

รายงานวิจัย

การวิจัยเชิงเอกสารเพื่อสังเคราะห์งานวิจัย
ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรังแกของเยาวชน

Documentary Research to Synthesize Research
on Youth Bullying

โครงการวิจัยภายใต้ชุดโครงการ : การพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อป้องกัน
พฤติกรรมการรังแกของเยาวชนในจังหวัดยะลา

นุรพิตตรี หะยีदारียอ
กัณษรัรกข์ วิทยอภิบาลกุล
กฤษฎา กุณทล
กอดะช อัสสะกะละ
วรารห์ เทพณรงค์

ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณบำรุงการศึกษาประจำปี 2563
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

หัวข้อวิจัย การวิจัยเชิงเอกสารเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมารีงแกของ
เยาวชน
ชื่อผู้วิจัย นุรพิตตรี หะยิตารียอ
กรัณทรีกซ์ วิทยอภิบาลกุล
กฤษฎา กุณชล
กอดช อัสสะกะละ
วรารห์ เทพนรงค์
คณะ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
ปีงบประมาณ 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรังแกในประเทศไทย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมารีงแกของเยาวชนในประเทศไทยจากการสืบค้นฐานข้อมูล ThaiLis ที่ดำเนินการในระหว่างปี พ.ศ. 2558-2563 จำนวน 22 รายการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและแบบบันทึกข้อมูลงานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลเบื้องต้นของงานวิจัย ส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ฉบับเต็ม จำนวน 12 รายการ และตีพิมพ์ในปี 2560 มากที่สุด โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาสาเหตุ ผลกระทบและวิธีการแก้ไขปัญหาที่มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือเพื่อศึกษาการรับรู้ ทศนคติ ปัจจัยที่มีผลต่อการกลั่นแกล้งและเพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้และการให้การปรึกษา ตามลำดับ
2. งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจมากที่สุด รองลงมาคือ การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษา จำนวนมากที่สุด รองลงมาคือนักเรียนประถมศึกษา และบุคคลทั่วไปที่เข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ เครื่องมือการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ประกอบด้วยแบบสอบถามมากที่สุด รองลงมาคือแบบสำรวจ และแบบสัมภาษณ์

3. ผลที่ได้จากการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่สุดคือ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการรังแกผู้อื่น รูปแบบ สาเหตุ ผลกระทบ บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหา รองลงมาคือ การรับรู้และมุมมองที่มีต่อการรังแก การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาการถูกรังแก การจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาการถูกรังแก องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรังแกผู้อื่น และผลของการใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้ถูกรังแก

คำสำคัญ: สังเคราะห์งานวิจัย, พฤติกรรมการรังแก, เยาวชน

Research Title	Documentary Research to Synthesize Research on Youth Bullying
Researcher	Nurfitthree Hayeedareeyor Karantharak Vitaya-Apibalkul Krisda Kunthon Kordej Arsakala Wara Thepnarong
Faculty	Faculty of Education
University	Yala Rajabhat University
Year	2020

Abstract

The purpose of this research is to synthesize researches which are related to bullying in Thailand. The research on population is related to bullying behavior in Thai youth from the search of ThaiLis database from 22 items conducted during the year 2015-2020. The research instruments are the research quality evaluation and the record form. Research data was analyzed by using frequency, percentage, and content analysis.

The results of the research showed that

1. The basic information of research, most of them were thesis and published the most in 2017. Research objectives are related to study the causes ,the effects and methods of solving problems were the highest, followed by the study of perception, attitude, factors affecting bullying and to develop methods of learning management and provision. Consultation .

2. The synthesized research used the most of survey research, followed by the qualitative research and experimental or semi-experimental research. Sample groups in the research used in synthesis are the majority of high school students, followed by primary school students and general people who use social media. Research tools are synthesized consisting of the most questionnaires, followed by surveys and interview forms.

3. Results from research, the most important point is a basic information about bullying, patterns, causes, effects, roles of relevant parties ways to prevent and solve problems, followed by perception and views towards bullying, classroom learning to promote the problems of bullying, learning outside the classroom to solve bullying problems, the factors that influenced the bullying of others and the effects of using the laws to protect the rights of people who are bullied.

Keywords: Research Synthesis, Bullying, Youth

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้มีเป้าหมายเพื่อสังเคราะห์ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการรังแกในประเทศไทยในระหว่างปีพ.ศ.2558 ถึง 2563 เพื่อสังเคราะห์เป็นความรู้ให้แก่มหาวิทยาลัยและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้มีข้อมูลพื้นฐานสำหรับวางแผนทางที่ถูกต้องและเหมาะสมในป้องกัน รวมทั้งช่วยลดพฤติกรรมการรังแกในกลุ่มเด็กและเยาวชนต่อไปในอนาคต

ผู้วิจัยขอขอบคุณผศ.กรัณท์รักษ์ วิทยอภิบาลกุล ประธานสาขาวิชาจิตวิทยาที่มอบหมายให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิจัยโครงการย่อยในชุดโครงการนี้ รวมทั้งคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่สนับสนุนทุนการวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในครั้งนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่าน ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำมาอ้างอิงในการทำวิจัย จนกระทั่งงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คณะผู้วิจัย

22 กรกฎาคม 2563

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
Abstract.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	(1)
สารบัญตาราง.....	(3)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
นิยามศัพท์.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายและประเภทของการรังแก.....	5
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์งานวิจัย.....	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์งานวิจัย.....	8
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
กระบวนการสังเคราะห์งานวิจัย	30
ประชากร.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	33
การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป.....	33
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานวิจัย	34
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	49
สรุปผล.....	49
อภิปรายผล.....	50
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	55
บรรณานุกรม.....	57
ภาคผนวก.....	
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	
ภาคผนวก ข การบันทึกข้อมูลงานวิจัยที่นำส่งวิเคราะห์.....	
ประวัตินักวิจัย.....	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์.....	33
4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผลงานที่นำมาสังเคราะห์จำแนกตามประเภทของผลงาน	34
4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผลงานที่นำมาสังเคราะห์จำแนกตามปีที่ตีพิมพ์เผยแพร่..	34
4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของสาระสำคัญหรือประเด็นในวัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	35
4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของวิธีดำเนินการวิจัย.....	37
4.6 แสดงจำนวนและร้อยละตามคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	38
4.7 แสดงจำนวนและร้อยละตามคุณลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
4.8 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามผลที่ได้จากการวิจัย.....	41

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการกลั่นแกล้งหรือการหยอกล้อกันในวัยเด็กได้กลายเป็นสาเหตุหนึ่งของการทำร้ายตนเอง การฆ่าตัวตายในเด็กวัยเรียน ปัญหารูปแบบการรังแกกันที่หลากหลายขึ้น เช่น การทำร้ายร่างกาย ช่มชู้ เรียกทรัพย์แต่การรังแกกันที่พบบ่อยกว่าคือการแหยงเพื่อน ปลอ่ยข่าวลือ ปฏิเสธการเข้ากลุ่ม ทำให้เพื่อนเป็นตัวตลก ปัญหาการรังแกกันในโรงเรียนของไทยมีความชุกสูงถึงร้อยละ 40 มีเหตุการณ์การลาออกจากโรงเรียน การฆ่าตัวตาย เข้าสังคมไม่ได้ของเด็กที่เป็นผลจากการรังแกกันมากขึ้น (กรมสุขภาพจิต , 2561)

การรังแกหรือกลั่นแกล้ง (Bullying) เป็นพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม โดยพฤติกรรมนั้นเป็นความตั้งใจกระทำให้ผู้อื่นได้รับความทุกข์ความเจ็บปวด เพื่อให้ตนเองรู้สึกมีอำนาจหรือมีพลังเหนือกว่าผู้อื่น อีกทั้งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นซ้ำๆ อย่างต่อเนื่องและมีระยะเวลายาวนาน ทั้งนี้มูลนิธิยุวพัฒน์ (2563) ได้รายงานสถานะปัจจุบันของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในประเด็นระดับความรุนแรงของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งได้ทวีคูณมากขึ้นกว่าในอดีต จากข้อมูลกรมสุขภาพจิตซึ่งเผยแพร่เมื่อต้นปีพ.ศ. 2561 ระบุว่าเด็กนักเรียนโดนกลั่นแกล้งในโรงเรียนถึง 600,000 คน เมื่อคิดเป็นอัตราส่วนแล้วเท่ากับประมาณ 40% ถือเป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากประเทศญี่ปุ่น นอกจากระดับความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นแล้ววิธีการกลั่นแกล้งก็เปลี่ยนไปจากในอดีตที่เคยใช้ เช่น การล้อเลียนชื่อพ่อแม่ การเรียกชื่อสมมติหรือปมด้อยของเพื่อน การไม่ให้เข้าร่วมกลุ่มเล่นหรือทำกิจกรรม และการตบหัวหรือการชกต่อยเบาๆ พฤติกรรมดังกล่าวเหล่านี้เป็นวิธีดั้งเดิมที่ใช้ในการกลั่นแกล้ง แต่สำหรับในปัจจุบัน สื่อ(Media) และเทคโนโลยี (Technology) มีบทบาทสำคัญและเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของคนในยุคปัจจุบัน สำหรับในประเทศไทยพบว่ากลุ่มเยาวชนมากกว่าร้อยละ 50 มีพฤติกรรมกลั่นแกล้งผ่านโลกโซเชียลและคุกคามผู้อื่นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

นอกจากนั้นแล้ว รายงานผลการสำรวจในโครงการติดตามสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัด พบว่า มีเด็กถูกรังแกในสถานศึกษาปีละประมาณ 6 แสนคน ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในอันดับ 2 ของโลก ที่มีสัดส่วนนักเรียนถูกรังแกจากเพื่อนนักเรียนด้วยกันสูงถึงร้อยละ 40 รองจากญี่ปุ่น ขณะที่ในปี 2553 การสำรวจนักเรียนนักศึกษาในสถาบันการศึกษาทั่วประเทศพบว่า ร้อยละ 33 เคยรังแกผู้อื่นทางออนไลน์ อีกร้อยละ 43 บอกว่าเคยถูกคนอื่นรังแก (กรมสุขภาพจิต , 2561) โดยมีรายละเอียดข่าวที่เกี่ยวข้องกับการรังแกแล้วนำไปสู่ความรุนแรงที่ปรากฏในข่าว

กรมสุขภาพจิต เตรียมส่งทีมดูแล นร.หลังเกิดเหตุยิงเพื่อนร่วมชั้นดับ วอนครูใส่ใจ ปัญหา Bully

กรมสุขภาพจิต เตรียมส่งทีมลงพื้นที่เยียวยาดูแลจิตใจนักเรียน ครู ผู้ปกครอง หลังเกิดเหตุนักเรียนยิงเพื่อนร่วมชั้นดับจากการถูกล้อเลียน ซี้เด็กถูกรังแก มีภาวะถดถอย บางคนสูกลับ คล้ายกรณีต่างประเทศที่กราดยิงเพื่อนด้วยกัน ย้ำครู อาจารย์สนใจเรื่องการกลั่นแกล้งใน ร.ร. เสริมสร้างวัฒนธรรมการช่วยเหลือกัน

"ปัญหาเรื่องการบูลลี่หรือการกลั่นแกล้งกันมีมานานแล้ว ต่างประเทศให้ความสนใจมาก แต่ในประเทศไทยมีน้อย เพราะมีความเป็นเพื่อนเยอะ แต่ตอนนี้สังคมเปลี่ยนแปลง ความสนิทสนมลดลง มีการแบ่งกลุ่มกันมากขึ้น เด็กที่อ่อนแอมักถูกกลั่นแกล้ง ซึ่งมีทั้งทางวาจา จิตใจ อารมณ์ ร่างกาย ซึ่งมีผลกระทบรุนแรงแตกต่างกันแล้วแต่การปรับตัวของแต่ละคน แต่ส่วนใหญ่คนที่อ่อนแอกว่ามักจะเกิดการถดถอย เครียด ซึมเศร้า แต่บางคนอาจเกิดการถดถอยช่วงแรกแล้วมีการสูกลับด้วยพฤติกรรมที่รุนแรง มีการต่อสู้ ทำร้ายกันและกันได้ อย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้อาจจะเพราะมีความเครียดสูง การแก้ไขเรื่องนี้ครู โรงเรียนต้องสร้างเสริมวัฒนธรรมที่ดี เห็นว่าการกลั่นแกล้งรังแกกันในโรงเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญ โดยนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไปเป็นบทเรียน สร้างวัฒนธรรมเรื่องการช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อนฝูง ไม่อยากให้มีกลุ่มมีแก๊ง รวมถึงวัฒนธรรมการให้ความช่วยเหลือผู้อ่อนแอด้วย"

นพ.เกียรติภูมิ วงศ์รจิต

ที่มา : หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ วันที่ 18 ธันวาคม 2562

การสังเคราะห์งานวิจัย เป็นการนำผลการศึกษาจากงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาใดปัญหาหนึ่งที่สอดคล้องกันมาวิเคราะห์ เพื่อสรุปบรรยายให้เป็นประเด็นเดียวกันจนเกิดความรู้ใหม่ ทั้งนี้อาจแบ่งประเภทการสังเคราะห์งานวิจัยออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การสังเคราะห์เชิงคุณภาพ หรือเชิงคุณลักษณะ (Qualitative synthesis) และการสังเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative synthesis) ซึ่งการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ เป็นการรวบรวมเนื้อหา เรื่องราวเข้าด้วยกันและสรุปออกมา สำหรับการสังเคราะห์เชิงปริมาณ จะต้องใช้กระบวนการทางสถิติช่วยในการสังเคราะห์ (สิริวรรณ จันทร์กุล, 2554 ; พรทิพย์ พันตา, 2554)

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้สำรวจ ค้นคว้าและรวบรวมวิทยานิพนธ์จากโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS – Thai library integrated system) ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย มีเป้าหมายเพื่อให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลเอกสารฉบับ

เต็ม ซึ่งเป็นเอกสารฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัยที่มารวบรวมจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย

สำหรับงานวิจัยทางด้านการรังแกหรือการกลั่นแกล้ง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในช่วงปีพุทธศักราช 2558-2563 คณะผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าม้งานวิจัยในด้านการรังแกหรือการกลั่นแกล้งจำนวนมากและมีการทำการวิจัยอย่างต่อเนื่องในระยะเวลา 5 ปี แต่ยังไม่ม้งานวิจัยท่านใดได้สังเคราะห์องค์ความรู้ในประเด็นดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรังแก เพื่อจะได้ทราบว่าม้งานวิจัยเกี่ยวกับการรังแกในรูปแบบใดบ้าง โดยจะสังเคราะห์ เพื่อข้อมูลพื้นฐานสำหรับวางแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสมในป้องกันและลดพฤติกรรมกรรังแกในกลุ่มเด็กและเยาวชนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสังเคราะห์ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรังแกในประเทศไทยในระหว่างปีพุทธศักราช 2558 ถึง 2563

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือบทความวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรังแกของเยาวชนในประเทศไทยจากการสืบค้นฐานข้อมูล ThaiLis ที่ดำเนินการในระหว่างปี พ.ศ. 2558-2563 จำนวน 22 รายการ เภณฑ์การเลือกงานวิจัยที่มีคุณภาพ โดยคัดเลือกจากวิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย บทความวิจัยจากมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จำนวน 29 แห่งในฐานข้อมูลดังกล่าว มีคำสืบค้นคือ การกลั่นแกล้ง+การรังแก+เยาวชน โดยมีงานวิจัยที่สืบค้นได้จำนวน 42 เรื่อง แต่สามารถเข้าถึงรายงานฉบับเต็มได้ 22 รายการ

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์บทความวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรังแกของเยาวชน ในประเด็นสำคัญได้แก่ ชื่อเรื่อง ผู้วิจัย ปีที่วิจัย วัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ วิธีดำเนินการ ผลการศึกษา สรุปความคิดสำคัญ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

มหาวิทยาลัยและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้มีข้อมูลพื้นฐานสำหรับวางแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสมในป้องกัน รวมทั้งช่วยลดพฤติกรรมกรรังแกในกลุ่มเด็กและเยาวชนต่อไปในอนาคต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การรังแกหรือกลั่นแกล้ง (Bullying) หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ที่ตั้งใจกระทำให้ผู้อื่นได้รับความทุกข์ความเจ็บปวด เพื่อให้ตนเองรู้สึกมีอำนาจ หรือมีพลังเหนือกว่าผู้อื่น อีกทั้งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นซ้ำๆ อย่างต่อเนื่องและมีระยะเวลายาวนาน

2. การสังเคราะห์งานวิจัย หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ โดยการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้น ๆ มาวิเคราะห์ สังเคราะห์เข้าด้วยกันด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ ซึ่งในงานวิจัยนี้จะใช้วิธีการวิเคราะห์สังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ

3. การสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ หมายถึง การนำข้อมูลและผลจากงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารังแกที่มีเนื้อหาสอดคล้องหรือใกล้เคียงกันนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ชื่อเรื่อง ผู้วิจัย ปีที่วิจัย วัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ วิธีดำเนินการ ผลการศึกษา และสรุป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้มุ่งสังเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการรังแกในประเทศไทยในระหว่างปี พ.ศ. 2558-2563 โดยผู้วิจัยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรังแก ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์รายงานการวิจัย โดยนำเสนอเป็นหัวข้อดังนี้

1. ความหมายและประเภทของการรังแก
2. การสังเคราะห์งานวิจัย
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์รายงานการวิจัย

ความหมายและประเภทของการรังแก

ความหมายของการรังแก

การรังแก (Bullying) เป็นความรุนแรงรูปแบบหนึ่ง ซึ่งผู้รังแก(หนึ่งคนหรือหลายคน) กระทำซ้ำๆโดยมีเจตนาทำให้คนอื่น(ผู้ถูกรังแก) ได้รับความเจ็บปวดทางร่างกายและหรือทางจิตใจ โดยทั่วไปผู้รังแกมักจะมีกำลังหรือมีอำนาจเหนือกว่า ทำให้ผู้ถูกรังแกไม่สามารถปกป้องตัวเองจากการกระทำได้

อำนาจไม่เท่ากัน หมายถึง ผู้รังแกอาจใช้กำลังที่แข็งแรงกว่า หรือใช้ข้อมูลความลับ หรือการที่ตนเองเป็นที่ยอมรับจากคนอื่นไปทำร้ายเหยื่อ ซึ่งอำนาจที่ไม่เทียบกันนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ขึ้นกับบริบทหรือสถานการณ์ (วินัดดา ปิยะศิลป์ โขจิตา ภาวสุทธิไพศิฐและวิมลวรรณ ปัญญาว่อง , 2562)

กรมสุขภาพจิต (2561) ได้สรุปความหมายของการรังแกกันมี 2 ลักษณะคือ

1. เป็นพฤติกรรมที่ทำร้ายคนอื่น การรังแกเป็นพฤติกรรมที่ทำให้เด็กที่เป็นผู้ถูกรังแกเกิดความเจ็บปวดต่อร่างกาย เกิดผลกระทบทางจิตใจ รู้สึกกลัว ทุกข์ หรือกระทบต่อการเข้าสังคมหรือการเรียน ทำลายชื่อเสียง หรือแย่งทรัพย์สิน หรือก่อให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยในโรงเรียน โดยอาจเกิดโดยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจของเด็กผู้รังแกก็ได้

2. ผู้รังแกมีอำนาจเหนือกว่าผู้ถูกรังแก การรังแกกันมักเกิดขึ้นโดยมีพื้นฐานมาจากผู้รังแกมีอำนาจบางอย่างเหนือกว่าอีกฝ่าย เช่น รูปร่างใหญ่กว่า แข็งแรงกว่า อายุมากกว่า ฉลาดกว่า มีกลุ่มเพื่อนมากกว่า ฐานะดีกว่า ฐานะทางสังคมสูงกว่า หรือมีความแตกต่างทางศาสนา เชื้อชาติ เพศ เด็กที่มักพบเป็นเป้าหมายของการถูกรังแกคือเด็กเพศหลากหลาย เด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หรือเด็กที่มี

ตารางที่ 2.1 แสดงความแตกต่างระหว่างการล้อเล่น ก้าวร้าว รังแก

ประเด็นคำถาม	ล้อเล่น	ก้าวร้าว	รังแก
เด็กทั้งสองฝ่ายมีส่วนร่วมในพฤติกรรมนี้ใช่หรือไม่	ค่อนข้างใช่ ทั้งสองฝ่าย เท่าเทียมกัน	ไม่น่าใช่ คนหนึ่งมีพฤติกรรมหรืออารมณ์ก้าวร้าว	ไม่ คนหนึ่งรังแก อีกคนเป็นเหยื่อ
เด็กทั้งสองดูมีความสุขร่วมกันหรือไม่	ค่อนข้างใช่ ทั้งสองมีความสัมพันธ์ที่ดีและใกล้ชิด	ไม่ คนหนึ่งมีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง	ไม่ คนหนึ่งรู้สึกแค้นแค้นหรือบาดเจ็บ
พฤติกรรมนี้สนุกสนานหรือไม่	ค่อนข้างใช่ ทั้งสองคนสนุกด้วยกัน	ไม่น่าใช่อาจก่อให้เกิดความบาดหมาง หรือนำอันตราย	ไม่ ผู้รังแกมักตั้งใจให้อีกฝ่ายเกิดความกลัว
เรื่องแบบนี้เคยเกิดขึ้นกับเด็กแต่ละคนมาก่อนหรือไม่	ใช่ เกิดเมื่อมีความคุ้นเคยกัน	เป็นไปได้ อาจเกิดครั้งเดียวก็ได้	ใช่ การรังแกมักเกิดขึ้นซ้ำๆ
เด็กแต่ละคนมีพลังหรืออำนาจที่ต่างกันหรือไม่	ไม่ แสดงถึงความสนิทสนมและความรัก	เป็นไปได้ มักเกิดในความสัมพันธ์ที่ไม่สนิทกัน	ใช่ การรังแกกันมีฝ่ายที่ได้เปรียบ/เสียเปรียบเสมอ

ที่มา : (กรมสุขภาพจิต ,2561 หน้า 6)

ประเภทของการรังแก

วินัดดา ปิยะศิลป์และคณะ (2562) ได้สรุปประเภทของการรังแกในเด็กและวัยรุ่นไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. การรังแกทางร่างกาย ได้แก่ การตบหัว ตบหน้า ตบไหล่ ต่อย ถีบ รุมกระแทก ตี ผลัก ดักขา ชัดขา ปีบคอ ดึงหู มัดแขนขา โถงเงิน ถ่มน้ำลาย คายอาหารใส่ สาदनน้ำใส่ ทำลายของ ขว้างของ ใส่หรือเอาของไปซ่อน รังแกทางเพศ : จับ ปีบอวัยวะเพศ ถูกจับถอดเสื้อ ถอดกางเกง เปิดกระโปรง เอาอวัยวะเพศ มาถูกับกัน ขึ้นคร่อมบนตัว ทำท่าคล้ายจะข่มขืน

2. การรังแกทางวาจา ได้แก่ การด่าทอ เหน็บแนบ ประชดประชัน ใช้คำหยาบคาย ล้อเลียนชื่อพ่อแม่ ปมด้อย เชื้อชาติ ความบกพร่อง รูปร่างหน้าตา ความพิการ ฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ ผลการ เรียน พุดจาล้อแหลมส่อไปทางเรื่องเพศ เสียดสี ช่มชู้ คุกคาม หยอกล้อให้เป็นที่ ขบขัน ดูถูก

3. การรังแกทางสังคม เป็นพฤติกรรมหรือการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงการรุกราน เกี่ยวกับ สัมพันธภาพระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล รวมทั้งทำให้เกิดความเข้าใจผิด บาดหมาง เช่น แสดงท่าทางรังเกียจ ไม่ให้ความสนใจ ละเลย เพิกเฉย ไม่ใส่ใจ กีดกันไม่ให้เข้ากลุ่มร่วมกิจกรรม บอกคนอื่นว่าอย่าไปคบ กระจายข่าวลือสร้างความเสียหาย สร้างเรื่อง โกหก ใช้ สายตาดูถูกเหยียดหยาม หัวเราะเยาะ สร้างกลุ่มแอนตี้

4. รังแกบนโลกไซเบอร์: เหยื่อและคนรอบข้างจะไม่ว่าใครเป็นคนที่กระทำ แต่มีผู้รับชม จำนวนมาก แพร่กระจาย เช่น โปสต์ข้อความไม่ดี ส่งภาพหรือวิดีโอคลิปที่ทำให้อับอาย เสียชื่อเสียง ดัดแปลงรูป เปิดเผยความลับส่วนตัวหรือนำข้อมูลไปเผยแพร่ ปลอมโปรไฟล์คนอื่น โกงเงิน ผ่านเว็บไซต์ ช่มชู้ทางโทรศัพท์ ฯลฯ

การสังเคราะห์งานวิจัย

ศกร พรหมทา (2554) ได้สรุปประเด็นสำคัญของการสังเคราะห์งานวิจัยในด้านความหมาย และความสำคัญของการสังเคราะห์งานวิจัยไว้ดังนี้

การสังเคราะห์งานวิจัยมีความหมายใกล้เคียงกับคำศัพท์หลายคำ ได้แก่ ระเบียบวิธีบูรณาการงานวิจัย (Method of Integrating Research) ระเบียบวิธีผสมผสานงานวิจัย (Method of Combining Research) การวิเคราะห์ผลการสังเคราะห์ (The Analysis of Analysis) หรือการวิจัยงานวิจัย (Research of Research) นักวิชาการและนักวิจัยทางการศึกษาได้ กล่าวถึงความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย ไว้ดังนี้

การสังเคราะห์งานวิจัย (Research synthesis) หรือ ปริทัศน์งานวิจัย (Research Review) เป็นระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการตอบปัญหาหรือหาข้อเท็จจริงที่นักวิจัยสนใจศึกษา โดยจะทำการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหา นั้น ๆ หลายเรื่องมาทำการศึกษา วิเคราะห์ และนำเสนอข้อสรุปของข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ คำตอบของปัญหา ในปัจจุบันการสังเคราะห์งานวิจัยมีความสำคัญมากเพราะมีงานวิจัยทั้งทางด้านสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์เป็นจำนวนมากที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกันหรือใกล้เคียงกันภายใต้ บริบทที่แตกต่างกัน ข้อค้นพบของงานวิจัยเหล่านั้น อาจมีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกัน การสังเคราะห์งานวิจัยจะช่วยให้ข้อสรุปและยืนยันคำตอบที่ถูกต้องได้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

การสังเคราะห์งานวิจัย คือการศึกษารวบรวมงานวิจัยที่มีอยู่แล้วนำมาอธิบาย สรุปให้เห็นประเด็นสำคัญที่พบจากการวิจัยเหล่านั้น เพื่อให้เห็นภาพรวมของการวิจัยในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเพื่อให้เห็นแบบแผนของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นผลมาจากงานวิจัยเหล่านั้น และในการที่จะสังเคราะห์งานวิจัยได้นั้น ต้องผ่านกระบวนการของการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ หรือการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ แล้วนำข้อมูลสรุปรวมให้ได้เป็นคำตอบที่เป็นข้อยุติและนำความรู้ไปใช้เกิดประโยชน์

ความสำคัญของการสังเคราะห์งานวิจัย

การสังเคราะห์งานวิจัยมีจุดประสงค์เพื่อนำผลการวิจัยทั้งหมดมาหาข้อสรุปร่วมกันในเรื่องที่ศึกษาโดยเป็นการพัฒนาต่อยอดจากผลงานวิจัยเดิม ทั้งนี้การสังเคราะห์งานวิจัยเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้พบคำตอบของปัญหาและองค์ความรู้ใหม่ หากแต่เมื่องานวิจัยมีปริมาณเพิ่มขึ้นและเป็นประเด็นปัญหาในการศึกษาเรื่องเดียวกัน จะต้องทำการรวบรวม วิเคราะห์และทำการสังเคราะห์ เพื่อให้ได้องค์ความรู้และคำตอบของปัญหานั้น ได้อย่างชัดเจนและนำไปใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสม (ศกรพรหมทา , 2554)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์งานวิจัย

นางลักษณ์ วิรัชชัยและสุวิมล ว่องวานิช (2541) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณและการวิเคราะห์เนื้อหา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์รายงานการวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จำนวน 323 เรื่องที่เสนอในการประชุมทางวิชาการครั้งที่ 9 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ การสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยการสังเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณงานวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้แบบการวิจัยเชิงทดลองแบบการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ และการเปรียบเทียบ จำนวน 144 เรื่อง และการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัยที่เป็นการวิจัยเชิงคุณลักษณะและการวิจัยแบบบรรยาย จำนวน 179 เรื่อง ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ฐานข้อมูล 2 ชุด การวิเคราะห์ชุดแรกใช้งานวิจัยแต่ละเรื่องทั้ง 323 เรื่องเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ และมีการกำหนดรหัสตัวแปร 50 ตัวแปร แทนลักษณะจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ วิธีวิทยา สภาพ ประวัติการ พิมพ์งานวิจัย และภูมิหลังของผู้ทำวิจัย ในการวิเคราะห์ชุดที่สองมีการให้รหัสตัวแปรเพิ่มอีก 15 ตัวแปร เพื่อแทนประเภทจำนวนหน่วยและคุณภาพของกลุ่มตัวอย่าง ประเภท และความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย ประเภทของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม วิธีการวิเคราะห์และผลการวิเคราะห์ เนื่องจากงานวิจัยบางเรื่องมีการรายงานข้อค้นพบมากกว่าหนึ่งประเด็น ดังนั้นหน่วยการวิเคราะห์ชุดที่สองจึงประกอบด้วยค่าขนาด

อิทธิพล 208 ค่า และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 336 ค่าจากงานวิจัย 144 เรื่อง ผู้วิจัยทั้งสองคน แยกกันทำประเมิน และลงรหัสรายงานวิจัยแต่ละเรื่อง เมื่อเสร็จแล้วจึงร่วมกันพิจารณาทบทวนผลการประเมินและแบบการให้รหัส โดยมีการอภิปรายและตรวจสอบซ้ำเมื่อมีผลงานต่างกันเพื่อให้ได้ผลสรุปตรงกัน วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยการประมาณค่าดัชนีมาตรฐาน 2 ดัชนี (ขนาดอิทธิพล และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์) การตรวจสอบการแจกแจงของค่าประมาณดัชนีมาตรฐาน การบูรณาการค่าประมาณดัชนีมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงานวิจัยกับดัชนีมาตรฐาน โดยใช้วิธีการที่เสนอโดย กลาส และคณะ, ฮันเตอร์ และคณะ, เฮตเจส และออลคิน และโรเซนทาล สำหรับการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยทั้งสองคนแยกกันศึกษางานวิจัยทั้ง 179 เรื่อง แล้วทำสรุปย่อและจัดกลุ่มตามเนื้อหาสาระ จากนั้นจึงร่วมกันพิจารณาทบทวนการจัดกลุ่ม และจัดทำโครงร่างการวิเคราะห์เนื้อหาร่วมกัน

ผลการวิเคราะห์ชุดแรกในการวิเคราะห์ห่อภิมาณแสดงว่ามีการทำวิจัยตามแนวนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 และแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2535 แต่ละด้านไม่สมดุลงานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาด้านการเรียนการสอน การบริหารการศึกษา การศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคล และการศึกษาภาคบังคับ แต่มีงานวิจัยน้อยมากเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน การศึกษาสำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาส มีงานวิจัยประมาณครึ่งหนึ่ง เป็นงานที่ทำเป็นวิทยานิพนธ์ เป็นงานที่ดำโดยครูอาจารย์ และผู้ทำวิจัยส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาโท ประมาณร้อยละ 57 ของงานวิจัยทั้งหมดได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย แต่มีงานวิจัยเพียงร้อยละ 12 และ 8 ที่มีการการลงพิมพ์ในวารสาร และเสนอในที่ประชุมวิชาการตามลำดับ ด้านวิธีวิทยาการวิจัยพบว่ามีงานวิจัย ร้อยละ 37, 19, 12 และ 8 ของงานวิจัยที่ใช้แบบการวิจัยเชิงบรรยาย การวิจัยเชิงทดลอง การศึกษาเปรียบเทียบ และ การวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ตามลำดับ แต่มีงานวิจัยเพียงร้อยละ 21, 23, 6 และ 8 ของงานวิจัยที่ใช้การทดสอบสถิติที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนสหสัมพันธ์แบบง่าย และการวิเคราะห์การถดถอย คุณภาพของรายงานการวิจัยค่อนข้างต่ำโดยมีคะแนนเฉลี่ยผลการประเมิน 62.98 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คุณภาพงานวิจัยแตกต่างกันตามคุณลักษณะงานวิจัย ซึ่งพบว่า งานวิจัยที่มีคุณภาพสูงได้แก่งานวิจัยที่ทำโดย ครู/อาจารย์/ศึกษานิเทศก์ เป็นงานวิจัยที่ใช้แบบการวิจัยและพัฒนา หรือการวิจัยเชิงทดลอง เป็นงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย ใช้เครื่องมือวิจัยที่มีคุณภาพสูง และใช้สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ชุดที่สองในการวิเคราะห์ห่อภิมาณแสดงว่าค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของค่าประมาณดัชนี คือ ขนาดอิทธิพล และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าเท่ากับ .324 และ 215 ดัชนีมาตรฐานทั้งสองมีค่าแตกต่างกันตามตัวแปรต่อไปนี้ ก) เนื้อหาสาระของงานวิจัย โดยงานวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของดัชนีสูง คืองานวิจัยที่ศึกษาด้านสื่อการสอน (.995 และ .413) ด้านการสอน (1.447 และ .500) ด้านการวัดและประเมินผล (.846 และ 359) ด้านหลักสูตร (.673 และ .299)

ข) นโยบายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 โดยงานวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของดัชนีมีค่าสูง คือ งานวิจัยด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคล (.461 และ .222) การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา (.187 และ .396) การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (.279 และ .126) ค) นโยบายที่กำหนดตามแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยงานวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของดัชนีมีค่าสูง คือ งานวิจัยด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (1.148 และ .479) เทคโนโลยีการสื่อสารสำหรับการขยายบริการการศึกษา (1.111 และ 440) การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (.914 และ .358) การปฏิรูปการฝึกหัดครูและการพัฒนาครูประจำการ (.441 และ .224) การอบรมเลี้ยงดูเด็กและพัฒนาการเด็ก (.355 และ .148) ง) ระดับการศึกษา โดยงานวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของดัชนีมีค่าสูง คืองานวิจัยระดับประถมศึกษา (.957 และ .306) ระดับประถมศึกษา (.423 และ .298) การฝึกหัดครู (.750 และ .105) จ) วุฒิของผู้ทำวิจัย โดยงานวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของดัชนีมีค่าสูง คืองานวิจัยที่ผู้ทำวิจัยมีวุฒิปริญญาตรีต่างประเทศ (1.705 และ .514) ปริญญาโท (.428 และ 290) ฉ) การเผยแพร่งานวิจัย โดยงานวิจัยที่มีการเสนอในที่ประชุมสัมมนา มีค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของดัชนีสูงสุด (1.970 และ .313) ช) ประเภทตัวแปรตาม โดยงานวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของดัชนีมีค่าสูง คืองานวิจัยที่ใช้ตัวแปรตามดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (.780 และ .375) ความคิด/สติปัญญา (.740 และ .268) พฤติกรรมและสาเหตุ (.612 และ .234) ซ) ประเภทของตัวแปรอิสระ โดยงานวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของดัชนีมีค่าสูง คืองานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรอิสระต่อไปนี้ ภูมิหลังของครู (2.101 และ .488) รูปแบบการสอน (1.063 และ .377) การจัดกิจกรรม (.936 และ .418) การฝึกอบรมระยะสั้น 3x5 วัน (.769 และ .291) การสอนโดยมีกิจกรรม (.722 และ .313) บทเรียนสำเร็จรูป (.873 และ .376) การสอนด้วยสื่อ (.702 และ .339) ญ) วิชาที่สอน โดยงานวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของดัชนีมีค่าสูงคืองานวิจัยที่ศึกษาในวิชาต่อไปนี้ วิชาภาษา (1.032 และ .442) วิชารวมเป็นกลุ่ม เช่น สร้างเสริมลักษณะนิสัย ในระดับประถมศึกษา (.609 และ .301) คณิตศาสตร์ (.539 และ .324) วิชาครู (.791 และ .360) ฎ) วิธีวิทยาที่ใช้ในการวิจัย โดยงานวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของดัชนีมีค่าสูง คืองานวิจัยที่เป็นการเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน (1.348) และ .585) การทดลองที่มีการวัดก่อนและวัดหลัง (1.370 และ .493) การวิจัยเชิงประเมิน (.982 และ .084) แบบการวิจัยและพัฒนา (.974 และ .385) เป็นงานวิจัยที่ใช้การสังเกต (1.555 และ .441) ใช้เครื่องมือวิจัยมีคุณภาพสูง (.602 และ 172) และการวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ (1.989 และ .389) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์การถดถอย พบว่า ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยอธิบายความแปรปรวนในผลการวิจัยวัดในรูปค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ถึง ร้อยละ 33 อิทธิพลของตัวทำนายที่ดีที่สุดเรียงจากมากไปน้อย คือ ประเภทตัวแปรอิสระ (.30) การเสนอผลงานในที่ประชุมสัมมนา (.24) ประเภทงานวิจัย (.20) คุณภาพงานวิจัย (.15) วุฒิของผู้ทำวิจัย (.15) ปีที่ทำงานวิจัยเสร็จ (1.2) และ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (-.17) ผลการวิเคราะห์เนื้อหา งานวิจัย 10 กลุ่ม

พบว่า ในจำนวนงานวิจัย 179 เรื่อง มีงานวิจัย 14 เรื่องในกลุ่มแรก ศึกษาด้านหลักสูตร และได้ผลการวิจัยเป็นหลักสูตรใหม่ที่พัฒนาขึ้น หลักสูตรที่ตรวจสอบแล้วเหมาะสม มีงานวิจัย 27 เรื่อง ศึกษาปัญหาและวิธีแก้ไขเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่ามีปัญหาระดับปานกลาง และมีปัญหาน้อยเกี่ยวกับคุณลักษณะนักเรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มีงานวิจัย 10 เรื่องทำการประเมินวิธีการสอน และพบว่าคุณภาพการสอนอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง และเสนอแนะให้มีการพัฒนาบุคลากร มีงานวิจัย 58 เรื่อง ทำการวิจัยด้านการบริหารการศึกษา และให้ข้อเสนอแนะว่ายังมีความต้องการจำเป็นเรื่อง การบริหารงานบุคคล การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร แต่การวางแผนและการบริหารจัดการโดยทั่วไปไม่มีความเหมาะสม มีงานวิจัย 9 เรื่องรายงานว่าคุณภาพการนิเทศการศึกษามีความเหมาะสม มีปัญหาในระดับน้อยถึงปานกลาง และมีรายงานการพัฒนาชุดของตัวชี้สำหรับวัดความสำเร็จของการนิเทศ มีงานวิจัย 1 เรื่อง ศึกษาด้านการแนะแนว สรุปได้ว่านักเรียน ครูและผู้บริหาร เห็นด้วยกับการใช้ระเบียบข้อบังคับเรื่องวินัย และการลงโทษ ตลอดจนกระบวนการแนะแนว มีงานวิจัย 27 เรื่อง ทำการวิจัยและพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ได้แบบสอบ/เครื่องมือวัด วิธีการวินิจฉัย/แบบประเมิน รวมกัน 20 รายการ และได้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับสร้างธนาคารข้อสอบสองโปรแกรม มีงานวิจัย 6 เรื่อง ทำการวิจัยเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย โดยศึกษาวิธีการวัดและประเมินผลการศึกษา และการเพิ่มอัตราตอบกลับแบบสอบถาม มีงานวิจัย 5 เรื่อง ทำการวิจัยเกี่ยวกับจิตวิทยาสังคม และพฤติกรรมศาสตร์ (แม้ว่าจะเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ แต่ผู้ทำวิจัยเสนอรายงานในเชิงพรรณานั่น) และในกลุ่มสุดท้ายมีงานวิจัย 16 เรื่อง ศึกษาเชิงพรรณนา/บรรยาย สภาวะ/วิถีชีวิต/ประเด็นสำคัญ ในชุมชน และการบริหารองค์กร จากข้อค้นพบในการวิจัย มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ 4 ประการ ประการแรก ควรกระตุ้น และสนับสนุนให้นักการศึกษาทำการวิจัยขั้นสูงในสาขาที่มีการวิจัยน้อยให้มากขึ้น ประการที่สอง ควรมีการนำผลการวิจัยตามตัวแปรที่ให้ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงไปใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และการขยายบริการการศึกษาสำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ประการที่สาม องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยควรได้รับการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมการฝึกอบรมทำวิจัยและจัดกิจกรรมการเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนจัดให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผลการวิจัยและประการสุดท้าย สำหรับการวิจัยต่อไปในอนาคต นักวิจัยควรต้องรายงานค่าสถิติที่เป็นผลการวิจัยเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ห่อภิมานต่อไป ควรมีการพัฒนาเทคนิคการวิเคราะห์ห่อภิมานให้ได้ผลการวิเคราะห์ถูกต้องและแปลความหมายได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และควรมีการนำวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติขั้นสูง เช่น ลิสเรล เอช. แอล.เอ็ม มาใช้เพื่อให้ได้ผลการสังเคราะห์ที่ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

บุปผา เมฆศรีทองคำ (2547) ได้วิจัยเรื่อง การวิจัยชาติพันธุ์วรรณนาอภิมานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา 2) เพื่อสังเคราะห์ให้ได้สภาพ

ปัจจุบันของความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา รวมทั้งเปรียบเทียบความเหมือนหรือความต่างของผลการวิจัยที่ได้ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา และสังเคราะห์สรุปให้ได้ความเกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะงานวิจัยและผลการวิจัย และ 3) เพื่อวิเคราะห์ถึงแนวทางในการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโดยงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบ "การวิจัยชาติพันธุ์วรรณนาอภิมาน" จำนวน 10 เล่ม ในช่วงปี พ.ศ. 2540-2545 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยพบว่า 1. งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์/ปริญญาานิพนธ์ระดับปริญญาโทระดับปริญญาตรี โดยศึกษาในประเด็นวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ คือ ผู้นำชุมชนโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงมากที่สุด โรงเรียนที่ศึกษาส่วนใหญ่ สังเกตสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและใช้วิธีการสังเกตเป็นวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลมากที่สุด 2. ผลการสังเคราะห์มี 2 ประเด็นที่ปรากฏในงานวิจัยทั้ง 10 เรื่อง ได้แก่ 1) ประเภทบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา คือ ผู้ปกครองนักเรียนกับผู้นำชุมชนและนักการเมืองท้องถิ่น และ 2) ลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา คือ ร่วมสละเงิน แรงงาน วัสดุ สิ่งของและอุปกรณ์ให้ทางโรงเรียนและเป็นวิทยากรในชั้นเรียน/ให้สัมภาษณ์นักเรียน และจากการเปรียบเทียบความเหมือนหรือความต่างของผลการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ซึ่งมี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มงานวิจัยที่มีสารสนเทศเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน/ปัจจัยอุปสรรคที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาอย่างหลากหลายและมีครอบคลุมหลายประเด็นและกลุ่มงานวิจัยที่ไม่ค่อยมีสารสนเทศและข้อค้นพบเกี่ยวกับปัจจัยดังกล่าวพบว่า มีคุณลักษณะงานวิจัยที่แตกต่างกัน 7 ประเด็น คือ ประเภทงานวิจัย ระดับการศึกษาสถาบันที่ผลิตงานวิจัย ปีที่ทำงานวิจัยเสร็จ ประเด็นวิจัยที่ศึกษาบริบทของโรงเรียนที่ศึกษาและพื้นที่ที่ศึกษา 3. ผลการวิเคราะห์มี 4 ปัจจัยในการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา คือ 1) ปัจจัยโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนให้โอกาสชุมชน ลักษณะของโรงเรียน โรงเรียนที่มีคุณภาพ ความรู้สึกผูกพันกับโรงเรียน ความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน ความร่วมมือร่วมพลังและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน 2) ปัจจัยผู้บริหาร ได้แก่ ภูมิหลัง ผู้บริหารที่มีคุณภาพ คุณลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะการทำงาน ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความศรัทธาต่อผู้บริหารและการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน 3) ปัจจัยครู ได้แก่ ภูมิหลัง คุณลักษณะส่วนบุคคล การเห็นคุณค่าของชุมชน ลักษณะการทำงาน ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความศรัทธาต่อครู ความรู้สึกผูกพันระหว่างชุมชนกับครูและการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน และ 4) ปัจจัยชุมชน ได้แก่ ลักษณะของชุมชน ภูมิหลังของคนในชุมชน ความรู้สึกผูกพันกันในชุมชน ความศรัทธาต่อบุคลากรในโรงเรียน ความรู้สึกผูกพันกับโรงเรียน การเห็นคุณค่าของการเข้ามามีส่วนร่วมและความร่วมมือร่วมพลัง

นัทธี เชียงชนะนา (2550) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยทางดนตรีศึกษา : การวิเคราะห์ทอภิมานและการวิเคราะห์เนื้อหา โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนากรอบแนวคิดสาระของศาสตร์ทางดนตรีศึกษา 2) เพื่อประเมินและเปรียบเทียบคุณภาพงานวิจัยทางดนตรีศึกษาระหว่างกลุ่มงานวิจัยที่มีคุณลักษณะต่างกัน 3) เพื่อประมาณค่าและเปรียบเทียบค่าขนาดอิทธิพลของผลการวิจัยตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยสำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณ และเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ จำนวน 129 เล่ม เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ 62 เล่ม และงานวิจัยเชิงคุณภาพ 67 เล่ม พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2516 – 2550 ข้อมูลในการวิจัยประกอบด้วย ค่าขนาดอิทธิพล 159 ค่า ผลการวิจัย ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย รวม 49 ตัวแปร การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย การวิเคราะห์ความแปรปรวน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ การวิเคราะห์ HLM และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการสังเคราะห์งานวิจัยพบว่า 1. ผลการพัฒนากรอบแนวคิดสาระของศาสตร์ทางดนตรีศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน คือ บริบทของการเรียนการสอนดนตรี การบริหาร/การนิเทศการเรียนการสอน การวิจัยทางดนตรีศึกษา การศึกษาทางด้านดนตรี และผลที่เกิดจากการเรียนดนตรี 2. ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยทางดนตรีศึกษาพบว่า งานวิจัยเชิงปริมาณมีคุณภาพโดยสรุปในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และงานวิจัยเชิงคุณภาพมีคุณภาพโดยสรุปในภาพรวมอยู่ในระดับดี ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคุณภาพงานวิจัย ได้แก่ คณะและสาขาวิชาที่ผลิตงานวิจัย แผนแบบการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง คุณภาพเครื่องมือ และ ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล 3. ค่าขนาดอิทธิพลในระดับเล่มวิทยานิพนธ์จำนวน 62 ค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.383 ในระดับชุดในการทดสอบสมมติฐานจำนวน 159 ค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.422 และตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างของค่าประมาณขนาดอิทธิพลในระดับเล่มวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ประเภทเครื่องมือ ปีที่ทำงานวิจัยเสร็จ ประเภทสมมติฐาน สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง แผนแบบการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง คุณภาพเครื่องมือ และประเภทการวิเคราะห์ 4. ผลการวิเคราะห์เนื้อหา 6 ด้าน คือ 1) ประวัติ/วัฒนธรรมการถ่ายทอดดนตรี พบว่าเน้นการถ่ายทอดโดยการเลียนแบบผู้สอน 2) หลักสูตรดนตรี พบว่าควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี หรือพัฒนา/วิเคราะห์หลักสูตรดนตรีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) การเรียนการสอนดนตรี พบว่าการพัฒนาสื่อ/รูปแบบการสอน/กิจกรรมดนตรี/การมีส่วนร่วมของชุมชน/งบประมาณที่เพียงพอ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) การวัด/ประเมินผล การเรียนดนตรี พบว่า มีการทำวิจัยเพื่อวิเคราะห์แบบสอบ/การประเมินหลักสูตร 5) การบริหารการจัดกิจกรรมดนตรี พบว่า การบริหารจัดการกิจกรรมดนตรีมีการทำงานตามหน้าที่ในแต่ละฝ่าย ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู และนักเรียนร่วมกันจัดกิจกรรม 6) วิชาชีพดนตรี พบว่า มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อผลิตศิลปิน และเพื่อผลิตครูสอนดนตรี

ทศวรรณ คำทองสุข (2550) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการ : การวิเคราะห์ห่อภิมานและการวิเคราะห์เนื้อหา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ลักษณะและปริมาณงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 2) วิเคราะห์ ลักษณะและความแตกต่างของขนาดอิทธิพลของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามตัวแปร คุณลักษณะงานวิจัย 3) วิเคราะห์เนื้อหาของผลงานวิจัยทางด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณา การ และ 4) สังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ งานวิจัยที่นำมา สังเคราะห์เป็นวิทยานิพนธ์ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ จำนวน 49 เล่ม และมีค่าขนาดอิทธิพลศึกษาจำนวน 60 ค่า และมีตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ศึกษารวม 29 ตัวแปร เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย การ วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติบรรยาย การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการ สังเคราะห์งานวิจัยพบว่า 1. งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการจำนวน 49 เรื่อง ประกอบด้วย งานวิจัยเชิงปริมาณ 29 เรื่อง งานวิจัยผสมผสาน 3 เรื่อง งานวิจัยคุณภาพ 17 เรื่อง งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงทดลองและศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2. ค่าขนาดอิทธิพลใน ระดับรายงานการวิจัยมีจำนวน 32 ค่า และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.504 ส่วนในระดับชุดการทดสอบ สมมุติฐานมีค่าขนาดอิทธิพลจำนวน 60 ค่า และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.914 3. ค่าเฉลี่ยของขนาด อิทธิพลมีความแตกต่างกันตามตัวแปรต่อไปนี้คือ ตัวแปรประเภทของสื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอน ประเภทตัวแปรตาม แบบแผนการวิจัย จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเครื่องมือวัดตัวแปรอิสระ 4. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากผลงานวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่ มีการวิจัยมี 2 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบการบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอดแทรก ชีวิตจริงเข้ากับเนื้อหาวิชาที่เรียน และ (2) รูปแบบการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้โดย เชื่อมโยงเนื้อหาวิชาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้กับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น 5. ผลการ สังเคราะห์องค์ความรู้พบว่า มีการวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 2 รูปแบบ คือ การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้และการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับ งานวิจัยในด้านการบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการศึกษาครบทุกช่วงชั้น โดยมีกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยได้ถูกนำมาสอดแทรก กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นมากที่สุด ส่วนงานวิจัยด้าน การบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 และ ช่วงชั้นที่ 3 โดยลักษณะ ของการบูรณาการมี 2 แบบคือ แบบคู่ขนานหรือบูรณาการระหว่าง 2 กลุ่มสาระการ เรียนรู้ ส่วนอีก คือ แบบพหุวิทยาการ ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ใช้เป็นแกนกลางมี 4 กลุ่ม คือ กลุ่ม สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ศุณิสา ทดลา (2550) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยทางการอุดมศึกษาเพื่อนำเสนอแนวทางเชิงนโยบาย การวิจัยทางการอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพของงานวิจัยทางการอุดมศึกษา สังเคราะห์งานวิจัยทางการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับที่ 1-9 และเพื่อนำเสนอแนวทางเชิงนโยบายในการวิจัยทางการอุดมศึกษาสำหรับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยแหล่งข้อมูลในการวิจัยคือวิทยานิพนธ์และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนในสาขาวิชาทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2506-2548 จำนวน 1,184 เรื่อง เป็นวิทยานิพนธ์ปริญญาโท 757 เรื่อง วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี 154 เรื่อง งานวิจัยส่วนบุคคล 263 เรื่อง และงานวิจัยของหน่วยงาน 10 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบบันทึกข้อมูลลักษณะงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานวิจัย ผู้วิจัย วิธีวิทยาการวิจัย ผลการวิจัย และแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสังเคราะห์งานวิจัย สภาพภาพของงานวิจัยทางการอุดมศึกษา ผลวิจัยพบว่า ในการจำแนกวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามหลักการอุดมศึกษาที่มีอยู่ 19 ประเด็นหลัก คือ 1) ความเป็นเลิศทางวิชาการ 2) ความเป็นอิสระในการบริหาร 3) ความเสมอภาคทางการศึกษา 4) การบริหารอุดมศึกษา 5) การประกันคุณภาพการศึกษา 6) บุคลากร 7) งบประมาณ 8) ทรัพยากรและการลงทุน 9) อาคารสถานที่และการใช้พื้นที่ 10) การบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ 11) การวิจัย 12) หลักสูตร 13) การเรียนการสอน 14) การประเมินผล 15) กิจการนิสิตนักศึกษา 16) กิจกรรมนิสิตนักศึกษา 17) การพัฒนานิสิตนักศึกษา 18) การบริการวิชาการ และ 19) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งพบว่ามีสาระจำนวน 1,244 สาระ โดยเนื้อหาสาระของงานวิจัยครอบคลุมทุกประเด็นของหลักการอุดมศึกษา งานวิจัยที่มีเนื้อหาสาระในสัดส่วนมากที่สุด คือการพัฒนา นิสิตนักศึกษา (ร้อยละ 19.13) รองลงมาคือบุคลากร (ร้อยละ 17.28) และการบริหารอุดมศึกษา (ร้อยละ 14.47) สำหรับงานวิจัยที่มีเนื้อหาสาระในสัดส่วนน้อยคือความเป็นเลิศทางวิชาการ (ร้อยละ 0.32) รองลงมา คือ งบประมาณ (ร้อยละ 0.56) และความเป็นอิสระในการบริหาร (ร้อยละ 0.64) ผลงานวิจัยทางการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับที่ 1-9 พบว่า มีงานวิจัยที่สอดคล้องกับแผนฯ ครอบคลุมหลักการอุดมศึกษาเกือบทุกด้าน ยกเว้นสาระด้านการระดมทรัพยากรเพื่อขยายงานบริการวิชาการ แนวทางเชิงนโยบาย การวิจัยสำหรับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาในอนาคต มี 5 ยุทธศาสตร์การวิจัย 14 กลยุทธ์ 51 แผนงานวิจัย โดย 5 ยุทธศาสตร์การวิจัย ประกอบด้วย 1) การพัฒนาระบบอุดมศึกษา 2) การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับการศึกษาระดับอื่น 3) การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อพัฒนาบุคลากรในอุดมศึกษา 4) การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการ

แข่งขันของประเทศ และ 5) การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้

ภูธร บ้านเนิน (2551) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยวิธีการสังเคราะห์งานวิจัย ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา โดยมีงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 13 เล่ม ผลการสังเคราะห์งานวิจัยพบว่า 1. งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นวิทยานิพนธ์/ปริญญาโท โดยศึกษาในประเด็นวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ คือ ครู โรงเรียนที่ศึกษาส่วนใหญ่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและใช้วิธีการสังเกตและการสัมภาษณ์เป็นวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลมากที่สุด 2. ผลการสังเคราะห์มีรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน 3 รูปแบบ ที่มีการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน โดยใช้หลักของ PCDA ซึ่งมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน ดังนี้ รูปแบบ “ร่วมมือทุกฝ่าย” เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ชุมชน เข้ามาร่วมกันวางแผนกำหนดกิจกรรมต่างๆ ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รูปแบบ “หลากหลายกิจกรรม” เน้นกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน และกิจกรรมป้องกัน แก้ไขปัญหา ที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ รูปแบบ “ทำงานเป็นระบบ” เน้นการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน มีความพร้อมและความมั่นคงในการดำเนินงานทุกด้าน

นิสิตา อยู่อำไพ (2554) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะคือ ระยะเตรียมข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน ระยะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล และระยะทดสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีอายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 72 คน จาก 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 36 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ที่ซีที-ดีพี (TCT-DP: Test for creative thinking-drawing production) ของ Jellen และ Urban วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติบรรยาย การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (repeated measures ANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม (MANOVA) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสำรวจความเป็นไปได้ ขั้นการแก้ปัญหา ขั้นแบ่งปันประสบการณ์ และขั้นการจัดนิทรรศการ 2) เด็กอนุบาลกลุ่มทดลองที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีพัฒนาการของความคิดสร้างสรรค์ในระยะ

ที่ 2 สูงกว่าระยะที่ 1 และระยะที่ 3 สูงกว่าระยะที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีระดับความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กอนุบาลกลุ่มควบคุมโดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 84.16/76.04 และมีค่าขนาดอิทธิพลของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเท่ากับ 2.963

พรทิพย์ พันตา (2554) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยนวัตกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ : การวิเคราะห์ห่อภิมาณ และการวิเคราะห์กลุ่มแฝง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณและเพื่อวิเคราะห์กลุ่มแฝงของขนาดอิทธิพลจากคุณลักษณะงานวิจัย โดยมีแบบแผนการวิจัยเป็นเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 2 กลุ่มคือ 1) วิทยานิพนธ์บัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยของรัฐบาล จำนวน 8 สถาบัน และ 2) งานวิจัยจากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้ง 72 เล่ม ตัวแปรต้นคือ คุณลักษณะงานวิจัยจำนวน 47 ตัวแปร ตัวแปรตามมี 2 ตัวแปรคือ 1) ค่าขนาดอิทธิพลที่คำนวณโดยสูตรของ Glass และปรับแก้โดยสูตรของ Hunter และ 2) กลุ่มแฝงของค่าขนาดอิทธิพล เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงพ.ศ. 2542 – 2551 โดยใช้แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติบรรยาย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณด้วยโปรแกรม SPSS และการวิเคราะห์กลุ่มแฝงด้วยโปรแกรม Mplus ผลการวิจัยสรุปได้ 2 ประการดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณพบว่ามหาวิทยาลัยที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุดคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (36.1%) ซึ่งเป็นสาขาวิชาการศึกษาคณิตศาสตร์มากที่สุด (31.9%) ช่วงปีที่ผลิตมากที่สุดคือพ.ศ. 2545 - 2548 (38.9%) ค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยในการทดสอบสมมติฐานมี 141 ค่า ($d = 2.05$) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวพบว่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยจำนวน 16 ตัวแปรที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพล ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบว่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 4 ตัวแปรได้แก่ ค่าสถิติทดสอบที ค่าความเที่ยง ช่วงระยะเวลาในการทดลองที่มากกว่า 3 ถึง 6 เดือน และการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าตัวแปรทั้ง 4 นี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของขนาดอิทธิพลได้ 70.6% และ 2) ผลการวิเคราะห์กลุ่มแฝงพบว่าตัวแปรการสุ่ม ตัวแปรระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ตัวแปรกลุ่มของความเที่ยง และตัวแปรกลุ่มของสถิติทดสอบทีทั้ง 4 ตัวแปรสามารถแบ่งกลุ่มแฝงของค่าขนาดอิทธิพลได้ 2 กลุ่มโดยตัวบ่งชี้ของกลุ่มแฝงขนาดอิทธิพลสูงประกอบด้วย งานวิจัยที่มีค่าความเที่ยงมากกว่า 0.84 และมีค่าสถิติทดสอบทีที่มากกว่า 6.435 ตามลำดับ

สุวิมล ว่องวานิช อรุมา เจริญสุขและอัจตรา ประเสริฐสิน (2554) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อการพัฒนาครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สังเคราะห์งานวิจัยด้านการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อการ

พัฒนาครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา สร้างองค์ความรู้ด้านการพัฒนานวัตกรรมทาง การศึกษา สำหรับการพัฒนาครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สำหรับการพัฒนาครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ชาติพันธุ์วรรณนาอภิมานร่วมกับการวิเคราะห์เมทริกซ์ผลกระทบไขว้ผลการวิจัย พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุและผลลัพธ์ สามารถจัดกลุ่มรูปแบบนวัตกรรมที่สังเคราะห์งานวิจัย 16 เรื่อง ได้ 3 ประเภทคือ (1) การจัดกิจกรรมตามแนวคิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู 10 รูปแบบ คือ การศึกษาผ่านบทเรียน การจัดการความรู้ การทำวิจัยในชั้นเรียน เทคนิคแผนที่ผลลัพธ์ การคิดตามแนวทฤษฎีสติปัญญาสามศร การออกแบบ ย้อนกลับและการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ การเสริมสร้างพลังอำนาจด้วยแนวคิดนี้ โออิวิแมนนิส การเสริมพลังอำนาจครู การพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและกระบวนการเรียนรู้ จากการปฏิบัติผลงานการ ชี้แนะ (2) การจัดกิจกรรมตามแนวคิดการประเมิน 3 รูปแบบ คือ การประเมินเสริมพลังอำนาจ การประเมินแบบ 360 องศา และวงจรเรียนรู้แบบเชเว่นอีโดยใช้แบบ ตรวจสอบรายการการประเมินหลัก และ (3) การจัดกิจกรรมตามแนวคิดการพัฒนาพฤติกรรมครู 2 รูปแบบ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตาม หลักกัลยาณมิตรและการปรับปรุงการพูดโดยใช้เทคนิค การละคร ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงนวัตกรรมหรือปัจจัย กระบวนการที่ส่งผลต่อการพัฒนาครูมี 5 ด้าน ได้แก่ สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน ความสามารถในการจัด ทาหลักสูตรและน าหลักสูตรไป ใช้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ความรู้ความเข้าใจและทักษะใน กระบวนการประเมินการจัดการเรียนรู้และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานภายในตนและ ระหว่างเพื่อนครู

ชุดิมา สัจจามันท์ กาญจนนา ใจกว้างและมาลี ล้ำสกุล (2554) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์ องค์ความรู้ ห้องสมุดมีชีวิตรูปแบบอุทยานการเรียนรู้ โดยได้วิจัยเรื่อง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจัย ถอดประสบการณ์การจัดการห้องสมุดมีชีวิต และเพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ห้องสมุดมีชีวิต รูปแบบ อุทยานการเรียนรู้ แหล่งข้อมูลหลักคือ เอกสาร และผู้เกี่ยวข้อง ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ เจาะจง ผู้เกี่ยวข้องกับสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ รวมจำนวนทั้งสิ้น 102 คนประกอบด้วย กลุ่มผู้ ก่อตั้งและคณะกรรมการบริหาร จำนวน 5 คน กลุ่มผู้บริหาร ผู้จัดการ หัวหน้าส่วน จำนวน 10 คน นักวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในสอร. จำแนกตามส่วนงานทั้ง 4 ส่วน จำนวน 15 คน กลุ่มบรรณารักษ์และ บุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับสอร.ทางด้านวิชาการ จำนวน 10 คน ผู้ใช้บริการผู้ศึกษาดูงานและผู้เข้าร่วม กิจกรรมห้องสมุดมีชีวิตของสอร. จำนวน 50 คน และกลุ่มเครือข่าย ห้องสมุดมีชีวิตจำนวน 12 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกและการสนทนากลุ่ม เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูล แบบสัมภาษณ์ และแบบสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์จัดกลุ่ม เนื้อหาและการบรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า การก่อร่างสร้างความคิดอุทยานการเรียนรู้ เกิดขึ้นเพื่อตอบโจทย์สำคัญของ ประเทศไทยเรื่องการอ่านหนังสือและห้องสมุด โดยมีโจทย์ระดับชาติ

โจทย์ระดับท้องถิ่น และโจทย์ของคนทำงานที่ชัดเจนเพื่อร่วมแก้ปัญหาของสังคมไทยทั้งด้านการศึกษา และสังคม การร่วมสร้างสังคมการเรียนรู้ โดยมีนโยบายระดับชาติเป็นเครื่องมือกำกับและได้รับการ สนับสนุนส่งเสริมอย่างจริงจัง ทำหน้าที่เป็น “ข้อต่อเติมเต็ม” หรือ “ข้อต่อของสังคม” สร้างเสริมงาน ที่ขาดอยู่ และจากการปฏิบัติในลักษณะ “งานทดลองชิ้นใหญ่” สอ.ได้มีบทบาทการเป็นองค์กรที่ สร้างปัญญาให้สังคมไทยในด้านการสร้างความรู้ การถ่ายทอดความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การ ส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ ผ่านกิจกรรมหลักสี่ด้าน ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อเสริม ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ศกร พรหมทา (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่นในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่นในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างคือ วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 จนถึง พ.ศ.2554 ผู้วิจัยใช้การสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ ด้วยแบบบันทึกคุณลักษณะวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สถิติที่ใช้คือ การแจกแจง ความถี่และการหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยสรุปได้ ว่า

1. งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะ ครุ ศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ระดับชั้น ประถมศึกษา ใช้ใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ เนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพ ศิลปะ วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น ในแต่ละหลักสูตรจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 4-9 แผน เวลาสอน 20-40 ชั่วโมง นำหลักสูตรไปใช้กับ กลุ่มตัวอย่างประมาณ 30 คน

2. องค์ความรู้ที่ได้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นจากการสังเคราะห์ มีรายละเอียดดังนี้
  - 1) ปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ได้แก่ หลักสูตร เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่น บุคลากร อาคารสถานที่ สื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ 2) การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีกระบวนการสร้าง ใช้และประเมินหลักสูตร โดยครู ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและ ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาที่จัดทำหลักสูตรทำการตรวจสอบคุณภาพ ผู้สอนคือผู้วิจัยหรือครู และวิทยากร ท้องถิ่น จัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติภายในและนอกห้องเรียน มีการจัดทำวัสดุ หลักสูตร สื่อวัสดุและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประเมินผู้เรียนโดยการทดสอบก่อน-หลังเรียน ประเมิน หลักสูตรจากแบบสอบถาม/แบบวัดเจตคติ 3) ผลที่ได้จากการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ได้แก่ รูปแบบ ของหลักสูตรท้องถิ่น เป็นการปรับเนื้อหาหรือกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาที่มีอยู่แล้วหรือ พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นขึ้นใหม่ เนื้อหาในหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การสอนเนื้อหาที่ เน้นให้เกิดทักษะโดยการสาธิต แล้วลงมือปฏิบัติหรือการสอนเนื้อหาที่เน้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจใน

เนื้อหา สื่อการเรียนรู้และวัสดุหลักสูตร ได้แก่ สื่อวัสดุและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกหัด ผู้สอนใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในระหว่างการเรียนการสอน และหลังจากการเรียนการสอน วัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยแบบสังเกตพฤติกรรม แบบทดสอบหลัง เรียน แบบประเมินผลงาน หรือแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน

สมพงษ์ ศิริโสภณศิลป์ (2555) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยด้านโลจิสติกส์สินค้าเกษตรและอาหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดประเด็นงานวิจัยระดับชาติด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานสินค้าเกษตรและอาหารที่ควรได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากหน่วยงานภาครัฐในระยะ 5 ปีข้างหน้า จากข้อค้นพบที่ได้รับระหว่างการทบทวนผลงานการวิจัยในต่างประเทศ และการทบทวนยุทธศาสตร์ด้านโลจิสติกส์สินค้าเกษตรและอาหารทั้งในประเทศและต่างประเทศ การศึกษาได้จัดทำร่างเบื้องต้นของความต้อการงานวิจัย เพื่อนำเสนอขอรับฟังความคิดเห็นต่อที่ประชุมที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านสินค้าเกษตรและอาหารและด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน จากผลการให้คะแนนความสำคัญของแต่ละประเด็นปัญหาที่รวบรวมได้จากความเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม สามารถสรุปได้เป็นประเด็นงานวิจัยที่ได้รับการพิจารณาว่ามีความสำคัญ ซึ่งประเด็นงานวิจัยที่มีความสำคัญเหล่านี้ได้ถูกนำไปเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยที่ผ่านมาในประเทศ เพื่อฉายภาพให้เห็นถึงช่องว่างทางความรู้ ซึ่งเป็นประเด็นที่ควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติมในงานวิจัยในอนาคต ในขั้นตอนสุดท้ายการศึกษาได้นำเสนอยุทธศาสตร์งานวิจัยด้านโลจิสติกส์สินค้าเกษตรและอาหาร ซึ่งแบ่งประเด็นงานวิจัยออกเป็น 3 กลุ่มยุทธศาสตร์ แยกตามขอบเขตและระดับผลลัพธ์ที่จะเกิดกับขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารของไทย งานวิจัยในกลุ่มแรกเป็นงานวิจัยที่มุ่งเน้นการแก้ไขจุดอ่อนขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพด้าน โลจิสติกส์ในห่วงโซ่สินค้าเกษตรและอาหารของไทย งานวิจัยในกลุ่มที่สองเป็นงานวิจัยที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานสินค้าเกษตรและอาหารของไทย ส่วนงานวิจัยในกลุ่มที่สามเป็นงานวิจัยที่มุ่งสร้างโอกาสและความยั่งยืนให้กับอุตสาหกรรมสินค้าเกษตรและอาหารของไทย

อลิสสา คำงาม (2555) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างปี พ.ศ. 2546–2550 โดยการสังเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณลักษณะ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คืองานวิจัยที่เป็นปริญญาานิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ สารานิพนธ์และรายงานการค้นคว้าอิสระ ระดับบัณฑิตศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐที่พิมพ์ เผยแพร่ระหว่างปีพ.ศ. 2546 ถึงปี พ.ศ. 2550กลุ่มตัวอย่างคือปริญญาานิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ สารานิพนธ์และรายงานการค้นคว้าอิสระ ในระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 82 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสรุปรงานวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์อภิมานตามแนวคิดของแกลส (Glass) สถิติบรรยาย การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และการ

วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย งานวิจัยส่วนใหญ่เป็น ครูผู้สอนมากที่สุด มหาวิทยาลัยที่ผลิตงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์มากที่สุดคือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาที่ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยสาขาหลักสูตรและการสอนมากที่สุด ปีที่พิมพ์เผยแพร่งานวิจัยมากที่สุดคือปี 2549 ระดับชั้นที่ทำวิจัยมากที่สุด คือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 เนื้อหาทางคณิตศาสตร์ที่ใช้ในการวิจัย ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่ศึกษาในเนื้อหาเรื่องโจทย์ปัญหามากที่สุด สิ่งทีงานวิจัยศึกษาเกี่ยวกับวิธีเรียน พบว่าศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียนด้วยตนเองมากที่สุด งานวิจัยศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนแบบใช้กิจกรรมมากที่สุด งานวิจัยใช้สื่อ ประเภทเอกสารมากที่สุด ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 30-50 คน ใช้มากที่สุดในงานวิจัย ใช้เวลาในการทดลอง 10 -14 คาบ มากที่สุด การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง มากที่สุด งานวิจัยมีการตั้งสมมุติฐานทุกเรื่อง แบบการวิจัยใช้แบบมีกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุมแบบสุ่มมากที่สุด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีการตรวจสอบทั้ง4ด้านคือ ความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น อำนาจ จำแนก ความยากง่าย สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุดคือค่าเฉลี่ย สถิติอ้างอิงที่ใช้ในการวิจัย พบว่า มีการทดสอบค่าที (t-test) มากที่สุด 2. วิธีการเรียนที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าวิธีเรียนแบบปกติ มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด (2.014) คือวิธีการเรียนด้วยตนเอง มีจำนวน 39 เรื่อง 3. วิธีการสอนที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติมีค่าเฉลี่ย ขนาดอิทธิพลสูงที่สุด (2.186) คือ วิธีการสอนแบบผสม มีจำนวน 10 เรื่อง

สุนทรา โต้บัว (2555) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยที่ได้รับทุนวิจัยจากภาควิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาด้านสาระของการวิจัย สาระของงานวิจัย (Substantive) ได้แก่ ประเด็นการวิจัยของอาจารย์ภาควิชาการศึกษา ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย ประโยชน์ในการนำไปใช้ และเพื่อศึกษาด้านวิธีการวิจัย (Methodological) ได้แก่ แบบแผนการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย ประชากรเป้าหมายในการวิจัย ผลการสังเคราะห์งานวิจัย จากงานวิจัย จำนวน 8 เรื่องเป็นการพัฒนาการเรียนการสอน 4 เรื่อง นอกจากนี้เป็นการประเมินความต้องการและการประเมินหลักสูตรจำนวนเท่ากัน ตัวแปรที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นตัวแปรด้านจิตพิสัย มีจำนวน 7 เรื่อง และตัวแปรด้านพุทธิพิสัย 3 เรื่อง แต่ไม่พบตัวแปรด้านทักษะพิสัย ประโยชน์ของการวิจัยที่นำไปใช้มากที่สุด คือพัฒนาการเรียนการสอน งานวิจัยทุกเรื่องเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ผู้สอนใช้สำหรับการพัฒนาผู้เรียน พัฒนางานการสอน พัฒนาหลักสูตร และพัฒนางานบริการวิชาการ รวมทั้งเป็นประโยชน์สำหรับบุคคลภายนอกด้วย วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยปฏิบัติการเท่ากันกับการวิจัยเชิงประเมิน เครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูลใช้อย่างหลากหลายในงานวิจัยทุกเรื่อง ประกอบด้วย แบบประเมินผลงาน แบบ สังเกต แบบสัมภาษณ์แบบสอบถาม

ประชากรเป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเป็นนิสิตปริญญาโทมากที่สุด รองลงมาคืออาจารย์ผู้สอน

นริศรา คำแก่น (2556) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยการท่องเที่ยวและทิศทางการวิจัยในอนาคต โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ ส่องปริมาณงานวิจัยและทบทวนผลงานวิจัยการท่องเที่ยวของ สกว. วิเคราะห์แนวโน้มการศึกษาวิจัยขอบเขตการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัยสังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวและบริการ และจัดทำระบบฐานข้อมูลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวและบริการ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ทั้งที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ เพื่อสร้างข้อสรุปจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ที่ได้รับทุน สนับสนุนการวิจัยจาก สกว. คัดเลือกเฉพาะที่มีรหัสโครงการเป็น RDG และ PDG และงานวิจัยเสร็จ สิ้นแล้วระหว่างปี พ.ศ.2545-2553 โดยสามารถสืบค้นรายงานฉบับสมบูรณ์ได้จาก elibrary.trf.or.th ระหว่างเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม พ.ศ.2554 จำนวน 151 เล่ม ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ จากผลการประมวลงานวิจัย สามารถจัดจำแนกออกเป็น 8 กลุ่มการท่องเที่ยวตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 งานวิจัยในกลุ่มการท่องเที่ยวสามอันดับแรก ได้แก่ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา และกลุ่มท่องเที่ยวมหานครสองสมุทร 2. ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ จากผลการสังเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัยสามารถจัด จำแนกออกเป็น 3 กิจกรรมหลัก ได้แก่ 1) การดำเนินงานด้านอุปสงค์ของการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เน้น การศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตลาดเป้าหมาย/กลุ่มที่มาท่องเที่ยว 2) การดำเนินงานด้านอุปทานของการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เน้นการศึกษาเกี่ยวกับที่พักแรม ร้านค้าของที่ระลึก ธุรกิจคมนาคม/ขนส่ง มีคฤหาสน์/ล่ามแปล ภัตตาคาร/ร้านอาหาร พื้นที่/แหล่งกิจกรรมท่องเที่ยว และ3) แนวทางการพัฒนา ดุลยภาพระหว่างอุปสงค์และอุปทาน ส่วนใหญ่เน้นการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการพัฒนา และแก้ปัญหา ด้านการตลาดและด้านการให้บริการ 3. ช่องว่างของการวิจัย ที่ค้นพบจากสังเคราะห์การวิจัย แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้ 1) ด้าน นโยบาย 1.1) ไม่มีการกำหนดนโยบายในการพัฒนางานวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม 1.2) ไม่มีการกำหนด นโยบายในการประเมินผลงานวิจัยที่ได้ให้ทุนสนับสนุนไปแล้ว 1.3) กรอบนโยบายการพิจารณาในการ สนับสนุนการวิจัยยังไม่ครอบคลุมทุกด้าน 1.4) ขาดกรอบนโยบายด้านการให้ทุนสนับสนุนการวิจัย ด้านการตลาดการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ 1.5) ขาดการกำหนดนโยบายในการให้ทุนสนับสนุนการวิจัย ทุกพื้นที่ท่องเที่ยว 1.6) ขาดงานวิจัยด้านอุปสงค์และอุปทานเกี่ยวกับการบริการของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวแบบใหม่ 1.7) ขาดงานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์และแนวโน้ม นโยบายด้านการท่องเที่ยว 1.8) ขาดการวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของตลาดการท่องเที่ยวในต่างประเทศ 2) ด้านการพัฒนา 2.1) ขาดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ตามบริบทของประเทศ 2.2) ขาดการพัฒนาต้นแบบหรือแนวทางการปฏิบัติที่ดีด้านการท่องเที่ยว (7) 2.3) ขาดการวิจัยเพื่อวิเคราะห์

ความเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการกับ อุตสาหกรรมอื่น 2.4) ยังขาดการวิจัย เพื่อพัฒนาตราสินค้าและการติดตามตราทางด้านการท่องเที่ยว 2.5) ขาดการวิจัยเพื่อสร้าง “มูลค่า” ของการตลาดการท่องเที่ยว และ 2.6) ขาดการสังเคราะห์และ ถอดองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเพื่อ การพัฒนา

ชนัญญา สุวรรณผา มนัสนันท์ หัตถศักดิ์ (2557) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัย ด้านการแนะแนวในสถานศึกษาของประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2557 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สังเคราะห์งานวิจัยด้านการแนะแนวในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับ มัธยมศึกษาและ ระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ระหว่างมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2557 ประชากรที่ ใช้ในการวิจัยคือ วิทยานิพนธ์/ปริญญาานิพนธ์ ระดับมหาบัณฑิต จำนวน 61 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัยคือ แบบสำรวจข้อมูลเพื่อการสังเคราะห์งานวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเคราะห์เชิง ปริมาณ โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ ผลการวิจัย 1) ด้านข้อมูลพื้นฐาน พบว่า สาขาศึกษาศาสตร์ผลิต งานวิจัยมากที่สุด (ร้อยละ 68.85) 2) ด้านเนื้อหาตามขอบเขตของงานวิจัย พบว่า วัตถุประสงค์ส่วนใหญ่คือเพื่อเปรียบเทียบ พฤติกรรมเป้าหมายของกลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 95.08) ประโยชน์ที่ได้รับที่พบ มากที่สุดคือได้รูปแบบของกิจกรรม แนะแนวและเครื่องมือต่าง ๆ (ร้อยละ 85.20) ขอบเขตงานวิจัยที่ มีการศึกษามากที่สุดคือ การแนะแนวด้าน ส่วนตัวและสังคม (ร้อยละ 67.21)สมมติฐานแบบมีทิศทาง พบมากที่สุด (ร้อยละ 60.66) 3) ด้านวิธีด าเนินการวิจัย พบว่า ประเภทของงานวิจัยส่วนใหญ่คือ งานวิจัยเชิงปริมาณ (ร้อยละ 81.97) ซึ่งเป็นเชิงกึ่งทดลองทั้งหมด (ร้อยละ 100) ที่มาของประชากร/ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ โรงเรียน (ร้อยละ 96.72) การเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบไม่ใช้ความ น่าจะเป็นแบบเจาะจงพบมากที่สุด (ร้อยละ 49.18) เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยได้ สร้างเองมากที่สุด (ร้อยละ 98.36) เป็นชุดกิจกรรมแนะแนวมากที่สุด (ร้อยละ 100) การตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือ วิจัยส่วนใหญ่คือ มีการนำส่งผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ(ร้อยละ 100) การทดลองใช้(ร้อยละ 100) ความตรง (ร้อยละ 100) และความเที่ยง (ร้อยละ 100) สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่คือส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (ร้อยละ 98.36) ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 พบมากที่สุด (ร้อยละ 50.82) 4) ด้าน ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มบุคคลที่ผู้วิจัยคาดว่าจะนำผลการวิจัยไปใช้หรือใช้ประโยชน์จากงานวิจัยส่วน ใหญ่คือ นักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 100)

สุทิษา โรจนอนันต์ สิริจิตต์ เดชอมรชัยและชนยา ด่านสวัสดิ์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง การ สังเคราะห์องค์ความรู้การวิจัยในรอบทศวรรษของสาขาวิชาฝรั่งเศสศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ของงานวิจัยสาขาวิชาฝรั่งเศส ศึกษาในรอบ ทศวรรษ (ปีการศึกษา 2548-2557) ผลการศึกษาพบว่ามิจำนวนงานวิจัยทั้งสิ้น 22 เรื่อง เป็นงานวิจัยกลุ่ม ภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวกับคำมากที่สุด ในกลุ่มสังคมวิทยา พบว่ามีหัวข้อวิจัยที่ หลากหลายและทันสมัย โดยเป็นงานที่ศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ กฎหมาย ครอบครัว การศึกษา

และดนตรี/เพลง ส่วนงานวิจัยกลุ่มวรรณคดีพบว่า เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับนวนิยายในศตวรรษที่ 20 มากที่สุด ผลการสังเคราะห์ประเด็นการศึกษาและแนวโน้มของงานวิจัยสาขาวิชาฝรั่งเศสศึกษา พบว่ามีการบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์มากขึ้น ทั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่าควร ส่งเสริมให้มีการทำวิจัยด้าน ศิลปะ ด้านความสัมพันธ์ฝรั่งเศส-ไทย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเทศผู้พูดภาษา ฝรั่งเศส ซึ่งจะ ทำให้องค์ความรู้สาขาวิชาฝรั่งเศสศึกษากว้างไกลและลึกซึ้งมากขึ้น

จินดารัตน์ เบอร์พันธ์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาหางานวิจัยด้านพฤติกรรม สารนิเทศทางธุรกิจ พ.ศ. 2551-2555 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาหางานวิจัยเกี่ยวกับ พฤติกรรมสารนิเทศทางธุรกิจ ในด้านผู้วิจัย วิธีดำเนินการวิจัย รูปแบบการศึกษา ประเด็นที่ศึกษา กลุ่มบุคคลที่ศึกษาและกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย บทความวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงานการประชุมวิชาการที่เผยแพร่ในปี 2551-2555 ผลการวิจัย พบว่า งานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ส่วนใหญ่เป็นบทความวิจัยภาษาอังกฤษ โดยจำนวนมากที่สุด เผยแพร่ ในฐานข้อมูล Taylor & Francis และศึกษาโดยผู้วิจัยจำนวน 2 คน ผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ ร้อย ละ 19.8 สอนในโรงเรียนธุรกิจ และ ร้อยละ 15.9 สอนในสาขาการตลาดและการโฆษณา และจำนวน มากที่สุดอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อพิจารณาในด้านวิธีดำเนินการวิจัย ปรากฏว่า งานวิจัยส่วน ใหญ่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและมี รูปแบบการศึกษาเป็นรูปแบบการรับรู้ ผลการวิเคราะห์เนื้อหาหางานวิจัยด้านรูปแบบพฤติกรรม สารนิเทศ พบว่า มีงานวิจัย 30 รายการ ศึกษาการใช้สารนิเทศ 19 รายการ ศึกษาการค้นหาและการ ค้นคืนสารนิเทศ 18 รายการ ศึกษาการแบ่งปันและการแลกเปลี่ยนสารนิเทศ 16 รายการ ศึกษาการ รับและการรับรู้สารนิเทศ 15 รายการ ศึกษาการแสวงหาสารนิเทศ 13 รายการ ศึกษาความต้องการ สารนิเทศ และ 6 รายการ ศึกษาการเปิดเผยสารนิเทศ เมื่อพิจารณาประเภทของสารนิเทศทางธุรกิจ และ ประเภทของธุรกิจที่ศึกษา พบว่า งานวิจัยจำนวนมากที่สุด ศึกษาสารนิเทศเกี่ยวกับองค์กร และ ไม่นับศึกษาธุรกิจประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะ ส่วนกลุ่มบุคคลที่ศึกษา ได้แก่ นักวิชาชีพทาง ธุรกิจ (36.0%) บุคคลทั่วไป (22.0%) นักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัย (16.0%) และพนักงาน บริษัท (14.0%) งานวิจัยส่วนใหญ่ที่นำมาศึกษาไม่ได้ระบุกรอบแนวคิดในการวิจัย จากผลการศึกษาที่ ได้ มีข้อเสนอแนะสำคัญ 2 ประการ ประการแรก คือ ควรกระตุ้นและสนับสนุนให้นักวิชาการด้าน ธุรกิจและนักวิชาชีพสารนิเทศของไทย ทั้งผู้สอน และผู้ปฏิบัติงานในแหล่งสารนิเทศ ท วิจัยด้าน พฤติกรรมสารนิเทศทางธุรกิจมากขึ้น โดยเฉพาะด้านการแบ่งปัน และการแลกเปลี่ยนสารนิเทศ และ การเปิดเผยสารนิเทศ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินธุรกิจ และ การจัดบริการสารนิเทศทาง ธุรกิจให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เกี่ยวข้องในประเทศ ประการที่สอง นักวิจัยควรพิจารณาใช้ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพมากขึ้นในการศึกษา เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครอบคลุมและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

วิไลพร อัจฉมนตรี ธนวัฒน์ พิมลจิตาและสุรเมศวร์ พิริยะวัฒน์ (2559) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการสร้างเขื่อนในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสถานะองค์ความรู้การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการสร้างเขื่อนในประเทศไทย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ด้านวิธีวิทยาการวิจัย และด้านผลการศึกษา ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยระดับปริญญาโทและเอก จำนวน 29 เรื่อง ผลการวิจัย พบว่า ด้านแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย มีหลายแนวคิด เช่น แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการปัญหา แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความ ชัดแย้งและการเจรจาต่อรอง แนวคิดคุณภาพชีวิต แนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น ด้านวิธีวิทยาการวิจัย พบว่ามีการใช้ รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ มากที่สุด (44.82%) รองลงมาเป็นการวิจัยผสมผสาน (31.41%) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (24.14%) ด้านผลการศึกษาทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ผลกระทบด้านสังคม ผลกระทบด้านวัฒนธรรม ผลกระทบด้าน สิ่งแวดล้อม และผลกระทบด้านคุณภาพชีวิต มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ข้อเสนอแนะในการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมควรมีการนำแนวคิดหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) และแนวคิดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation Principle) มาประยุกต์ใช้ให้มากขึ้น

จตุรงค์ บุญยรัตนสุนทร และเบญจพร บัวสำลี (2559) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยผู้สูงอายุ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎี ระเบียบวิธีการวิจัย ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยด้านผู้สูงอายุของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในช่วงปี 2549 – 2558 มุ่งเน้นการสังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัย 4 ด้าน คือ (1) ภารกิจที่รัฐต้องดำเนินการเพื่อให้ผู้สูงอายุมีหลักประกันในการดำเนินชีวิต ได้แก่ รูปแบบการจัดบริการสังคมแก่กลุ่มผู้สูงอายุ การจัดสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุในแต่ละช่วงวัย และระบบการดูแลระยะยาว รูปแบบการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วม รูปแบบการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมอย่างมีส่วนร่วม การเตรียมความพร้อมของชุมชนในการดูแลผู้สูงอายุ (2) ศักยภาพของผู้สูงอายุ ได้แก่ ความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมของผู้สูงอายุ และคุณประโยชน์ของผู้สูงอายุกับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจประเทศไทย (3) แนวทางการดำเนินงานกองทุนผู้สูงอายุ และ (4) ทิศทางการให้บริการของธุรกิจบริการสำหรับผู้สูงอายุที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่จะก้าวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ การสังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัย งานวิจัยเรื่องผู้สูงอายุในช่วงปี 2549 – 2558 ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ 6 ประการ คือ (1) องค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการดูแลและให้บริการแก่ผู้สูงอายุ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการดูแลและการให้บริการผู้สูงอายุที่หลากหลาย ได้แก่ การดูแลผู้สูงอายุที่บ้านโดยอาสาสมัคร การจัดบริการสังคมรูปแบบกลุ่มพึ่งพา (Group Home)

และบริการดูแลที่บ้าน (Home Care) การจัดสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุในแต่ละช่วงวัย การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยผู้สูงอายุแบบมีส่วนร่วม การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมอย่างมีส่วนร่วม รูปแบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ผู้สูงอายุ รูปแบบการบริการด้านสุขภาพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุพิการ การจัดระบบดูแลทางสังคมและระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน และรูปแบบการให้บริการของธุรกิจที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ บริการในรูปแบบต่างๆ ดังกล่าวมีทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการเพื่อการปรับปรุงรูปแบบให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น (2) องค์ความรู้เกี่ยวกับศักยภาพของผู้สูงอายุ ผลการสังเคราะห์งานวิจัย 3 เรื่องทำให้ได้ข้อสรุปว่า มีผู้สูงอายุจำนวนมากที่ยังคงมีศักยภาพ มีความรู้ มีประสบการณ์ มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทั้งในระดับชาติและระดับชุมชนได้ ผู้สูงอายุภูมิใจในการทำงานจิตอาสาโดยไม่หวังผลตอบแทน องค์ความรู้นี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อผู้สูงอายุว่าไม่ใช่กลุ่มที่เป็นภาระ แต่เป็นกลุ่มที่มีคุณค่าที่สามารถช่วยเหลือประเทศชาติได้เป็นอย่างดี (3) องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการบริหารกองทุนผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพ ผลของการวิจัยเรื่องกองทุนผู้สูงอายุ แม้จะเป็นการวิจัยเพียงเรื่องเดียวก็ได้ให้องค์ความรู้ที่น่าสนใจในประเด็นการปรับปรุง และพัฒนาการทำงานของกองทุนผู้สูงอายุอย่างมีระบบ การทำให้กองทุนมีโครงสร้างที่ชัดเจน เชื่อมต่อการปฏิบัติงานของทุกระดับ รวมถึงการมีเครือข่ายที่เข้มแข็งสามารถเชื่อมโยงการทำงานทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทบทวนกฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนดที่เป็นข้อจำกัดในการให้ทุนสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุเพื่อให้ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม และความต้องการของผู้สูงอายุ การประสานความรู้ ความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ปฏิบัติงานในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (4) องค์ความรู้เกี่ยวกับการทำธุรกิจบริการสำหรับผู้สูงอายุ ผลการวิจัยทำให้ ได้ให้ทิศทางที่ชัดเจนว่า การทำธุรกิจด้านบริการเพื่อสุขภาพผู้สูงอายุจะต้องคำนึงถึงความต้องการ รายได้ กำลังซื้อของผู้สูงอายุ เป็นสำคัญ ธุรกิจบริการสำหรับผู้สูงอายุที่เหมาะสม จะต้องเป็นธุรกิจบริการที่สามารถทำให้ผู้สูงอายุมีความสุขดี มีลักษณะสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และที่สำคัญจะต้องได้มาตรฐานสำหรับผู้ให้บริการ (5) องค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน จากการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ระหว่างปี 2546 - 2552 ทำให้ได้องค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการแก้ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุซึ่งมีมานานแล้ว และในปัจจุบันก็ยังคงเป็นปัญหาอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาการนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นไปอย่างล่าช้า ขาดการติดตามและประเมินผล (6) องค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ จากการสังเคราะห์งานวิจัย 4 เรื่องเกี่ยวกับผลกระทบของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทำให้เกิดองค์ความรู้ที่กระจ่างชัดเป็นอย่างมากว่าการเข้าสู่

ประชาคมอาเซียนมีทั้งโอกาสที่จะทำให้ประเทศไทยมีการพัฒนาในหลายๆด้าน ในขณะที่เดียวกันก็เกิดผลกระทบที่เป็นปัญหาให้ต้องแก้ไขด้วยเช่นกัน โอกาสที่จะเกิดขึ้นคือ ประชาชนมีโอกาสในการเรียนรู้ประเทศเพื่อนบ้าน สถานศึกษามีการปรับตัวเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประเทศไทยมีโอกาสในการพัฒนาตนเองเพื่อการแข่งขัน ส่วนผลกระทบในเชิงลบ อาจมีปัญหาสังคมเพิ่มมากขึ้น ประเทศไทยมีภาระค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการสำหรับผู้ด้อยโอกาสและแรงงานระดับล่างเพิ่มขึ้น นำไปสู่ปัญหาทางด้านงบประมาณของภาครัฐที่จะนำมาสู่การจัดสวัสดิการ ทำให้ประเทศไทยต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้มีความพร้อมทั้งในด้านทักษะ สมรรถนะ และทัศนคติในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การปรับโครงสร้างของส่วนราชการ และหน่วยงานในสังกัด ให้สอดคล้องกับภารกิจที่ต้องดำเนินงานเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การออกแบบกระบวนการ และระบบการติดต่อสื่อสารที่เหมาะสม สอดคล้องภารกิจเพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจที่เชื่อมโยงกับประเทศสมาชิกอาเซียนได้ เป็นต้น สำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในประชาคมอาเซียน งานวิจัยได้ชี้ว่าควรมีความร่วมมือ 5 ด้าน คือ 1) ความร่วมมือในการกำหนดนโยบายด้านผู้สูงอายุเป็นนโยบายหลักของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และการนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลด้านผู้สูงอายุ 3) ความร่วมมือในการทำวิจัยและแบ่งปันความรู้ด้านผู้สูงอายุ 4) ความร่วมมือในการพัฒนาเครือข่ายผู้ทำงานด้านผู้สูงอายุ 5) ความร่วมมือในการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้สูงอายุในประชาคมอาเซียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน

พิชญ์ ผิวทอง (2561) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนอาชีวศึกษา: การวิเคราะห์ห่อภิมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพนักเรียนอาชีวศึกษา และสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพนักเรียนอาชีวศึกษาด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาอาชีวศึกษาที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2540 -2558 จากมหาวิทยาลัย 23 แห่ง จำนวน 95 เล่ม ผลการวิจัย ประกอบด้วย ค่าดัชนีมาตรฐาน จำนวน 450 ค่า การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ประกอบด้วย การวิเคราะห์บรรยายคุณลักษณะของงานวิจัย การรวมผลการวิจัย การเปรียบเทียบ ความแปรปรวนของค่าดัชนีมาตรฐาน การวิเคราะห์ห่อภิมาณของตัวแปรคุณลักษณะวิจัยที่มีต่อ ค่าดัชนีมาตรฐานคุณภาพของนักเรียนอาชีวศึกษาด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและการวิเคราะห์การถดถอยพหุระดับ ผลการวิจัยพบว่า งานวิจัยศึกษาตัวแปรที่เป็นสาเหตุของคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง เป็นวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต ตัวแปรสาเหตุเน้นศึกษาวิธีสอนแบบต่าง ๆ ลักษณะของนักเรียนและลักษณะของครอบครัว กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน ช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิคมากที่สุดสาขาวิชาที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุดคือ หลักสูตรและการสอน ค่าดัชนีมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ได้มาจากงานวิจัยสหสัมพันธ์ ค่า

ดัชนีมาตรฐานคุณภาพนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้จากงานวิจัยทั้ง 95 เล่ม มีความแตกต่างกันตามคุณลักษณะของงานวิจัย ดัชนีมาตรฐานคุณภาพนักเรียนอาชีวศึกษามีแนวโน้มสูงขึ้น ตามจำนวนหน้าหมดของงานวิจัย ช่วงเวลาที่ทำวิจัย สถาบันและสาขาวิชาที่ผลิตงานวิจัย สถานศึกษาที่เป็นพื้นที่วิจัย การตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง ลักษณะของครอบครัวและคะแนน คุณภาพงานวิจัยที่สูงและเมื่อวิเคราะห์โดยพิจารณาคุณลักษณะของงานวิจัยเป็น 2 ระดับ พบว่าระดับภายในเล่มวิจัยได้แก่ คะแนนรวมประเมินคุณภาพงานวิจัย ตัวแปรต้นมีงานวิจัยที่หาความเที่ยงของเครื่องมือด้วยวิธีแอลฟาและลักษณะของนักเรียน ส่วนในระดับเล่มวิจัย ได้แก่ การออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง จำนวนหน้ารวมภาคผนวก และจำนวนสมมติฐาน

ณัฐพล สีลาพัฒนานันท์ และคณะ (2561) ได้วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานนอกระบบเพื่อการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นการศึกษาองค์ความรู้จากงานวิจัยเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบเพื่อการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ใช้ผลการวิจัยด้านแรงงานนอกระบบของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานและหน่วยงานอื่นๆรวม 18 เรื่อง รวมทั้งกรณีตัวอย่างการคุ้มครองแรงงานนอกระบบของต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดค่านิยมแรงงานนอกระบบครอบคลุมทุกกลุ่มอาชีพ จำแนกแรงงานนอกระบบในแต่ละกลุ่มอาชีพให้มีความเหมาะสมต่อการส่งเสริม และขยายความคุ้มครองแรงงานนอกระบบ จัดทำร่างแนวทางการบริหารจัดการแรงงานที่ดีมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการคุ้มครองและขยายการคุ้มครอง ส่งเสริม และพัฒนาแรงงานนอกระบบ มียุทธศาสตร์ กลยุทธ์ที่ดีเพื่อรองรับในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม และค้นหาประเด็นที่ยังขาดหายจากงานวิจัยเพื่อการค้นคว้าศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ ผลการศึกษามีดังนี้ 1. ค่านิยมของ แรงงานนอกระบบ จากงานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบพบว่าแรงงานนอกระบบครอบคลุมทั้ง 1) กลุ่มที่มีกฎหมายคุ้มครองอยู่แล้วแต่นายจ้างไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งมีทั้งที่เจตนาหลีกเลี่ยงกฎหมายและไม่มีศักยภาพในการปฏิบัติตามกฎหมาย เนื่องจากเป็นกิจการในเศรษฐกิจนอกระบบ 2) แรงงานนอกระบบที่ไม่ได้รับการคุ้มครองดีกว่าแรงงานในระบบ 3) แรงงานที่ยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองแรงงานรองรับและ 4) ผู้ประกอบอาชีพอิสระซึ่งรวมถึงนายจ้างในเศรษฐกิจนอกระบบ ผลสรุปจากการศึกษา จึงได้ ค่านิยมแรงงานนอกระบบไว้ดังนี้ แรงงานนอกระบบ หมายถึงแรงงานที่ไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานและกฎหมายประกันสังคมทั้งที่อยู่ในเศรษฐกิจในระบบและเศรษฐกิจนอกระบบ และผู้ประกอบอาชีพอิสระ โดยสามารถขยายความค่านิยมแรงงานนอกระบบดังกล่าวข้างต้นได้ดังนี้ แรงงานนอกระบบหมายถึง แรงงานที่ไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานและกฎหมายประกันสังคม ซึ่งครอบคลุมทั้งกลุ่มที่กฎหมายคุ้มครองแรงงานและกฎหมายประกันสังคมไม่ให้การคุ้มครองหรือคุ้มครองไม่ถึง และกลุ่มที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงานและกฎหมายประกันสังคม แต่ในทางปฏิบัติไม่ได้รับการคุ้มครองอัน

เนื่องจากการขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงผู้ประกอบการอาชีพอิสระที่ไม่มีลูกจ้าง ผู้ประกอบการอาชีพที่เป็นธุรกิจขนาดเล็กที่จ้างตนเองและคนในครอบครัวที่ช่วยงาน และผู้ประกอบการธุรกิจในเศรษฐกิจนอกระบบ 2. การจำแนกแรงงานนอกระบบในแต่ละกลุ่มอาชีพ ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบของงานศึกษาวิจัยพบว่า ได้แบ่งกลุ่มอาชีพแรงงานนอกระบบตามลักษณะของงานที่แรงงานนอกระบบทำ เช่น อาชีพอิสระ ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้รับจ้างทำของรับจ้างตามฤดูกาล ผู้รับจ้างทำงานบ้าน เป็นต้น หรือการแบ่งประเภทตามประเภทธุรกิจ เช่น งานเกษตรงานประมงงานร้านอาหาร งานช่างตัดผม งานช่างเสริมสวย งานสถานบันเทิง เป็นต้น ซึ่งขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้วิจัย และการนำการวิจัยไปใช้ประโยชน์ จากการศึกษาวิจัยที่แรงงานนอกระบบมีขอบเขตค่อนข้างกว้างและมีความหลากหลาย ขึ้นอยู่กับมุมมองและความสนใจของผู้เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรแบ่งแรงงานนอกระบบออกเป็น 2 ประเภท 1) แรงงานนอกระบบที่มีผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง 2) แรงงานนอกระบบที่ไม่มีผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างหรืออีกนัยหนึ่งคืออาชีพอิสระหรือผู้ว่าจ้างตนเอง ในกรณีของแรงงานนอกระบบที่มีผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างนั้น แนวทางการบริหารจัดการควรให้ความสำคัญกับการคุ้มครองแรงงานหรือลูกจ้าง ในขณะที่แรงงานนอกระบบที่ไม่มีผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างหรืออาชีพอิสระนั้น เนื่องจากไม่มีนายจ้างจึงไม่สามารถบังคับให้นายจ้างให้การคุ้มครองได้ ดังนั้นการบริหารแรงงานนอกระบบกลุ่มนี้ควรให้ความสำคัญกับการจัดสวัสดิการทางสังคม การพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อเพิ่มรายได้หรือยกระดับสู่แรงงานในระบบ เป็นต้น 3.แนวทางการบริหารแรงงานนอกระบบที่ดีมีประสิทธิภาพ จากการสังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัยในด้านการบริหารแรงงานนอกระบบ สามารถสรุปประเด็นที่เกี่ยวกับปัญหาของแรงงานนอกระบบ สวัสดิการที่แรงงานนอกระบบได้รับ สวัสดิการที่แรงงานนอกระบบต้องการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเอกสารเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรังแกของเยาวชนมีวิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. กระบวนการสังเคราะห์งานวิจัย
2. ประชากร
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

กระบวนการสังเคราะห์งานวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้แนวคิดกระบวนการของนงลักษณ์ วิรัชชัย และทีศนา แคมณี (2546) ซึ่งเสนอกระบวนการสังเคราะห์งานวิจัย ทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดจุดหมาย เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้ทราบว่าต้องการสังเคราะห์งานวิจัยในประเด็นใด
2. การกำหนดงานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์ โดยจะต้องมีการกำหนดขอบเขตว่าจะนำงานวิจัยใดมาสังเคราะห์
3. ศึกษางานวิจัยอย่างละเอียดและทำการบันทึกข้อมูลงานวิจัยที่ได้
4. นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกงานวิจัยมาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์
5. เขียนรายงานและนำเสนอรายงาน จากนั้นนำผลที่ได้ไปใช้และนำไปเผยแพร่ เพื่อให้ผู้สนใจนำผลไปใช้ประโยชน์

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือบทความวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรังแกของเยาวชนในประเทศไทย ซึ่งเป็นบทความวิจัย รายงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ ฉบับสมบูรณ์ที่ดำเนินการในระหว่างปี พ.ศ. 2558-2563 หรือในระหว่างปี ค.ศ. 2015-2020 จำนวน 22 รายการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้มี 2 รายการ ได้แก่

1. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย
2. แบบบันทึกข้อมูลงานวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อบันทึก รายละเอียด โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จัดทำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัยและการประเมินคุณภาพของงานวิจัย
2. ศึกษาโครงสร้างและองค์ประกอบของงานวิจัยที่คัดเลือกมาเป็นประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้
3. นำเสนอคณะวิจัยเพื่อพิจารณาประเด็นที่นำมาจัดทำเครื่องมือและขอความเห็นชอบในการทำงาน

จากขั้นตอนดังกล่าวผู้วิจัยได้จัดทำแบบบันทึกงานวิจัย ประกอบด้วยประเด็นสำคัญคือ 1) ชื่อเรื่อง 2) ผู้วิจัย 3) ปีที่วิจัย 4) วัตถุประสงค์ 5) กลุ่มตัวอย่าง 6) เครื่องมือที่ใช้ 7) วิธีดำเนินการ 8) ผลการศึกษา 9) สรุปความคิดสำคัญ 10) แหล่งอ้างอิง 11) Link

การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยคือแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ได้กำหนดหลักเกณฑ์จากเอกสารของนางลักษณ์ วิรัชชัย (2541,98-99) ดังนี้

1. แหล่งที่ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลวิจัยจากงานวิจัยนั้นโดยตรง
2. ความสอดคล้องระหว่างชื่อเรื่อง ปัญหาการวิจัย กรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้มีการระบุหรือบรรยายวิธีการสร้างและการหาคุณภาพหรือไม่
4. กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบใด อิงทฤษฎีความน่าจะเป็นหรือไม่
5. การวิเคราะห์ข้อมูล มีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่
6. การนำเสนอผลสอดคล้องกับชื่อเรื่องวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยหรือไม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมงานวิจัยด้วยตนเอง พร้อมกับการบันทึกรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยดาวน์โหลดงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full text) หรือบทความวิจัยฉบับสมบูรณ์ จากฐานข้อมูลออนไลน์ของประเทศไทย
2. ผู้วิจัยอ่านวิจัยตลอดทั้งฉบับให้ละเอียดในทุกส่วนของงานวิจัย
3. บันทึกข้อมูลของงานวิจัยลงแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยที่เกี่ยวกับการรังแก
4. นำข้อมูลจากแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับการรังแกมาสังเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ เป็นการสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ ผู้วิจัยจะใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ วิเคราะห์เนื้อหาและบรรยายจากแบบบันทึกงานวิจัย เพื่อให้ได้ข้อสรุปในประเด็นที่สามารถทำการสังเคราะห์ได้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการร่างของเยาวชน ผู้วิจัยนำเสนอ เป็น 2 ตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประเภทของงานวิจัยและปีที่ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการคำนวณค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ วิธีดำเนินการและผลการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการคำนวณค่าความถี่ ค่าร้อยละ และวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของงานวิจัย

ผลการวิจัยในตอนที่ 1 ประกอบด้วย ประเภทของผลงานที่นำมาสังเคราะห์และปีที่ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการคำนวณค่าความถี่และค่าร้อยละ

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

หลักเกณฑ์การพิจารณา	จำนวนเรื่อง
1. แหล่งที่ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลวิจัยจากงานวิจัยนั้นโดยตรง	25
2. ความสอดคล้องระหว่างชื่อเรื่อง ปัญหาการวิจัย กรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ของการวิจัย	23
3. เครื่องมือที่ใช้มีการระบุหรือบรรยายวิธีการสร้างและการหาคุณภาพหรือไม่	23
4. กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบใด อิงทฤษฎีความน่าจะเป็นหรือไม่	24
5. การวิเคราะห์ข้อมูล มีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่	23
6. การนำเสนอผลสอดคล้องกับชื่อเรื่องวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยหรือไม่	22
งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีคุณภาพครบถ้วนทุกประเด็น	22

จากตารางที่ 4.1 การประเมินคุณภาพงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีคุณภาพครบถ้วนทั้ง 6 ประเด็นที่นำมาสังเคราะห์ จำนวน 22 เรื่อง

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผลงานที่นำมาสังเคราะห์จำแนกตามประเภทของผลงาน

ประเภทของผลงาน	จำนวน	ร้อยละ
1. บทความวิจัย	6	27.27
2. รายงานวิจัย	4	18.18
3. วิทยานิพนธ์	12	54.55

จากตารางที่ 4.2 ผลงานที่นำมาสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 22 รายการ จำแนกเป็นผลงานจากบทความวิจัย จำนวน 6 รายการ คิดเป็นร้อยละ 27.27 ผลงานจากรายงานวิจัย จำนวน 4 รายการ คิดเป็นร้อยละ 18.18 และผลงานจากวิทยานิพนธ์ฉบับเต็ม จำนวน 12 รายการ คิดเป็นร้อยละ 54.55

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผลงานที่นำมาสังเคราะห์จำแนกตามปีที่ตีพิมพ์เผยแพร่

ปีที่ตีพิมพ์เผยแพร่	จำนวน	ร้อยละ
2558	3	13.64
2559	3	13.64
2560	7	31.82
2561	5	22.73
2562	3	13.64
2563	1	4.55

จากตารางที่ 4.3 ผลงานที่นำมาสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 22 รายการ จำแนกเป็นตามปีที่ตีพิมพ์ที่มีจำนวนมากที่สุดคือปี 2560 จำนวน 7 รายการ คิดเป็น ร้อยละ 31.82 รองลงมาคือปี 2561 จำนวน 5 รายการ คิดเป็นร้อยละ 22.73 และปีที่ตีพิมพ์จำนวน 3 รายการมีจำนวนเท่ากันคือปี 2558 , 2559 และ 2562 คิดเป็นร้อยละ 13.64

ตอนที่ 2 การสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานวิจัย

การสังเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 2 นี้ นำเสนอตามประเด็นสำคัญ ได้แก่ วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ และผลการวิจัย โดยการนำเสนอเป็นตารางค่าความถี่ ค่าร้อยละ และวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาโดยการบรรยาย

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของสาระสำคัญหรือประเด็นในวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สาระสำคัญ/ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อศึกษาสาเหตุ ผลกระทบ และวิธีการแก้ไขปัญหา	7	31.82
2. เพื่อศึกษาการรับรู้ ทศนคติ ปัจจัยที่มีผลต่อการกลั่นแกล้ง	5	22.73
3. เพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้และการให้การปรึกษา	3	13.64
4. เพื่อศึกษาความชุกและรูปแบบการรังแก	2	9.09
5. เพื่อศึกษาแนวคิด รูปแบบ เนื้อหาของการรับรอง การคุ้มครองสิทธิและวิธีการทางกฎหมาย	2	9.09
6. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ความรุนแรงระหว่างกลุ่มตัวอย่าง	1	4.55
7. เพื่อศึกษาทักษะการเผชิญปัญหาของกลุ่มตัวอย่าง	1	4.55
8. เพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดการกลั่นแกล้ง	1	4.55

จากตารางที่ 4.4 วัตถุประสงค์ในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรังแกหรือการกลั่นแกล้งเพื่อศึกษาสาเหตุ ผลกระทบและวิธีการแก้ไขปัญหามีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 31.82 รองลงมาคือเพื่อศึกษาการรับรู้ ทศนคติ ปัจจัยที่มีผลต่อการกลั่นแกล้ง ร้อยละ 22.73 และเพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้และการให้การปรึกษา ร้อยละ 13.64 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรังแกหรือการกลั่นแกล้ง สามารถจัดกลุ่มได้ 8 ประเด็น ดังนี้

1. วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุ ผลกระทบ และวิธีการแก้ไขปัญหา มีประเด็นย่อย 5 ประเด็นได้แก่ การสำรวจพฤติกรรมและรูปแบบการถูกรังแก การวิเคราะห์การศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการรังแกกันของนักเรียน รวมทั้งการเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขการรังแกตามแนวทฤษฎีเรียนรู้ของ โรนัลด์ แอล เอเคอร์ นอกจากนี้แล้วยังมีประเด็นย่อยเกี่ยวกับการศึกษา รูปแบบ สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดเหตุการณ์กลั่นแกล้งในกรณีของผู้ที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อศึกษาอิทธิพลของอารมณ์ขันทางลบ การละเลยคุณธรรมและการรับรู้ความนิรนามที่บุคคลรับรู้ว่าการกระทำไม่สามารถระบุตัวตนของตนได้ เพื่อศึกษาถึงการกระทำความผิดโดยบังคาลโทษของผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ถูกรังแก โดยเมื่อพิจารณาในระดับของการรังแกพบว่าทุกระดับการศึกษาคือระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษาและในกลุ่มผู้ที่มีความต้องการพิเศษ

2. วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ ทศนคติ ปัจจัยที่มีผลต่อการกลั่นแกล้ง มีประเด็นย่อย 4 ประเด็น ได้แก่ การทำความเข้าใจมุมมองของเยาวชนผู้ถูกรังแกและทำความเข้าใจคุณค่าจากประสบการณ์การถูกรังแก รวมทั้งศึกษาการรับรู้ ทศนคติ ปัจจัยที่มีผลต่อการกลั่นแกล้ง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นที่มีประสบการณ์ช่มเหงรังแก โดยเฉพาะปัจจัยด้านครอบครัว รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรทศนคติ พฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรม

3. วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้และการให้การปรึกษา มีประเด็นย่อย 3 ประเด็น ได้แก่ เพื่อพัฒนาการปรึกษาแบบกลุ่มด้วยเทคนิคการสร้างความมั่นคงทางจิตใจสำหรับช่วยเหลือนักเรียน เพื่อศึกษาผลของกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน และเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนออนไลน์โดยการสะท้อนคิดร่วมกันเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

4. วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกและรูปแบบการรังแก มีประเด็นย่อย 2 ประเด็นคือ การศึกษาความชุกและรูปแบบการรังแกผ่านโลกโซเชียล ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพจิตของเยาวชน รวมทั้งเพื่อศึกษาผลของความถี่ของการรังแกในพื้นที่ในประเด็นการประเมินการคุกคาม ความท้าทายและทรัพยากรที่จะช่วยในการรับมือกับปัญหาและความเป็นนิรนามของผู้กระทำ

5. วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด รูปแบบ เนื้อหาของการรับรอง การคุ้มครองสิทธิและวิธีการทางกฎหมาย มีประเด็นย่อย 2 ประเด็นคือวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรองและคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ถูกช่มเหงรังแกบนโซเชียลในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์และเสนอแนวทางในการรับรองและคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ถูกช่มเหงรังแกบนโซเชียลในประเทศไทยและวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและมาตรการทางกฎหมายสำหรับการป้องกันความรุนแรงภายในสถานศึกษา การป้องกันและแทรกแซงความรุนแรงภายในสถานศึกษา ตลอดจนสภาพบังคับของประเทศไทย

6. วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการใช้ความรุนแรงระหว่างกลุ่มตัวอย่าง มีประเด็นย่อยที่สำคัญคือเพื่อเปรียบเทียบการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียนก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

7. วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการเผชิญปัญหาของกลุ่มตัวอย่าง มีประเด็นสำคัญเพียงประเด็นเดียวคือเพื่อศึกษากลยุทธ์ในการแก้ปัญหาการถูกรังแกของนักเรียน

8. วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดการกลั่นแกล้ง มีประเด็นสำคัญเพียงประเด็นเดียวคือเพื่อทดสอบคุณสมบัติของเครื่องมือ Cyber-aggression perpetration and victimization scale เนื่องจากการกลั่นแกล้งทางโซเชียล คือการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นผ่านสื่อออนไลน์ สัมพันธ์กับปัญหาทางจิตเวชและพฤติกรรมทางจิตและปัจจุบันไม่มีเครื่องมือวัดการกลั่นแกล้งทางโซเชียลในภาษาไทย

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของวิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. การวิจัยเชิงสำรวจ	7	31.82
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ	4	18.18
3. การวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง	4	18.18
4. การวิจัยแบบผสม	3	13.64
5. การวิจัยเอกสาร	2	9.09
6. ไม่มีการระบุไว้ในผลงานที่ศึกษา	2	9.09

จากตารางที่ 4.5 งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีการดำเนินการโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ จำนวน 7 รายการ คิดเป็นร้อยละ 31.82 การวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 4 รายการ คิดเป็นร้อยละ 18.18 และการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง จำนวน 4 รายการ คิดเป็นร้อยละ 18.18 ทั้งนี้ไม่มีการระบุวิธีดำเนินการวิจัยไว้ในผลงานที่ตีพิมพ์ จำนวน 2 รายการ คิดเป็นร้อยละ 9.09

เมื่อพิจารณารายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัย พบว่ามีวิธีดำเนินการวิจัยและรายละเอียดที่แตกต่างกันไป สรุปประเด็นได้ดังนี้

1. การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) โดยใช้การศึกษาเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (cross sectional survey) รวมทั้งการพัฒนาแบบสอบถาม ที่ได้รับการแปลโดยผู้เชี่ยวชาญทางภาษา ทดสอบความตรงเฉพาะหน้ากับอาสาสมัครและนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบความเที่ยงและความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการศึกษาแบบพหุกรณีศึกษา (Multiple case studies) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งดำเนินการด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก

3. การวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง โดยเป็นการพัฒนาและทดลองการให้การศึกษาแบบกลุ่ม เพื่อสร้างความมั่นคงทางจิตใจสำหรับเยาวชนที่ถูกรังแก รวมทั้งการวิจัยกึ่งทดลอง ใช้วิธีสร้างสถานการณ์สมมติ (Hypothetical approach) ดำเนินการโดยให้กลุ่มตัวอย่างอ่านและจินตนาการถึงสถานการณ์การรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ที่ผู้วิจัยเขียนขึ้น แล้ววัดการประเมินทางปัญญาและวิธีเผชิญปัญหาหากอยู่ในสถานการณ์นั้น

4. การวิจัยแบบผสม โดยมีการแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงแรกเป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อเป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและรูปแบบการถูกรังแก และช่วงที่สองเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยเป็นการพัฒนาและทดลองการให้การศึกษาแบบกลุ่ม ด้วยเทคนิคการสร้าง ความมั่นคงทางจิตใจสำหรับเยาวชนที่ถูกรังแก

5. การวิจัยเอกสาร โดยมีการศึกษาจากกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับความรุนแรงภายในสถานศึกษาที่ครอบคลุมและชัดเจน ในประเด็นนิยามความรุนแรง คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องโดยตรง

มาตรการป้องกันและแทรกแซงความรุนแรงภายในสถานศึกษา ตลอดจนสภาพบังคับแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์จากคำตัดสินของศาล

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละตามคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. นักเรียนมัธยมศึกษา	9	40.91
2. นักเรียนประถมศึกษา	4	18.18
3. บุคคลทั่วไปที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์	3	13.64
4. นักศึกษามหาวิทยาลัย	2	9.09
5. เอกสาร หนังสือ ตั๋วบทกฎหมาย	2	9.09
6. ผู้ปกครองของนักเรียน	1	4.55
7. เพจเฟซบุ๊ก	1	4.55

จากตารางที่ 4.6 กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ประกอบด้วย 7 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 9 รายการ คิดเป็นร้อยละ 40.91 นักเรียนประถมศึกษา จำนวน 4 รายการ คิดเป็น ร้อยละ 18.18 บุคคลทั่วไปที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 3 รายการ คิดเป็นร้อยละ 13.64 นักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 2 รายการ คิดเป็นร้อยละ 9.09 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเอกสาร หนังสือ ตั๋วบทกฎหมายจำนวน 2 รายการ คิดเป็นร้อยละ 9.09 ผู้ปกครองของนักเรียน จำนวน 1 รายการ คิดเป็นร้อยละ 4.55 เพจเฟซบุ๊ก จำนวน 1 รายการ คิดเป็นร้อยละ 4.55

เมื่อพิจารณารายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ พบว่ามีลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและรายละเอียดที่แตกต่างกันไป สรุปประเด็นได้ดังนี้

1. นักเรียนมัธยมศึกษา ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำนวน 3 เรื่อง โดยมีทั้งการคัดเลือกนักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยให้มีจำนวนเพียงพอตามการกำหนดขนาดของกลุ่ม การให้โรงเรียนที่ทำการวิจัยเป็นผู้จัดหากลุ่มตัวอย่างให้ด้วยวิธีการประชุมระหว่างครู-อาจารย์ ผู้อำนวยการของโรงเรียนและผู้ปกครองเป็นทางลับเพื่อค้นหาเด็กที่อยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมความรุนแรง นอกจากนั้นแล้วยังมีการมอบหมายให้ฝ่ายปกครองของทางกลุ่มโรงเรียนดังกล่าวเป็นผู้จัดหาเด็กที่มีพฤติกรรมรังแกผู้อื่นมาให้โดยทางลับ

2. นักเรียนประถมศึกษา มีการแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม เลือกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่มีการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียนจำนวน 2 ห้องเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกันและให้นักเรียนทำแบบวัดการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียน เพื่อแบ่งเป็นนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 24 คน นอกจากนั้นแล้วยังมีงานวิจัย 1 เรื่องที่

เลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนประถมศึกษาจากโรงเรียนในโครงการสุขภาพจิตโรงเรียน สาขาวิชาจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

3. บุคคลทั่วไปที่เข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วยเยาวชนไทย อายุ 19-24 ปี ทั้งชายและหญิง ที่มีประสบการณ์ถูกรังแกผ่านโลกโซเชียลเบอร์มาก่อน จำนวน 8 คน โดยมุ่งเน้นเยาวชนที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน (Maximum variation) เป็นผู้มีข้อมูลกลุ่มลึก (Informal-rich case) หรือมีประสบการณ์ที่เข้มข้นพิเศษ (Extreme cases) กลุ่มเจนเอเรชั่นวาย อายุระหว่าง 17-36 ปี รวมทั้งบุคคลทั่วไปที่เข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์เฟสบุ๊ก เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 6 เดือน อายุระหว่าง 18-34 ปี

4. นักศึกษาปริญญาตรี ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยรัฐ 3 แห่ง และเอกชน 2 แห่ง

5. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเอกสาร โดยการค้นคว้าจากเอกสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ได้แก่ เอกสารของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศนิวซีแลนด์ ตำรา วารสาร หนังสือ ตั๋วบทกวี หมาย คำพิพากษา คำบรรยายและเอกสารตลอดจนข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อนำมาสังเคราะห์งานวิจัย

6. ผู้ปกครอง เป็นกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกจากคนในครอบครัวของเยาวชนที่มีประสบการณ์ถูกรังแกผ่านโลกโซเชียล คัดเลือกจากการร่วมรับวัสดุสถานการณ์การรังแกหรือถูกรังแกของเยาวชน และมีความสมัครใจจะให้ข้อมูล

7. เพลฟสบู๊ค จำนวน 4 เพลง โดยใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกจากเพลงที่ได้รับเลือกให้เป็น Vote of the year 2017 ซึ่งเป็นเพลงที่มีผู้เข้าไปอ่าน คอมเมนต์และแชร์มากที่สุด

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละตามคุณลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. แบบสอบถาม	10	45.45
2. แบบสำรวจ	5	22.73
3. แบบสัมภาษณ์	4	18.18
4. แผนการสอน	2	9.09
5. คู่มือการให้การปรึกษา	1	4.55

จากตารางที่ 4.7 เครื่องมือการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ประกอบด้วย 5 ประเภท กลุ่ม ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 10 รายการ คิดเป็นร้อยละ 45.45 แบบสำรวจ จำนวน 5 รายการ คิดเป็นร้อยละ

ละ 22.73 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 รายการ คิดเป็น ร้อยละ 18.18 แผนการสอน จำนวน 2 รายการ คิดเป็นร้อยละ 9.09 คู่มือ จำนวน 1 รายการ คิดเป็นร้อยละ 4.55

เมื่อพิจารณารายละเอียดของเครื่องมือในงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ พบว่ามีลักษณะของเครื่องมือและรายละเอียดที่แตกต่างกันไป สรุปประเด็นได้ดังนี้

1. แบบสอบถาม แบบสอบถามที่ผู้วิจัยในแต่ละเรื่องใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยส่วนใหญ่จะใช้แบบสอบถามของนักวิจัยไทยที่ปรับปรุงมาจากงานที่ทำก่อนหน้านั้น แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ามีการวิจัย 5 เรื่องที่เรียบเรียงจาก 1)แบบสอบถาม The Revised Olweus Bully/Victim Questionnaire ใช้แบบสอบถามนี้ในงานวิจัย จำนวน 3 เรื่อง 2) แบบวัดสุขภาพจิตของฮอบกินส์ (HSCL-25) เป็นการประเมินอาการผิดปกติเบื้องต้นทางจิตใจ 2 ด้าน ได้แก่ อาการวิตกกังวลและอาการซึมเศร้า และ 3) แบบสอบถามการเผชิญปัญหา (Self-Report Coping Measure: SCRM) พัฒนาโดย Causey & Dubow (1992)

2. แบบสำรวจ ประกอบด้วยแบบสำรวจการเผชิญปัญหา ที่ให้ผู้ตอบรายงานตนเองเกี่ยวกับวิธีที่ใช้เมื่อประสบปัญหาหรือความเครียด แบบวัดตรวจสอบการจัดกระทำ แบบสำรวจการประเมินทางปัญญา โดยดัดแปลงจากมาตร The Stress Appraisal Measure (SAM) (Roesch & Rowley, 2005) ทั้งนี้แบบสำรวจส่วนใหญ่มีรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมการรังแก ประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลทั่วไป ประสบการณ์การรังแกหรือถูกรังแก ผลกระทบจากการรังแกหรือถูกรังแก การพบเห็นการรังแก

3. การสัมภาษณ์ แนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นแนวทางเบื้องต้นสำหรับการสัมภาษณ์ให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย แต่ในทางปฏิบัติข้อคำถามก็จะมี การปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ บริบท ประเด็นสำคัญที่ถุกค้นพบใหม่” แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ปัญหาการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ สถานการณ์การรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ 2 เรื่อง ได้แก่ สถานการณ์ที่มีผู้อื่นโพสต์ข้อความด่าว่าและสถานการณ์ที่มีผู้อื่นโพสต์ภาพน่าอับอายของบุคคลบนสื่อโซเชียลมีเดีย ทั้งสองเรื่องแบ่งเป็นร้อยละ 4 เงื่อนไข ได้แก่ เงื่อนไขที่สถานการณ์มีความถี่สูงหรือต่ำและรู้หรือไม่รู้ตัวผู้กระทำ ผู้วิจัยคัดเลือกสถานการณ์ที่ต่างขึ้นจาก 4 เรื่อง ซึ่งอ้างอิงลักษณะของการรังแกพื้นที่ไซเบอร์ตาม Cyberbullying Experiences Survey (CES) ทั้งนี้แบบสัมภาษณ์นักเรียนที่ถูกรังแกแบบรายบุคคล จะมีรายละเอียดเกี่ยวกับ ข้อมูลพื้นฐาน ประสบการณ์เป็นผู้ถูกข่มเหงรังแก และกลยุทธ์วิธีที่ใช้เมื่อถูกรังแก การวิเคราะห์ข้อมูล

4. แผนการสอน ประกอบด้วยแผนการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 16 กิจกรรม

และบทเรียนออนไลน์ ที่เน้นความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งจัดการเรียนรู้โดยครูประจำชั้นเป็นผู้สอนในฐานะนักวิจัยอีกบทบาทหนึ่งด้วย

5. คู่มือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองมี 1 รายการคือคู่มือการปรึกษาแบบกลุ่มด้วยเทคนิคการสร้างความมั่นคงทางจิตใจ โดยมีการนัดพบกลุ่ม จำนวน 10 ครั้ง ในแต่ละครั้งใช้เวลา 90 นาที รวมทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ เป็นเวลา 15 ชั่วโมง

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามผลที่ได้จากการวิจัย

สาระสำคัญ/ประเด็นจากผลการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการรังแกผู้อื่น รูปแบบ สาเหตุ ผลกระทบ บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหา	6	24.00
2. การรับรู้และมุมมองที่มีต่อการรังแก	4	16.00
3. การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาการถูกรังแก	3	12.00
4. การจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาการถูกรังแก	3	12.00
5. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรังแกผู้อื่น	3	12.00
6. ผลของการใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้ถูกรังแก การข่มเหงรังแก	3	12.00
7. ความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นที่มีประสบการณ์ถูกรังแก	2	8.00
8. ได้เครื่องมือวัดการเป็นผู้รังแกผู้อื่นหรือการถูกผู้อื่นรังแก	1	4.00

จากตารางที่ 4.8 ผลที่ได้จากการวิจัย มี 8 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการรังแกผู้อื่น รูปแบบ สาเหตุ ผลกระทบ บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหา จำนวน 6 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 24.00 การรับรู้และมุมมองที่มีต่อการรังแก จำนวน 4 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 16.00 การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาการถูกรังแก การจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาการถูกรังแก องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรังแกผู้อื่นและผลของการใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้ถูกรังแก การข่มเหงรังแก จำนวนผลการวิจัยละ 3 ประเด็น

ย่อย คิดเป็น ร้อยละ 12.00 ความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นที่มีประสบการณ์ถูกข่มเหงรังแก จำนวน 2 ประเด็นย่อย คิดเป็น ร้อยละ 8.00 ได้เครื่องมือวัดการเป็นผู้รังแกผู้อื่นหรือการถูกผู้อื่น รังแก จำนวน 1 ประเด็นย่อย คิดเป็น ร้อยละ 4.00

เมื่อพิจารณารายละเอียดของผลการวิจัยจากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ พบว่าประเด็นและ รายละเอียดที่แตกต่างกันไป สรุปประเด็นได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการรังแกผู้อื่น ประกอบด้วยผลสำคัญ 6 ประเด็นย่อย ได้แก่ รูปแบบ สาเหตุ ข้อมูลเชิงลึกของการรังแก ผลกระทบ บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง แนวทางการป้องกัน แก้ไขปัญหา โดยที่ 1) รูปแบบของการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ได้แก่ การกลั่นแกล้งทางสังคม และการกลั่นแกล้งทางวาจา รายละเอียดของการถูกรังแก พบว่ามีการถูกรังแกผ่านโลกโซเชียลด้วย รูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การถูกนินทา ตำหนิ ล้อเลียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การได้รับโทรศัพท์กลั่นแกล้ง และ/หรือได้รับข้อความข่มขู่หรือก่อกวน เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่ออารมณ์และความรู้สึกของเหยื่อ แตกต่างกันไป ทั้งนี้รูปแบบการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบการ ล่อลวง (Outing and Trickery) ส่วนเนื้อหาการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ที่ไม่ใช่คำพูด พบว่าส่วนใหญ่เป็นภาพนิ่งและเนื้อหาที่ใช้คำพูดส่วนใหญ่เป็นข้อความแสดงความรู้สึก วิธีการแกล้งที่ โดนกระทำบ่อย ได้แก่ การล้อชื่อพ่อแม่ การใช้คำพูดหยาบคาย ล้อเลียนในลักษณะที่ทำให้เจ็บใจหรือ เสียใจ การเรียกโดยใช้คำพูดที่ไม่ดี ล้อเลียนปมด้อย ลักษณะการแกล้งกัน พบว่าการถูกกลั่นแกล้ง และการกลั่นแกล้งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ โดยการแกล้งกันมีผลสะท้อนกลับระหว่างกัน (Reciprocity) กล่าวคือ เมื่อมีการกลั่นแกล้งกันเกิดขึ้นก็มีการเอาคืนและการกลั่นแกล้งในทุกรูปแบบ หมายความว่า การเอาคืนไม่จำกัดว่าต้องเป็นรูปแบบของการกลั่นแกล้งประเภทเดียวกัน 2) สาเหตุของการถูกกลั่นแกล้งเกิดขึ้นจาก 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ความไม่เข้าใจในลักษณะอาการหรือพฤติกรรม ที่แตกต่างและพฤติกรรมการแสดงออกที่แตกต่างจากผู้อื่นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 3) ข้อมูลเชิงลึกเชิงลึกในการรังแกกันในโรงเรียนสตรี มีสาเหตุมาจากประสบการณ์การใช้ความรุนแรงของ ตนเอง การใช้ความรุนแรงของคนในครอบครัว ประสบการณ์การพบเห็นความรุนแรง จากเพื่อนหรือ บุคคลอื่น การเลียนแบบการรังแกผู้อื่นจากบุคคลในชีวิตประจำวัน จากสื่อ และการคบหาสมาคมกับ เพื่อนในกลุ่มที่มีพฤติกรรมรังแกผู้อื่น โดยวิธีการรังแกของนักเรียนหญิงด้วยกันเองจะแตกต่างกับ วิธีการรังแกของนักเรียนชาย กล่าวคือ จะไม่ใช่กำลังทางกายในการรังแก แต่จะรังแกด้วยวิธีการ ทำลายความสัมพันธ์และการทำร้ายจิตใจเป็นหลัก 4) ผลกระทบที่เกิดจากการกลั่นแกล้งผู้อื่นพบว่า ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านจิตใจและผลกระทบทางด้านการศึกษาเป็นหลัก 5) บทบาทของผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอาจารย์ และเพื่อนร่วมชั้นเรียนนั้น อาจเป็นได้ทั้งผู้ช่วยเหลือด้านการเรียนและการใช้ชีวิต ปกป้องหรือให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดการกลั่นแกล้ง และในขณะเดียวกันอาจเปลี่ยน บทบาทกลายเป็นผู้กลั่นแกล้ง หรือผู้ให้การสนับสนุนการกลั่นแกล้งได้เช่นกัน และ 6) แนวทางในการ

ป้องกันแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งนั้นควรเริ่มต้นตั้งแต่หน่วยงานหลัก เช่น สถานศึกษาโดยมีการประเมิน คัดกรองและจัดทำแนวทางการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ การอบรมให้ความรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความแตกต่างกัน การรณรงค์หรือผลักดันโครงการที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2. การรับรู้ของการรังแก กระบวนการรังแกและข้อมูลเชิงลึกของการรังแก ประกอบด้วยผลสำคัญ 4 ประเด็นย่อย ได้แก่ การรับรู้เกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง มุมมองและที่มีต่อการรังแก กระบวนการรังแกและข้อมูลเชิงลึกของการรังแก โดยที่ 1) การรับรู้เกี่ยวกับการกลั่นแกล้งพบว่า การกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลเป็นเรื่องที่จะเมตลิสทิสส่วนบุคคล ในส่วนทัศนคติต่อการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดว่า พฤติกรรมการกลั่นแกล้ง บนโลกโซเชียลเป็นสิ่งที่ไม่สมควรกระทำ 2) มุมมองต่อการรังแก มีทั้งในมิติตัวบุคคล ได้แก่ มุมมองจากความรุนแรงตามประสบการณ์ตัวตน (Identity) ช่วงวัย การเงิน มิติด้านสังคม ได้แก่ ศาสนา วัฒนธรรมการลงโทษ และโครงสร้างหน้าที่สังคม และมิติเชิงนามธรรม ได้แก่ การรุกรานพื้นที่ (Space) และ การใช้อำนาจ (Power) โดยเยาวชนรับรู้คุณค่าของประสบการณ์ที่เกิดขึ้นว่าทำให้เปลี่ยนแปลงทั้งพฤติกรรม สภาพภายใน และบุคลิกภาพ รวมทั้งได้รับบทเรียนสำคัญคือ การคิดก่อนทำ การสื่อสารทางตรง การไม่ตัดสินคุณค่าผู้อื่น และบทเรียนการแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ 3) ทัศนคติที่มีต่อการแกล้งกันในสถานการณ์ต่าง ๆ พบว่าประเด็นที่มีการสำรวจความคิดของเยาวชนที่พบมากที่สุดตามลำดับคือความคิดว่าถ้ามีใครมาทำร้ายให้เราโกรธหรือรู้สึกไม่ดีหรือเสียใจ เห็นว่าเราไม่ควรทำร้ายคนนั้นคืน รองลงมาคือความคิดว่าถ้าเพื่อนเราชวนไปรังแกคนที่เขาไม่ชอบ ระบุว่าเราจะปฏิเสธเพื่อน ความคิดว่าถ้าพบเห็นคนที่เราไม่ชอบกำลังโดนรังแกจากคนอื่น เห็นว่าคนนั้นเขาไม่ควรโดนรังแกไม่ว่านิสัยเขาจะเป็นเช่นไรก็ตาม ความคิดว่าเห็นว่ถ้าเพื่อนเราชวนไปรังแกคนที่เราไม่ชอบ เราจะปฏิเสธเพื่อน ความคิดว่าถ้าเห็นเพื่อนสนิทเราไปรังแกคนอื่น เราจะเข้าไปหยุดเพื่อนสนิทความคิดว่าถ้าเห็นเพื่อนสนิทถูกรังแก จะเข้าไปปกป้องเพื่อนสนิท ความคิดว่าถ้าไปทำให้คนอื่นโกรธหรือรู้สึกไม่ดีหรือเสียใจ แล้วเขากลับมารังแกคืน เราก็สมควรโดนรังแก 4) กระบวนการรังแกมี 3 ช่วงระยะ ได้แก่ 1. ช่วงก่อนการรังแกผ่าน เป็นช่วงที่มักเกิดความขัดแย้งหรือเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้รังแกไม่พอใจ รวมทั้งการหยอกล้อระหว่างเพื่อน 2. ช่วงระหว่างการรังแก เป็นช่วงที่เยาวชนรับรู้ว่าการรังแกแบ่งเป็น 3 ช่วงย่อยคือ ช่วงเริ่มต้นการรังแก คือรับรู้ว่าคุณนินทา ด่าทอ ล้อเลียน, ถูกเผยแพร่ความลับ, ถูกใส่ร้าย, ถูกแอบอ้างสวมรอย, ถูกตามชมขู่, ถูกกีดกันทางสังคม และถูกปล่อยภาพอนาจาร โดยมีเงื่อนไขทางสังคมที่สำคัญคือการมีสื่อออนไลน์อยู่ในมือ การกดขี่ใช้อำนาจ และวัฒนธรรมเคารพรุ่นพี่ ช่วงการรังแกมีความรุนแรงมากขึ้น เป็นช่วงที่รับรู้ว่าการกดขี่บานปลาย เรือรัง เกิดกระแสในวงกว้าง หรือเกิดวงจรการรังแก เงื่อนไขคือการจัดการปัญหาแบบหลีกเลี่ยงทำให้สถานการณ์แย่ลง และผู้พบเห็นร่วมสนับสนุนการรังแก รวมทั้งสื่อออนไลน์เป็นตัวกลางสื่อสารและทิ้งร่องรอยหลักฐาน และช่วงคลี่คลายการรังแกผ่านโลกโซเชียล เป็นช่วงที่ผู้ถูกรังแกปรับตัวได้ แม้การรังแกยังไม่สิ้นสุด สามารถจัดการปัญหาได้สำเร็จ ผู้รังแกยุติการรังแก แต่

บางกรณีกลับไปสู่ช่วงรุนแรงอีกครั้ง โดยเงื่อนไขที่สำคัญคือการจัดการที่ตัวปัญหาและการหันกลับมาสนใจตัวเอง 3. ช่วงหลังผ่านพ้นการรังแกผ่านโลกไซเบอร์เป็นช่วงที่เยาวชนรับรู้ปัญหาสิ้นสุดแล้ว บางกรณีเจอเหตุการณ์รังแกครั้งใหม่ โดยมีเงื่อนไขที่สำคัญคือการปรับตัว เยียวยา มีพลังใจเข้มแข็ง โดยมีครอบครัว เพื่อนสนับสนุนจิตใจ และพบว่าสิ่งสำคัญที่ทำให้เยาวชนผ่านพ้นปัญหาได้คือ การตระหนักในศักยภาพตน (Self-efficacy) การเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-worth) การได้รับความรัก และได้รับการยอมรับ (Love and belonging) การเสริมกำลังใจ (Encouragement) และความรู้สึกปลอดภัย (Safety)

3. การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาการถูกรังแก ประกอบด้วยผลสำคัญ 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ การสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียน การพัฒนารูปแบบการเรียนออนไลน์ด้วยกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งและผลการใช้รูปแบบการเรียนออนไลน์โดยการสะท้อนคิดร่วมกันด้วยกรณีศึกษา โดยที่ 1) การสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียน พบว่าในด้านของการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนส่วนใหญ่ลดลง การใช้ความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นสูงสุดคือ การแสดงออกทางเพศและรองลงมาคือการถูกเพื่อนล้อเลียน การสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎี สันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียน จะสังเกตได้ว่าการรังแกกันส่วนใหญ่ลดลงโดยเฉพาะในด้านถูกเพื่อนรังแก ถูกขโมยเงิน สิ่งของ ลดลงอย่างมีระดับนัยสำคัญ ยกเว้นการถูกเพื่อนล้อเลียน ยอมรับว่าล้อเลียนเพื่อน ยอมรับว่า เพิกเฉยเพื่อน ยอมรับว่าขโมยเงินเพื่อน ยอมรับว่าบังคับขู่เข็ญเพื่อน ยอมรับว่าแสดงออกทางเพศ ที่เพิ่มขึ้น และถูกเพื่อนละเลย เพิกเฉย ถูกเพื่อนบังคับขู่เข็ญ ยอมรับว่ารังแกด้วยวิธีอื่นๆที่เท่าเดิม 2) การพัฒนารูปแบบการเรียนออนไลน์ด้วยกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาครู ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) ระบบการจัดการเนื้อหาสำหรับจัดกิจกรรมออนไลน์ 2) กรณีศึกษาเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต 3) ผู้สอนและผู้ช่วยสอน 4) ทรัพยากรการเรียนรู้ และ 5) การประเมินความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ขั้นตอนการสะท้อนคิดร่วมกันด้วยกรณีศึกษา มีด้วยกัน 4 ขั้นตอนคือ 1) ทบทวนประสบการณ์และแสดงความรู้สึก 2) วิเคราะห์กรณีศึกษา 3) สรุปสิ่งที่ได้จากการศึกษา และ 4) เสนอแนวทางจัดการสถานการณ์ในอนาคต และ 3) ผลการใช้รูปแบบการเรียนออนไลน์โดยการสะท้อนคิดร่วมกันด้วยกรณีศึกษาพบว่า 1) ผู้เรียนมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่มีแนวโน้มเป็นการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตหลังการทำกิจกรรมสูงกว่าก่อนทำกิจกรรม 2) ผลการเปรียบเทียบความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาครูที่ทำกิจกรรมสะท้อนคิดร่วมกันแบบเปิดเผยตัวตนและไม่เปิดเผยตัวตนพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

4. การจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาการถูกรังแก ประกอบด้วยผลสำคัญ 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ การให้การปรึกษาแบบกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาสามารถช่วยเพิ่มพูนทักษะการเผชิญปัญหาการศึกษาแนวโน้มของการเผชิญปัญหาการถูกรังแก และกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาสัมพันธ์กับรูปแบบของการถูกรังแก โดยที่ 1) การให้การปรึกษาแบบกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาสามารถช่วยเพิ่มพูนทักษะการเผชิญปัญหาจากการถูกรังแกผ่านโลกไซเบอร์ให้แก่นักเรียน และยังช่วยลดความวิตกกังวล และความซึมเศร้าที่เป็นผลกระทบจากการถูกรังแกผ่านโลกไซเบอร์ได้ นอกจากนั้นแล้วการใช้โปรแกรมกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาสามารถใช้เพื่อเพิ่มระดับการเห็นคุณค่าในตนเองในเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ตกเป็นเหยื่อการถูกรังแกทางโลกไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) การศึกษาแนวโน้มของการเผชิญปัญหาการถูกรังแก พบว่ากลุ่มที่เป็นทั้งผู้รังแกผู้อื่นกับถูกรังแก และกลุ่มผู้ถูกรังแกมีแนวโน้มที่จะใช้การเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงการแก้ปัญหา (แบบหลีกเลี่ยงหนีปัญหาแบบเก็บกดไว้ภายใน และแบบโต้ตอบกลับ) และการเผชิญปัญหาแบบเข้าถึงวิธีการแก้ปัญหา (แบบมุ่งจัดการกับปัญหา และแบบแสวงหาการสนับสนุนทางสังคม) มากกว่ากลุ่มผู้รังแกผู้อื่น และกลุ่มที่ไม่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรังแกกัน และ 3) กลยุทธ์ในการแก้ปัญหาสัมพันธ์กับรูปแบบของการถูกรังแก นักเรียนที่ถูกรังแก โดยถูกทำร้ายร่างกาย (physical bullying) มักใช้วิธีโต้ตอบกลับ (externalizing) มากที่สุด นักเรียน ที่ถูกรังแกด้วยวาจา (verbal bullying) มักใช้วิธีแก้ปัญหา (problem solving) และการโต้ตอบกลับ (externalizing) มากที่สุด นักเรียนที่ถูกรังแกด้วยคำพูดหรือท่าทางส่อไปในเรื่องเพศ (sexual bullying) มักใช้การขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น (seeking social support) มากที่สุด แต่ยังมีนักเรียนจำนวนหนึ่ง ที่วิตกกังวลร้องไห้และรู้สึกจัดการกับปัญหาไม่ได้ ดังนั้นควรให้ความสำคัญกับปัญหาการรังแกกันและให้การช่วยเหลือติดตามนักเรียนที่ยังขาดทักษะการจัดการกับปัญหา เพื่อป้องกันผลกระทบในระยะยาว

5. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรังแกผู้อื่น ประกอบด้วยผลสำคัญ 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ การรับรู้ความถี่ของการรังแกมีผลต่อการเผชิญปัญหา การมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเผชิญปัญหาและองค์ประกอบร่วมกันในการทำนายพฤติกรรมการข่มเหงรังแกทางออนไลน์ โดยที่ 1) การวิเคราะห์โมเดลทางเลือกโดยใช้การรับรู้ความถี่ของการรังแก เป็นตัวแปรทำนายแทนเงื่อนไขการจัดการกระทำ พบอิทธิพลส่งผ่านที่มีนัยสำคัญทางสถิติของการประเมินการคุกคามที่ส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความถี่ของการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์และการเผชิญปัญหาแบบเข้าหาและแบบหลีกเลี่ยง โดยเมื่อบุคคลรับรู้ว่าการคุกคามมีความถี่มากจะยิ่งรู้สึกถูกคุกคามและมีแนวโน้มเผชิญปัญหาแบบเข้าหามากขึ้นและหลีกเลี่ยงน้อยลง นอกจากนี้พบว่าความท้าทายสามารถทำนายการเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยง ส่วนทรัพยากรทำนายการเผชิญปัญหา แบบเข้าหาได้ 2) อิทธิพลทางอ้อมของความรู้สึกของการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ที่ส่งผ่านตัวแปรการประเมินทางปัญญาไปยังการเผชิญปัญหาทั้งแบบเข้าหาและแบบหลีกเลี่ยงนั้น ไม่ถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่อิทธิพลของความเป็นนิรนามที่กำกับความสัมพันธ์

ระหว่างความถี่และการประเมินทางปัญญาทั้งสามด้านก็ไม่ถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติ 3) อารมณ์ชั้นทางลบ การละเลยคุณธรรม การรับรู้ความนิรนาม ร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการเข้มแข็งแกทางออนไลน์ได้ โดยอารมณ์ชั้นแบบก้าวร้าวเพียงตัวเดียวไม่สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการเข้มแข็งแกได้ แต่สามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญเมื่อได้รับอิทธิพลกำกับของการละเลยคุณธรรมหรือการรับรู้ความนิรนามร่วมด้วย นอกจากนี้แล้วอารมณ์ชั้นแบบล้อเลียนตนเองสามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการเข้มแข็งแกทางเฟซบุ๊กได้แต่ส่งผลกระทบกันข้ามเมื่อมีอิทธิพลกำกับของการรับรู้ความนิรนามมาร่วมด้วยส่วนอิทธิพลกำกับของการละเลยคุณธรรมไม่ส่งผลให้อารมณ์ชั้นแบบล้อเลียนตนเองทำนายพฤติกรรมกรรมการเข้มแข็งแกได้ดีขึ้น

6. ผลของการใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้ถูกระทำการเข้มแข็งแก ประกอบด้วยผลสำคัญ 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ ความจำเป็นของกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับความรุนแรงภายในสถานศึกษา ความไม่ครอบคลุมและชัดเจนเพียงพอที่จะนำกฎหมายมาปรับใช้ในทุกกรณีของการเข้มแข็งแก และการให้ความยุติธรรมให้แก่ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายในแต่ละคดี โดยที่ 1) ความจำเป็นของกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับความรุนแรงภายในสถานศึกษา ประเทศไทยขาดกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับความรุนแรงภายในสถานศึกษาที่ครอบคลุมและชัดเจน ทั้ง 5 ประการ คือ นิยามความรุนแรงภายในสถานศึกษา คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องโดยตรง มาตรการป้องกันและแทรกแซงความรุนแรงภายในสถานศึกษาที่เป็นระบบ ตลอดจนสภาพบังคับแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ทำให้ปัญหายังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและไร้การแก้ไขที่เป็นรูปธรรม ประเทศสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐเกาหลีและสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ได้บัญญัติกฎหมายป้องกันความรุนแรงภายในสถานศึกษาไว้โดยตรงและครอบคลุมรายละเอียดทั้ง 5 ประการข้างต้น ทั้งในรูปแบบของพระราชบัญญัติและแทรกไว้ในกฎหมายฉบับอื่น จึงทำให้ปัญหาความรุนแรงภายในสถานศึกษาของประเทศเหล่านี้ลดลง รวมทั้งตัดตอนปัญหาที่อาจกระทบสังคมโดยรวม ดังนั้น จึงขอเสนอแนะให้ประเทศไทยกำหนดนิยามความรุนแรงภายในสถานศึกษา คณะกรรมการ มาตรการป้องกันและแทรกแซงความรุนแรงภายในสถานศึกษา ตลอดจนสภาพบังคับให้ครอบคลุม เพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและก่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ 2) ความไม่ครอบคลุมและชัดเจนเพียงพอที่จะนำกฎหมายมาปรับใช้ในทุกกรณีของการเข้มแข็งแก ทั้งนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลไว้ และกำหนดให้มีกฎหมายลำดับรองที่ใช้เพื่อคุ้มครองสิทธินี้ แต่การเข้มแข็งแกบนโซเชียลมีเดียหลายประเภท ซึ่งมีเพียงบางมาตราที่สามารถนำมาปรับใช้ได้ แต่ยังไม่ครอบคลุมและชัดเจนเพียงพอที่จะนำมาปรับใช้ในทุกกรณีของการเข้มแข็งแกบนโซเชียล จึงทำให้กฎหมายที่มีอยู่ยังไม่มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ถูกเข้มแข็งแกบนโซเชียลจึงยังไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาผลการศึกษารับรองและคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ถูกเข้มแข็งแกบนโซเชียลของ

ต่างประเทศ พบว่า สหรัฐอเมริกามีการรับรองและคุ้มครองทั้งในระดับรัฐธรรมนูญและกฎหมายของรัฐ โดยส่วนใหญ่เป็นการบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งครอบคลุมในทุกประเภทของการข่มเหงรังแกบนไซเบอร์ ได้แก่ การคุกคามบนไซเบอร์ การหมิ่นประมาท การปลอมหรือสวมรอยเป็นบุคคลอื่นบนออนไลน์และการเฝ้าติดตามทางอินเทอร์เน็ต ส่วนประเทศนิวซีแลนด์มีกฎหมายที่ใช้คุ้มครองผู้ถูกข่มเหงรังแกบนไซเบอร์ไว้โดยเฉพาะ ได้แก่ Harmful Digital Communications Act 2015 3) การให้ความยุติธรรมให้แก่ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายในแต่ละคดี เนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายมิได้กำหนดนิยามของความสัมพันธ์ใกล้ชิดว่าหมายถึงบุคคลใด ทำให้ศาลต้องวินิจฉัยความสัมพันธ์โดยปราศจากหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน บางกรณีศาลวินิจฉัยความสัมพันธ์ตามกฎหมาย บางกรณีศาลวินิจฉัยความสัมพันธ์ตามสายโลหิต นอกจากนี้ จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความหลากหลายมากขึ้น เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักร่วมเพศ คู่หมั้น คนรัก (แฟน) หุ่นส่วนทางธุรกิจเพื่อนสนิท การข่มเหงอย่างร้ายแรงแก่บุคคลเหล่านี้ยังไม่มีหลักเกณฑ์พิจารณาที่ชัดเจนว่าจะถือเป็นการข่มเหงอย่างร้ายแรงต่อผู้กระทำความผิดที่สามารถบันดลโทษได้หรือไม่ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการข่มเหงบุคคลเหล่านี้ว่าครอบคลุมการกระทำใดบ้าง ในต่างประเทศมีกลไกการพิจารณากรณีการข่มเหงผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้กระทำความผิดโดยบันดลโทษแตกต่างกัน บางประเทศศาลหรือคณะลูกขุนมีการใช้ดุลพินิจพิจารณาถึงความสัมพันธ์ใกล้ชิด บางประเทศมีกฎหมายกำหนดความสัมพันธ์ใกล้ชิดไว้อย่างชัดเจน แตกต่างกันไปตามระบบกฎหมาย สังคมและวัฒนธรรม

ประเทศไทยควรจะกำหนดปัจจัยที่ศาลจะนำมาใช้วิเคราะห์ถึงการข่มเหงผู้ใกล้ชิดให้มุ่งเน้นที่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตามข้อเท็จจริงและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการข่มเหงผู้ใกล้ชิดไว้ในบทบัญญัติของประมวลกฎหมายอาญามาตรา 72 จะทำให้การใช้ดุลพินิจของศาลมีความแน่นอนเป็นเอกภาพ และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายในแต่ละคดี รวมทั้งสังคมมากยิ่งขึ้น

7. ความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าที่มีประสบการณ์ถูกข่มเหงรังแก ประกอบด้วยผลสำคัญ 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าของนักเรียนและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นที่มีประสบการณ์ถูกข่มเหงรังแกบนโลกไซเบอร์ โดยที่ 1) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เกรดเฉลี่ย สภาพแวดล้อม โรงเรียน ระดับความภาคภูมิใจในตนเอง ระดับความแข็งแกร่งและยืดหยุ่นของชีวิต และระดับความช่วยเหลือทางสังคมทั้งจากครอบครัว เพื่อน และบุคคลพิเศษ โดยเกรดเฉลี่ยต่ำสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้ามากกว่าเกรดเฉลี่ยสูง สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนคะแนนต่ำจะสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้ามากขึ้น ระดับความภาคภูมิใจในตนเองต่ำสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้ามากกว่าระดับความภาคภูมิใจในตนเองสูง ระดับความแข็งแกร่งและยืดหยุ่นต่ำสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้ามากกว่าระดับความแข็งแกร่งและยืดหยุ่นสูง ระดับความ

ช่วยเหลือจากทั้งครอบครัว เพื่อนและบุคคลพิเศษต่ำจะสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้ามากขึ้น หลังจากควบคุมตัวแปรที่สัมพันธ์กับ ภาวะซึมเศร้าแล้วพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียน ระดับความภาคภูมิใจในตนเอง และระดับความช่วยเหลือจากครอบครัว โดยสภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียนต่ำ ระดับความภาคภูมิใจในตนเองต่ำและระดับความช่วยเหลือจากครอบครัวต่ำมีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญ และ 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นที่มีประสบการณ์ถูกข่มเหงรังแกบนโลกไซเบอร์ ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ระดับความภาคภูมิใจในตนเอง และระดับความช่วยเหลือจากครอบครัว

8. ผลจากการวิจัยที่ได้เครื่องมือวัดการเป็นผู้รังแกผู้อื่นหรือการถูกผู้อื่นรังแก มีผลสำคัญเพียงประการเดียวคือการพัฒนาแบบวัด Cyber-aggression perpetration and victimization scale ฉบับภาษาไทย เป็นเครื่องมือวัดการกระทำการกลั่นแกล้งและถูกกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ชนิดที่ทำโดยผู้ตอบแบบสอบถามเอง ผ่านการทดสอบคุณภาพเครื่องมือในบริบทการกลั่นแกล้งในนักเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย มีความตรงตามเนื้อหา มีความตรงเฉพาะหน้า มีความเที่ยงในระดับดี มีความตรงเชิงโครงสร้าง โดยมีองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบสอดคล้องกับต้นฉบับและหมวดข้อคำถามสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประเมินการกลั่นแกล้งในวัยรุ่นได้ตามมาตรฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการรังแกในประเทศไทยในระหว่างปี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรังแกของเยาวชนในประเทศไทยจากการสืบค้นฐานข้อมูล ThaiLis ที่ดำเนินการในระหว่างปี พ.ศ. 2558-2563 จำนวน 22 รายการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและแบบบันทึกข้อมูลงานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุป

ผลการวิจัยสรุปสาระสำคัญได้ 6 ประการ ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ฉบับเต็ม จำนวน 12 รายการ (ร้อยละ 54.55) และตีพิมพ์ทีในปี 2560 มากที่สุด (ร้อยละ 31.82)
2. วัตถุประสงค์ในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรังแกหรือการกลั่นแกล้งเพื่อศึกษาสาเหตุ ผลกระทบและวิธีการแก้ไขปัญหาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 31.82) รองลงมาคือเพื่อศึกษาการรับรู้ทัศนคติ ปัจจัยที่มีผลต่อการกลั่นแกล้ง (ร้อยละ 22.73) และเพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้และการให้การศึกษา (ร้อยละ 13.64) ตามลำดับ
3. งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจมากที่สุด (ร้อยละ 31.82) รองลงมาคือการวิจัยเชิงคุณภาพ (ร้อยละ 18.18) และการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง (ร้อยละ 18.18)
4. กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ เป็นนักเรียนมัธยมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 40.91) รองลงมาคือนักเรียนประถมศึกษา (ร้อยละ 18.18) และบุคคลทั่วไปที่เข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ (ร้อยละ 13.64) ตามลำดับ
5. เครื่องมือการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ประกอบด้วยแบบสอบถามมากที่สุด (ร้อยละ 45.45) รองลงมาคือแบบสำรวจ (ร้อยละ 22.73) และแบบสัมภาษณ์ (ร้อยละ 18.18)
6. ผลที่ได้จากการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่สุดคือ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการรังแกผู้อื่น รูปแบบ สาเหตุ ผลกระทบ บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหา (ร้อยละ 24.00) รองลงมาคือการเรียนรู้และมุมมองที่มีต่อการรังแก (ร้อยละ 16.00) การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาการถูกรังแก การจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาการถูกรังแก

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรังแกผู้อื่นและผลของการใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้ถูกกระทำการ
ข่มเหงรังแก ทั้ง 4 ประเด็นมีผลการศึกษาร้อยละ 12.00

อภิปรายผล

การอภิปรายผลนำเสนอตามประเด็นสำคัญที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยนี้ ได้แก่
วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ และผลการวิจัย

ประเด็นที่ 1 วัตถุประสงค์ในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรังแกหรือการกลั่นแกล้งเพื่อศึกษา
สาเหตุ ผลกระทบและวิธีการแก้ไขปัญหามีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือเพื่อศึกษาการรับรู้ ทศนคติ
ปัจจัยที่มีผลต่อการกลั่นแกล้งและเพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้และการให้การปรึกษาตามลำดับ
ทั้งนี้การกำหนดวัตถุประสงค์ เป็นขั้นตอนที่สำคัญเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สามารถกำหนดรายละเอียดได้
ว่า จะต้องศึกษาอะไรบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล และการเสนอผลการวิจัยได้อย่าง
ชัดเจน สำหรับการตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยส่วนใหญ่เพื่อวิเคราะห์สาเหตุและวิธีการแก้ปัญหานั้น
มีประโยชน์ของการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำ
พฤติกรรมต่าง ๆ รวมทั้งช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถหาหนทางแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้
ถูกต้องเหมาะสม

ทั้งนี้การกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยการรังแกหรือการกลั่นแกล้งเพื่อศึกษาสาเหตุ
ผลกระทบและวิธีการแก้ไขปัญหามา เพื่อศึกษาการรับรู้ ทศนคติ ปัจจัยที่มีผลต่อการกลั่นแกล้งและเพื่อ
พัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้และการให้การปรึกษา สามารถช่วยแก้ปัญหาโดยการป้องกันพฤติกรรม
เสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นของนักเรียน 4 ประการสำคัญคือ การกำหนดนโยบายในโรงเรียนที่ชัดเจน
พัฒนาเครื่องมือในการคัดกรองและป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่น พัฒนาครูให้มีความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดกรองและป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน ซึ่งผู้บริหารและครูก็คิดว่าการ
รังแกผู้อื่นเป็นเรื่องปกติตามวัยเด็กของนักเรียน (เกษตรชัย และหิม , 2560)

ส่วนวัตถุประสงค์ของการวิจัยการรังแกเพื่อศึกษาการรับรู้ ทศนคตินั้น เนื่องจากการรับรู้
เป็นกระบวนการตีความหมายสิ่งที่เราพบเห็นในสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นขั้นแรกของการเกิดพฤติกรรม
ตอบสนอง และจะส่งผลต่อทัศนคติของบุคคล ซึ่งเป็นความรู้คิด ความเชื่อ รวมถึงความรู้สึกชอบไม่
ชอบ แนวโน้มการแสดงออกหรือการแสดงพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด (ชิต
ชนก ทองไทย , 2556) รวมทั้งการศึกษาของ Kowalski, Limber, & Agaston (2014) ซึ่งได้ศึกษา
พบว่าค่านิยมและการรับรู้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้ที่หาข้ออ้างทางจริยธรรมกับการมีส่วนร่วม
ร่วมในการกระทำซึ่งไม่ใช่แค่การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต แต่ยังรวมถึงการกลั่นแกล้งทางกายและ
ทางวาจา ผู้กระทำผิดอาจมีส่วนร่วมในการลดค่านิยมทางศีลธรรมของตนเองและกลุ่ม ผู้ที่กระทำผิด

อาจแสดงการกระทำโดยการสร้างแอกชั่นเชิงลบให้ผู้ตกเป็นเหยื่อ ดังนั้นผู้ตกเป็นเหยื่ออาจเชื่อว่าพวกเขาสมควรได้รับสถานะการตกเป็นเหยื่อและควรได้รับความเห็นใจจากสังคม

ส่วนการจัดการเรียนรู้เป็นการตั้งใจกระทำให้เกิดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่ดีย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ผู้สอนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนที่สอนอย่างมีหลักการ มีความรู้และมีทักษะ จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความหมายและมีคุณค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้กระบวนการเรียนรู้มิได้จำกัดว่าจะต้องเกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น ดังนั้นการจัดการเรียนรู้หรือที่เรียกกันว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องเรียนรู้ให้เข้าใจและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและสัมฤทธิ์ผล (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ , 2557)

ประเด็นที่ 2 งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจมากที่สุด รองลงมาคือการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของชนัญญา สุวรรณผา และมนัสนันท์ หัตถศักดิ์ (2557) และพิชญ์ ฝิวทอง (2561) ซึ่งศึกษาการสังเคราะห์งานวิจัยด้านวิธีดำเนินการวิจัย พบว่า ประเภทของงานวิจัยส่วนใหญ่คือ งานวิจัยเชิงปริมาณ (ร้อยละ 81.97) ทั้งนี้เนื่องจากการวิจัยเชิงปริมาณเป็นวิธีค้นหาความรู้และความจริงที่ไม่สลับซับซ้อนมากนัก มุ่งเน้นที่ข้อมูลเชิงตัวเลข การวิจัยเชิงปริมาณมีหลักการสำคัญในการพยายามออกแบบวิธีการวิจัยให้มีการควบคุมตัวแปรที่ศึกษาต้องจัดเตรียมเครื่องมือรวบรวมข้อมูลให้มีคุณภาพ จัดกระทำสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องให้เป็นมาตรฐานและใช้วิธีการทางสถิติช่วยวิเคราะห์และประมวลข้อสรุปเพื่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ , 2549) โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพยายามให้คำอธิบายปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์ โดยการนำเสนอเชิงตัวเลขทางสถิติ เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น นอกจากนั้นแล้วการวิจัยที่ใช้แบบวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่ต้องการค้นหาความจริงทั้งจาก "เหตุการณ์ สภาพแวดล้อมตามความเป็นจริง" ซึ่งมีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับสภาพแวดล้อม เป็นหัวใจหลักของการวิจัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ (Insight) จากภาพรวมที่มาจากหลากหลายมิติหรือมุมมอง จึงทำให้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการวิจัยเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Research) เป็นการศึกษาที่ปล่อยให้ทุกอย่างคงอยู่ตามสภาพตามธรรมชาติ ปราศจากการกระทำ (Manipulate) ที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะทำให้ผลลัพธ์ที่ได้คลาดเคลื่อนไปได้ เมื่อต้องการสร้างสมมติฐานหรือทฤษฎีใหม่ ๆ เมื่อต้องการศึกษากระบวนการความต่อเนื่องพลวัต เมื่อต้องการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ในระดับลึกซึ้ง ความหมายที่ซ่อนเร้น เมื่อต้องการข้อมูลระดับลึกมาประกอบการตัดสินใจในการวางแผน (สิริกร เลิศลักษณ์คณาธาร , 2560)

ประเด็นที่ 3 กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ เป็นนักเรียนมัธยมศึกษามากที่สุด รองลงมาคือนักเรียนประถมศึกษาและบุคคลทั่วไปที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามลำดับ สอดคล้องกับ รายงานของมูลนิธิยูวพัฒน์ (2562) ซึ่งได้รายงานระดับความรุนแรงของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งได้ ทวีคูณมากขึ้นกว่าในอดีต จากข้อมูลกรมสุขภาพจิตซึ่งเผยแพร่เมื่อต้นปี พ.ศ. 2561 ให้ข้อมูลว่ากลุ่ม เยาวชนในประเทศไทยกว่าร้อยละ 50 มีพฤติกรรมกลั่นแกล้งผ่านโลกไซเบอร์และคุกคามผู้อื่นผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ปัจจุบันระดับความรุนแรงของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งได้ทวีคูณมากขึ้นกว่าในอดีต และระบุว่าเด็กนักเรียนโดนกลั่นแกล้งในโรงเรียนถึง 600,000 คน เมื่อคิดเป็นอัตราส่วนแล้วเท่ากับ ประมาณ 40% ถือเป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากประเทศญี่ปุ่น นอกจากระดับความรุนแรงที่เพิ่มขึ้น แล้ววิธีการกลั่นแกล้งก็เปลี่ยนไปจากในอดีตที่เคยใช้ เช่น การล้อเลียนชื่อพ่อแม่ การเรียกชื่อสมมติ หรือปมด้อยของเพื่อน การไม่ให้เข้าร่วมกลุ่มเล่นหรือทำกิจกรรม และการตบหัวหรือการชกต่อยเบาๆ พฤติกรรมดังกล่าวเหล่านี้เป็นวิธีดั้งเดิมที่ใช้ในการกลั่นแกล้ง แต่สำหรับในปัจจุบัน สื่อ (Media) และ เทคโนโลยี (Technology) มีบทบาทสำคัญและเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของคนในยุค ปัจจุบัน สำหรับในประเทศไทย พบว่า กลุ่มเยาวชนมากกว่าร้อยละ 50 มีพฤติกรรมกลั่นแกล้งผ่าน โลกไซเบอร์และคุกคามผู้อื่นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผลการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับงานของ สุภาวดี เจริญวานิช (2560) ซึ่งได้ศึกษาการ รังแกกันผ่านพื้นที่ไซเบอร์ : ผลกระทบและการป้องกันในวัยรุ่น โดยได้นำเสนอผลการสำรวจ พฤติกรรมรังแกกันในเด็กนักเรียน 40 ประเทศทั่วโลกของ Craig และคณะ ในปี ค.ศ 2009 พบว่ามี พฤติกรรมรังแกกันร้อยละ 8.6-45.2 ใน เด็กชายและร้อยละ 4.8-35.8 ในเด็กหญิง โดยในกลุ่มเด็ก นักเรียนอายุระหว่าง 11-15 ปี เป็นช่วงวัยที่พบพฤติกรรมรังแกกันมากที่สุด สำหรับอุบัติการณ์ของ พฤติกรรมรังแกกันในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าเด็กนักเรียนร้อยละ 29.9 มีประสบการณ์พฤติกรรม การรังแกกัน โดยเป็นผู้รังแกผู้อื่นร้อยละ 13 ผู้ถูกรังแกร้อยละ 10.6 และเป็นทั้งผู้รังแกผู้อื่นและผู้ถูก รังแกร้อยละ 6.3 ส่วนการศึกษาอุบัติการณ์ของพฤติกรรมรังแกกันในประเทศไทย มีผู้ศึกษาในหลาย กลุ่ม เช่น การ ศึกษาในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3,047 คน สุ่มจากนักเรียน ทุกภาคทั่วประเทศ พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างเคยมีประสบการณ์ถูกรังแกร้อยละ 40 การศึกษาอุบัติการณ์ของพฤติกรรมรังแกกันในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขต จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 410 คน พบว่ามีพฤติกรรมรังแกกันร้อยละ 23.4 โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่เป็นทั้งผู้ รังแกผู้อื่นและถูกรังแกร้อยละ 58.3 กลุ่มผู้ถูกรังแกร้อยละ 23.4 กลุ่มผู้รังแกผู้อื่นร้อยละ 6.1 และผู้ที่ ไม่เคยเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรังแกกัน มีร้อยละ 12.2 จากการศึกษาในนักเรียน ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-4 อายุ 13-15 ปี จำนวน 2,758 คน สุ่มจากกลุ่มตัวอย่างทั่วประเทศไทย พบว่า มีผู้ ถูกรังแกร้อยละ 27.8 การศึกษาในนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาในเขตจังหวัดปัตตานี จำนวน 1,440 คน พบว่ามีผู้รังแกผู้อื่นร้อยละ 32.9 และจากการศึกษาในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ใน เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 388 คน พบว่า มีผู้ถูกรังแกร้อยละ 55 และผู้รังแกผู้อื่นร้อยละ 53 [10] จะ เห็นได้ว่าพฤติกรรมรังแกกันเป็นปัญหาที่พบแพร่หลายในวัยรุ่นมากขึ้นทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งการศึกษาของ Kowalski, Limber, & Agaston (2014) ได้ศึกษาการสังเคราะห์พฤติกรรมมารังแกในโรงเรียน พบว่าอัตราความชุกของการข่มขู่เกิดขึ้นสูงสุดในช่วงโรงเรียนมัธยมศึกษา ในทำนองเดียวกันการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตนั้นแพร่หลายมากขึ้นในบรรดาเด็กวัยเรียน ในกลุ่มเด็กมัธยมศึกษาได้มีการพัฒนารูปแบบ เช่น พบว่าการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นหลังจากเกรดห้า และสูงที่สุดในช่วงเกรดแปด อย่างไรก็ตามนักวิจัยคนอื่น ๆ ค้นพบว่าความแตกต่างของอายุสัมพันธ์กับวิธีการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตที่เกิดขึ้น พบว่าการส่งข้อความการกลั่นแกล้งโดยใช้รูปภาพและการส่งข้อความนั้นพบได้น้อยกว่าเมื่อนักเรียนมีอายุน้อยกว่า

ประเด็นที่ 4 เครื่องมือการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ประกอบด้วยแบบสอบถามมากที่สุด รองลงมาคือแบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ เนื่องจากแบบสอบถามเป็นรูปแบบของคำถามที่ได้ถูกรวบรวมไว้อย่างมีหลักเกณฑ์และเป็นระบบ เพื่อใช้วัดสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการจะวัดจากกลุ่มตัวอย่างหรือประชากรเป้าหมายให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงทั้งในอดีต ปัจจุบันและการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต แบบสอบถามประกอบด้วยรายการคำถามที่สร้างอย่างประณีต เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริง โดยส่งให้กลุ่มตัวอย่างตามความสมัครใจ การใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น การสร้างคำถามเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้วิจัย เพราะถ้าผู้วิจัยอาจไม่มีโอกาสได้พบปะกับผู้ตอบแบบสอบถามเพื่ออธิบายความหมายต่าง ๆ ของข้อคำถามที่ต้องการเก็บรวบรวม ทั้งนี้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือวิจัยชนิดหนึ่งที่นิยมใช้กันมาก เพราะการเก็บรวบรวมข้อมูลสะดวกและสามารถใช้วัดได้อย่างกว้างขวาง การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามสามารถทำได้ด้วยการสัมภาษณ์หรือให้ผู้ตอบด้วยตนเอง (อุทุมพร จามรมาน, 2544) ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นการซักถามพูดคุยกันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ สามารถถามได้อย่างเจาะลึก ล้วงคำตอบอย่างละเอียดถี่ถ้วน การถามนอกจากจะให้อธิบายแล้ว สามารถถามถึงเหตุผลด้วย การสัมภาษณ์แบบนี้ใช้ได้กับการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล เจตคติ ความต้องการ ความเชื่อ ค่านิยม บุคลิกภาพในลักษณะต่างๆ โดยมีข้อดีของวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก คือเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้สัมภาษณ์ได้พูดคุยอย่างละเอียดและลึกในหัวข้อเฉพาะที่ต้องการเป็นการติดต่อสื่อสารโดยตรง สามารถทำให้เข้าใจในข้อมูลระหว่างกันและกันได้ดี ถ้ามีความเข้าใจผิดก็สามารถแก้ไขได้ทันที มีลักษณะยืดหยุ่นได้มาก สามารถดัดแปลงและแก้ไขคำถามจะกว่าผู้ตอบจะเข้าใจคำถาม ขณะที่ทำการสัมภาษณ์ผู้วิจัยสามารถใช้วิธีการสังเกตไปด้วยได้ว่าผู้ตอบมีความจริงใจกับการตอบหรือไม่ (กรแก้ว จันทภาษา , 2550)

ประเด็นที่ 5 ผลที่ได้จากการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่สุดคือ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการรังแกผู้อื่น รูปแบบ สาเหตุ ผลกระทบ บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหา รองลงมา

คือการรับรู้และมุมมองที่มีต่อการรังแก การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาการถูกรังแก การจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาการถูกรังแก องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรังแกผู้อื่นและผลของการใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้ถูกรังแกทำการข่มเหงรังแก ทั้งนี้การรับรู้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการรังแกเป็นสิ่งสำคัญในการนำไปสู่การวางแผนแก้ไขปัญห โดยสาเหตุส่วนใหญ่พบว่ามาจากปัญหาด้านครอบครัว ด้านเกมและภาพยนตร์ที่ชื่นชอบ ด้านเทคโนโลยีที่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลาทุกที่ ด้านความภาคภูมิใจในตนเองต่ำด้านความคับข้องใจ และด้านอิทธิพลความรุนแรงจากเพื่อน วิธีการจัดการเมื่อเยาวชนตกเป็นเหยื่อของการถูกรังแกบนโลกไซเบอร์ ส่วนใหญ่จะเงียบเก็บไว้คนเดียว ต่อมาใช้วิธีการลบหรือบล็อก ตอบโต้หรือรังแกกลับทันทีในแบบที่โดนรังแก วิธีการพูดคุย เพื่อเจรจาต่อรอง วิธีการอดทน วิธีการหยุดหรือเลิกใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์นั้น วิธีการที่เยาวชนไม่เลือกใช้ คือ การปรึกษาพ่อแม่ หรือญาติพี่น้อง มีแต่บางคนปรึกษาเพียงเพื่อนสนิทเท่านั้น (ฤทัยชนนี สิทธิชัย และ ฉันทยากร ตุดแก้ว, 2560) ผลการศึกษาพบประเด็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาการถูกรังแก มีความสอดคล้องกับงานของสุวิมล ว่องวานิช อรุมา เจริญสุขและอังศรา ประเสริฐสิน (2554) ที่พบว่าสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียน รวมทั้งสอดคล้องกับงานของจิตติพันธ์ ความคณิงและมณัฏฐ์ แก้วจินดา (2559) ที่พบว่าผู้ที่ถูกรังแกผ่านโลกต่าง ๆ ได้แก่ การถูกนินทา ด่าทอ ล้อเลียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การได้รับโทรศัพท์ทักไลน์แกล้ง และ/ หรือได้รับข้อความข่มขู่หรือก่อกวน จะส่งผลกระทบต่ออารมณ์และความรู้สึกของเหยื่อแตกต่างกันไป ทั้งนี้แต่ละคนมีวิธีรับมือด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน การเรียนรู้นอกชั้นเรียนโดยการให้การปรึกษากลุ่มจะช่วยเพิ่มพูนทักษะการเผชิญปัญหาจากการถูกรังแกให้แก่เด็กเรียนและยังช่วยลดความวิตกกังวลและความซึมเศร้าที่เป็นผลกระทบจากการถูกรังแกได้

สำหรับกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็กจากการถูกลั่นแกล้งรังแกทางออนไลน์นั้น มีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องสูงสุด 3 ฉบับ ได้แก่ 1) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ที่มุ่งเน้นการคุ้มครองทางกายภาพ มิให้ถูกรังแก 2) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2560 ที่มีบทลงโทษการเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์บางประการ เช่น ข้อมูลปลอมหรือเท็จ ข้อมูลลามก 3) ประมวลกฎหมายอาญา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย มาตรา 293 และความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง มาตรา 326- 333 โดยหากเป็นความเสียหายต่อเอกชนหรือบุคคล ผู้เสียหายต้องร้องทุกข์ภายใน 3 เดือน นับแต่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดมิฉะนั้นจะขาดอายุความ และสามารถยอมความได้นอกจาก 3 ข้อกำหนดของไทยที่กล่าวถึงในข้างต้น ยังมีข้อกำหนดระหว่างประเทศที่ไทยมีส่วนร่วมคือ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child 1989) ในปี 2532 ว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามไม่ให้มีการใช้สื่อออนไลน์ในการยั่วยุให้เด็กฆ่าตัวตาย อย่างไรก็ตามจากข้อกฎหมายที่มีการใช้อยู่ในไทย ไม่มีข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กจากการถูกกลั่นแกล้งรังแกทางออนไลน์โดยตรง และยังมีกรกลั่นแกล้งบางประเภทที่ไม่มีบทลงโทษทางกฎหมาย เช่น การกลั่นแกล้งโดยไม่ได้กระทำด้วยข้อความเท็จหรือลามก เช่น การล้อเลียน การติดตามรังควาน การกล่าวถึงโดยเลียดการระบุตัวบุคคลแต่สามารถรับรู้ได้ในสังคมนั้น ๆ หรือชวนให้เกิดการเข้าใจผิดว่าเป็นตนเอง เป็นต้น (ประชาไท , 2562)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ในการวิจัยส่วนใหญ่เพื่อศึกษาสาเหตุ ผลกระทบและวิธีการแก้ไขปัญหา มีจำนวนมากที่สุดและเพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้และการให้การปรึกษา ทำให้สามารถศึกษารายละเอียดของงานวิจัยเพื่อนำความรู้ไปใช้ในการจัดการศึกษาระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะการศึกษากับนิสิตนักศึกษาปริญญาตรีที่พบว่าความถี่ของการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ที่มีต่อแนวโน้มที่จะใช้รูปแบบการเผชิญปัญหาแบบต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสามารถป้องกันปัญหาโดยการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับนักศึกษาใหม่ได้

2. การบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยเฉพาะครู อาจารย์ ผู้บริหารและเพื่อนร่วมชั้นเรียนนั้น อาจเป็นได้ทั้งผู้ช่วยเหลือ ทั้งด้านการเรียนและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ปกป้องหรือให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดการกลั่นแกล้ง และในขณะเดียวกันอาจเปลี่ยนบทบาทกลายเป็นผู้กลั่นแกล้ง หรือผู้ให้การสนับสนุนการกลั่นแกล้งได้เช่นกัน

3. แนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งนั้นควรเริ่มต้นตั้งแต่หน่วยงานหลัก เช่น สถานศึกษาดำเนินการประเมิน คัดกรองและจัดทำแนวทางการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ การอบรมให้ความรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน การรณรงค์หรือผลักดันโครงการที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันปัญหาการรังแก เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีการเผชิญปัญหาเชิงรุกของผู้เรียนเพื่อตรวจสอบความเครียดและการป้องกัน แก้ปัญหาเมื่อเกิดความเครียดของผู้เรียนในปัจจุบัน ซึ่งมีสาเหตุและผลกระทบอย่างมาก

2. ควรศึกษารูปแบบหรือวิธีการฝึกทักษะการปรับพฤติกรรมเด็กวัยเรียนในกลุ่มเสี่ยงต่อปัญหาพฤติกรรม อารมณ์ และการเรียนแก่ ให้กับครูและผู้ปกครองเพื่อป้องกันปัญหาการรังแกในกลุ่ม

ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาที่มีแนวโน้มมากขึ้น โดยเฉพาะการรังแกทางออนไลน์

3. ควรศึกษารูปแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การรังแกกับผู้เรียนในกลุ่มต่างๆ เพื่อให้ นักศึกษาครูที่จะออกไปปฏิบัติการสอนแบบเต็มรูป ได้นำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในสถานการณ์จริง

บรรณานุกรม

- เกษตรชัย และหิม. (2560). สภาพปัญหาการคัดกรองและป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่น
ของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดยะลา. วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัย
ทักษิณ, 30 (2) : 169-192
- กรมสุขภาพจิต. (2561). ไทยอันดับ2 “เด็กรังแกกันในโรงเรียน” พบเหยื่อปีละ 6 แสนคน.
(ออนไลน์) , จาก <https://www.dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=27485>
- จตุรงค์ บุญยรัตนสุนทรและเบญจพร บัวสำลี. (2559). การสังเคราะห์งานวิจัยผู้สูงอายุของกระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระหว่างปี 2549 – 2558. (ออนไลน์) , จาก
<https://www.dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=27485>
- จิตติพันธ์ ความคณิงและมฤชฎ แกวจินดา. (2559). การศึกษาแบบกลุ่มด้วยเทคนิคการสร้างความ
มั่นคงทางจิตใจเพื่อเสริมสร้างทักษะการเผชิญปัญหาสำหรับเยาวชนที่ถูกรังแกผ่านโลกไซเบอร์.
วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีที่ 10 ฉบับที่
2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2559 หน้า 40-52.
- จินดารัตน์ เบอรพันธุ์. (2558) การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัยด้านพฤติกรรมสารนิเทศทางธุรกิจ พ.ศ.
2551-2555. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชญัญญา สุวรรณผาและมนัสนันท์ หัตถศักดิ์. (2557). การสังเคราะห์งานวิจัย ด้านการแนะแนวใน
สถานศึกษาของประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2557. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี ปีที่ 7
ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2557).
- ชุตินา สัจจามันท์ กาญจนใจกว้างและมาลี ล้ำสกุล. (2554). การพัฒนาตัวชี้วัดการรู้สารสนเทศ
ของนักเรียนไทย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช:กรุงเทพฯ.
- ณัฐพล สิววัฒนานันท์ และคณะ. (2561). โครงการศึกษาวิจัยเรื่องการสังเคราะห์องค์ความรู้จาก
งานวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานนอกระบบเพื่อการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบที่ดี
อย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน.
- ทัตวรรณ คำทองสุข. (2550). การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ :
การวิเคราะห์อภิมานและการวิเคราะห์เนื้อหา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัยและสุวิมล วองวานิช. (2541). การสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วยการ
วิเคราะห์ อภิมานและการวิเคราะห์เนื้อหา : รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- นันทิ์ เชียงชนะนา. (2550). การสังเคราะห์งานวิจัยทางดนตรีศึกษา : การวิเคราะห์อภิมานและการ
วิเคราะห์เนื้อหา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บุปผา เมฆศรีทองคำ. (2547). *การวิจัยชาติพันธุ์วรรณนาอภิमानเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ พันตา. (2554). *การสังเคราะห์งานวิจัยนวัตกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ : การวิเคราะห์อภิमानและการวิเคราะห์กลุ่มแฝง*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิษณุ ผิวทอง. (2561). *การสังเคราะห์งานวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ นักเรียนอาชีวศึกษา : การวิเคราะห์อภิमान*. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภูธร บานเนิน. (2551). *การสังเคราะห์งานวิจัยด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มูลนิธิยุวพัฒน์. (2563). *การกลั่นแกล้ง (Bullying) ความรุนแรงในสังคม*. (ออนไลน์) , จาก <https://cutt.ly/Oa1Knc7>
- ฤทัยชนนี สิทธิชัย และฉันทยากร ตุดเกื้อ. (2560). *พฤติกรรมการรังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้*. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 28(1), 86-99.
- วิไลพร อัจฉนตรี ธนวัฒน์ พิมลจิตาและสุรเมศวร พิริยะวัฒน์. (2559). *การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการสร้างเขื่อนในประเทศไทย*. วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 (2016): พฤษภาคม - สิงหาคม 2559
- ศกร พรหมทา. (2554). *การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภิสรา ทดลา. (2550). *การสังเคราะห์งานวิจัยทางการอุดมศึกษา เพื่อนำเสนอแนวทางเชิงนโยบาย การวิจัยทางการอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ ศิริโสภณศิลป์. (2555). *การสังเคราะห์งานวิจัยด้านโลจิสติกส์สินค้าเกษตรและอาหาร*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สิริวรรณ จันทร์กุล. (2554). *การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ทางการศึกษาคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทิสรา โรจนอนันต์ สิริจิตต เดชอมรชัยและชนยา ดานสวัสดิ์. (2558). *การสังเคราะห์องค์ความรู้ งานวิจัยในรอบทศวรรษ ของสาขาวิชาฝรั่งเศสศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. *Language and Linguistics*, 34(1), 18-37.
- สุนทรทา โตบัว. (2555). *การจัดประสบการณ์ผ่านการสะท้อนคิดจากการเรียนรู้ด้วยการวิจัยเป็นฐาน เพื่อการพัฒนาตนเองด้านสมรรถนะวิจัยของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สุภาวดี เจริญวานิช. (2560). *การรังแกกันผ่านพื้นที่ไซเบอร์ : ผลกระทบและการป้องกันในวัยรุ่น*. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปีที่ 25 ฉบับที่4 กรกฎาคม - สิงหาคม 2560.
- สุวิมล วองวานิช อรุมา เจริญสุขและอัจฉรา ประเสริฐสิน. (2554). *การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อการพัฒนาครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา*. (ออนไลน์), จาก <https://cutt.ly/ha1Mnzu>
- อุทุมพร จามรมาน. (2544). *วิธีทำประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร : ฟีนีქซ์.
- Causey, D. L., & Dubow, E. F. (1992). **Development of a self-report coping measure for elementary school children**. *Journal of Clinical Child Psychology*, 21(1), 47-59. https://doi.org/10.1207/s15374424jccp2101_8
- Kowalski, Robin. Limber, Susan & Agaston Patricia. (2014). **Cyber Bullying: Bullying in the Digital Age**. *American Journal of Psychiatry*. (Online). https://www.researchgate.net/publication/232553312_Cyber_Bullying_Bullying_in_the_Digital_Age

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

ชื่อเรื่อง.....

ผู้เขียน.....

เกณฑ์คุณภาพงานวิจัย	มี	ไม่มี
1. แหล่งที่ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลวิจัยจากงานวิจัยนั้นโดยตรง		
2. ความสอดคล้องระหว่างชื่อเรื่อง ปัญหาการวิจัย กรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ของการวิจัย		
3. เครื่องมือที่ใช้มีการระบุหรือบรรยายวิธีการสร้างและการหาคุณภาพหรือไม่		
4. กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบใด อิงทฤษฎีความน่าจะเป็นหรือไม่		
5. การวิเคราะห์ข้อมูล มีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่		
6. การนำเสนอผลสอดคล้องกับชื่อเรื่องวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยหรือไม่		

แบบบันทึกข้อมูลงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

ชื่อเรื่อง	
ผู้วิจัย	
ปี	
วัตถุประสงค์	
กลุ่มตัวอย่าง	
เครื่องมือที่ใช้	
วิธีดำเนินการ	
ผลการศึกษา	
Link	

ภาคผนวก ข
การบันทึกข้อมูลงานวิจัยที่นำส่งเคราะห์

001

ชื่อเรื่อง	ผลของการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ผู้วิจัย	ณัฐริกา รอดสถิต
ปี	2560
วัตถุประสงค์	1) เพื่อเปรียบเทียบการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 2) เพื่อเปรียบเทียบการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนใฝ่รู้วิทยา(นามสมมติ) จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 กลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียนจำนวน 2 ห้องเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกันและให้นักเรียนทำแบบวัดการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียน เพื่อแบ่งเป็นนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลอง 23 คน และกลุ่มควบคุม 24 คน
เครื่องมือที่ใช้	แผนการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 16 กิจกรรม 2 แบบ สอบถามเรื่องการรังแกกันของนักเรียน มีข้อคำถามจำนวน 39 ข้อ เพื่อสำรวจเกี่ยวกับลักษณะของพฤติกรรมกรังแกกัน ความรุนแรงของปัญหา และการช่วยเหลือที่ได้รับจากครู พ่อแม่ ผู้ใหญ่ หรือบุคลากรในโรงเรียน เรียบเรียงจากแบบสอบถาม The Revised Olweus Bully/Victim Questionnaire
วิธีดำเนินการ	การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Research)
ผลการศึกษา	1. การสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการสอนของกลุ่มทดลอง ในด้านของการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนพบว่า การใช้ความรุนแรงส่วนใหญ่ลดลง และมีการใช้ความรุนแรงที่เพิ่มขึ้น สูงสุดคือ การแสดงออกทางเพศ (21.7%) และรองลงมาคือการถูกเพื่อนล้อเลียน (21.7%) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิเคราะห์โดยใช้สถิติ Pearson Chi-Square จะสังเกตได้ว่าการรังแกกันส่วนใหญ่ลดลง โดยเฉพาะในด้านถูกเพื่อนรังแก ถูกขโมยเงิน สิ่งของ ลดลงอย่างมีระดับนัยสำคัญที่

	<p>0.05 ยกเว้นถูกเพื่อนล้อเลียน ยอมรับว่าล้อเลียนเพื่อน ยอมรับว่า เพิกเฉยเพื่อน ยอมรับว่าขโมยเงินเพื่อน ยอมรับว่าบังคับขู่เข็ญเพื่อน ยอมรับว่าแสดงออกทางเพศ ที่เพิ่มขึ้น และถูกเพื่อนละเลย เพิกเฉย ถูกเพื่อนบังคับขู่เข็ญ ยอมรับว่ารังแกด้วยวิธีอื่นๆ ที่เท่าเดิม</p> <p>2. การสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่าง นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบหลังการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในด้านของการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนพบว่า พฤติกรรมการใช้ความรุนแรงสูงสุดคือ ถูกเพื่อนล้อเลียน (91.7) และ ถูกรังแก (87.5) รองลงมา การใช้ความรุนแรงของกลุ่มทดลองส่วนใหญ่ต่ำกว่ากลุ่มควบคุม เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนน ก่อนและหลังการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่าง นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบหลังการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วิเคราะห์ โดยใช้สถิติ Pearson Chi-Square จะสังเกตได้ว่าพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงเกือบทั้งหมด กลุ่มทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุมโดยเฉพาะในด้านถูกเพื่อนรังแก ถูกเพื่อนละเลย เพิกเฉย ถูกเพื่อนทำร้ายร่างกาย ถูกเพื่อน ปลอ่ยข่าวลือ ถูกขโมยเงิน สิ่งของ ถูกเพื่อนบังคับขู่เข็ญ ถูกเพื่อนรังแกด้วยวิธีอื่นๆ ยอมรับว่าล้อเลียนเพื่อน ยอมรับว่าเพิกเฉยเพื่อน ยอมรับว่า ขโมยเงินเพื่อน ลดลงอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ .</p>
Link	https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/download/234407/161125/

002

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมรังแกกันและรูปแบบการเผชิญปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
ผู้วิจัย	พนิดา บุตรจันทร์, ทัศนาก ทวีคุณ
ปี	2562
วัตถุประสงค์	เพื่อเปรียบเทียบการเผชิญปัญหาในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเมื่อเกิดพฤติกรรมรังแกกัน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ถูกรังแก กลุ่มผู้รังแกผู้อื่น กลุ่มที่เป็นทั้งผู้รังแกผู้อื่นกับผู้ถูกรังแกและกลุ่มที่ไม่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรังแกกัน
กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยสุ่มอำเภอในเขตจังหวัดหนึ่งในภาคกลางจากทั้งหมด 8 อำเภอ สุ่มมาจำนวน 2 อำเภอ สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจาก 2 อำเภอ สุ่มมาอำเภอละ 1 โรงเรียน สุ่มชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 - 3 ในแต่ละโรงเรียนโดยสุ่มมาชั้นปีละ 2 ห้อง รวมนักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยจำนวนทั้งหมด 410 คน โดยที่มีนักเรียนตอบแบบสอบถามสมบูรณ์ จำนวน 391 คน ซึ่งเพียงพอตามการกำหนดขนาดของกลุ่ม
เครื่องมือที่ใช้	แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป พัฒนาโดยผู้วิจัยจากการทบทวนวรรณกรรม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามพฤติกรรมรังแกกัน พัฒนาโดยโอลเวอัส (Olweus, 1996b) แปลเป็นภาษาไทยโดย สมบัติ ตาปัญญา (2549) มีข้อคำถามทั้งหมด 39 ข้อ แบบสอบถามการเผชิญปัญหา (Self-Report Coping Measure: SCRM) พัฒนาโดย Causey & Dubow (1992) แปลเป็นภาษาไทยโดย ทัศนาก ทวีคุณ มีข้อคำถามเกี่ยวกับวิธีการเผชิญปัญหา 34 ข้อ แบ่งวิธีในการเผชิญปัญหาออกเป็น 5 แบบ ได้แก่ 1) แบบมุ่งจัดการกับปัญหา มีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ 2) แบบหลีกเลี่ยง มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ 3) แบบแสวงหาการสนับสนุนทางสังคม มีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ 4) แบบเก็บกดไว้ภายใน มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ และ 5) แบบโต้ตอบกลับ มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ
วิธีดำเนินการ	การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เก็บข้อมูลในช่วงเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 ใน 2 โรงเรียนในจังหวัดหนึ่งในภาคกลาง
ผลการศึกษา	ค่าเฉลี่ยของคะแนนการเผชิญปัญหาแต่ละรูปแบบ ในแต่ละกลุ่มของพฤติกรรมรังแกกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มที่เป็นทั้งผู้รังแกผู้อื่นกับผู้ถูกรังแก และกลุ่มผู้ถูกรังแกมีแนวโน้มที่จะใช้การเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงการแก้ปัญหา (แบบหลีกเลี่ยงปัญหา แบบเก็บกดไว้ภายใน และแบบโต้ตอบกลับ) และการเผชิญปัญหาแบบเข้าถึงวิธีการแก้ปัญหา (แบบมุ่งจัดการกับปัญหา และแบบแสวงหาการสนับสนุนทางสังคม) มากกว่ากลุ่มผู้รังแกผู้อื่น และกลุ่มที่ไม่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรังแกกัน

สรุป Conclusion	พยาบาลและบุคลากรด้านสุขภาพที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสุขภาพจิตของนักเรียนสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีการเผชิญปัญหาที่มีประสิทธิภาพเมื่อเกิดพฤติกรรมรังแกกัน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของกลุ่มที่ประสบปัญหาพฤติกรรมรังแกกัน
Link	https://he02.tci-thaijo.org/index.php/JPNMH/article/view/232447/158826

003

ชื่อเรื่อง	การศึกษาแบบกลุ่มด้วยเทคนิคการสร้างความมั่นคงทางจิตใจเพื่อเสริมสร้างทักษะการเผชิญปัญหาสำหรับเยาวชนที่ถูกรังแกผ่านโลกโซเชียล
ผู้วิจัย	จิตติพันธ์ ความคณิงและมฤษฎ์ แก้วจินดา
ปี	2559
วัตถุประสงค์	1) เพื่อศึกษาความชุกและรูปแบบการรังแกผ่านโลกโซเชียล ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพจิตของเยาวชนจากการถูกรังแกผ่านโลกโซเชียลและวิธีการรับมือที่นักเรียนใช้เมื่อถูกรังแกผ่านโลกโซเชียล 2) เพื่อพัฒนาการศึกษาแบบกลุ่มด้วยเทคนิคการสร้างความมั่นคงทางจิตใจสำหรับช่วยนักเรียนในการรับมือและการจัดการกับความวิตกกังวลที่เกิดจากการถูกรังแกผ่านโลกโซเชียล
กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2558 จากโรงเรียนในสังกัด สข. เขต กรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำนวน 1,146 คน
เครื่องมือที่ใช้	เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงการวิจัยกึ่งทดลองได้แก่ 1) แบบวัดการเผชิญปัญหา เป็นแบบวัดที่ให้ผู้ตอบรายงานตนเองเกี่ยวกับวิธีที่ใช้เมื่อประสบปัญหาหรือความเครียด มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับโดยวัดรูปแบบการเผชิญปัญหาได้ 3 รูปแบบ ได้แก่ การเผชิญปัญหาแบบมุ่งจัดการกับปัญหา การเผชิญปัญหาแบบแสวงหาการสนับสนุนทางสังคม และการเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยง มีข้อกระทงจำนวน 55 ข้อ จากการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือพบว่าได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .82 2) แบบประเมินสุขภาพจิตของฮอปกินส์(HSCL-25) เป็นการประเมินอาการผิดปกติเบื้องต้นทางจิตใจ 2 ด้าน ได้แก่ อาการวิตกกังวลและอาการซึมเศร้า ประกอบด้วยข้อกระทงจำนวน 25 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับภาวะวิตกกังวล จำนวน 10 ข้อ และเป็นคำถามเกี่ยวกับภาวะซึมเศร้า จำนวน 15 ข้อ ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยส่วนใดส่วนหนึ่ง ทั้งคะแนนรวมทั้งฉบับและคะแนนเฉลี่ยรวมในแต่ละด้าน สูงกว่า 1.75 ถือว่ามีอาการอยู่ในกลุ่มนั้น ๆ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือการศึกษาแบบกลุ่มด้วยเทคนิคการสร้างความมั่นคงทางจิตใจมีการนัดพบกลุ่ม จำนวน 10 ครั้ง ในแต่ละครั้งใช้เวลา 90 นาที รวมทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ เป็นเวลา 15 ชั่วโมง กลุ่มการศึกษานี้มุ่งให้นักเรียนตระหนักถึงอันตรายของการรังแกผ่านโลกโซเชียล พัฒนาการเผชิญปัญหา เปิดโอกาสให้ค้นหาข้อดีของตนเองให้อยู่ในการตระหนักมากขึ้น และฝึกฝนเทคนิคการสร้างความมั่นคงทางจิตใจ

	ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสงบและมั่นคงภายใน เพื่อให้มีความพร้อมที่จะต่อสู้กับปัญหา ตลอดจนฝึกฝนการสื่อสารที่เหมาะสมและส่งเสริมให้เพิ่มความระมัดระวังในการใช้งานสังคมออนไลน์อย่างปลอดภัย
วิธีดำเนินการ	แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงแรกเป็นการวิจัยเชิงสำรวจและช่วงที่สองเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง การวิจัยเชิงสำรวจเป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและรูปแบบการถูกรังแกผ่านโลกโซเชียลกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน(สช.)เขตกรุงเทพมหานคร ดำเนินการในช่วงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามการแบ่งเขตที่ตั้งพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กรุงเทพฯเขตชั้นใน 2) กรุงเทพฯเขตชั้นกลาง และ 3) กรุงเทพฯเขตชั้นนอก ได้โรงเรียนที่เข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้จำนวน 13 โรงเรียน การวิจัยกึ่งทดลอง เป็นการพัฒนาและทดลองการปรึกษาแบบกลุ่ม ด้วยเทคนิคการสร้างความมั่นคงทางจิตใจสำหรับเยาวชนที่ถูกรังแก
ผลการศึกษา	1.กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 70.1 เคยถูกรังแกผ่านโลกโซเชียลด้วยรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การถูกนินทา ด่าทอ ล้อเลียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การได้รับโทรศัพท์ก่อกวนแกล้งและ/หรือได้รับข้อความข่มขู่หรือก่อกวน เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่ออารมณ์และความรู้สึกของเหยื่อแตกต่างกันไป ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีวิธีรับมือด้วยวิธีการที่ต่างกััน 2.การปรึกษาแบบกลุ่มนี้ช่วยเพิ่มพูนทักษะการเผชิญปัญหาจากการถูกรังแกผ่านโลกโซเชียลให้แก่ักเรียน และยังช่วยลดความวิตกกังวล และความซึมเศร้าที่เป็นผลกระทบจากการถูกรังแกผ่านโลกโซเชียลได้
Link	https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JournalGradVRU/article/view/64509/52908

004

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการรังแกกันในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวทฤษฎีเรียนรู้ของโรนัลด์ แอล เอเคอร์
ผู้วิจัย	ปวีศรี กิจสุขจิต
ปี	2559
วัตถุประสงค์	1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการรังแกกันในนักเรียนมัธยมศึกษาตามแนวทฤษฎีเรียนรู้ของ โรนัลด์ แอล เอเคอร์ 2. เพื่อวิเคราะห์การรังแกกันในนักเรียนมัธยมศึกษาตาม แนวทฤษฎีเรียนรู้ของ โรนัลด์ แอล เอเคอร์ 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขการรังแก กันในนักเรียนมัธยมศึกษา
กลุ่มตัวอย่าง	เลือกศึกษา เฉพาะ 5 โรงเรียน (จากทั้งหมด 10 โรงเรียน) โดยใช้วิธีการจับฉลากและใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling โดยให้โรงเรียนที่ทำการวิจัยเป็นผู้จัดหากกลุ่มตัวอย่างให้ด้วยวิธีการประชุมระหว่างครู-อาจารย์ ผู้อำนวยการของโรงเรียนและผู้ปกครองเป็นทางลับเพื่อนำนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมความรุนแรงจากระดับชั้นมัธยมต้นและมัธยมปลาย ระดับละ 40 คนของแต่ละโรงเรียน (รวม 400 คน) เพื่อมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ และการวิจัยเชิงคุณภาพ 5 คน โดยฝ่ายปกครองของทางกลุ่มโรงเรียนดังกล่าวเป็นผู้จัดหานักเรียนที่มีพฤติกรรมรังแกผู้อื่นมาให้โดยทางลับ
เครื่องมือที่ใช้	แบบสอบถามเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยง ส่วนแบบสอบถามเชิงคุณภาพใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีขอบเขตเนื้อหาถูกต้อง เหมาะสม ครอบคลุมประเด็นการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยครบถ้วน
วิธีดำเนินการ	การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม ซึ่งประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งประกอบ ด้วยการออกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก สำหรับแบบสอบถามเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบ ความเที่ยง (ซึ่งการนำไปทดสอบความเที่ยงครั้งนี้ได้ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค =0.8092) ส่วนแบบสอบถาม เชิงคุณภาพ ใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ ปรึกษาว่ามีขอบเขตเนื้อหาถูกต้อง เหมาะสม ครอบคลุมประเด็นการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยครบถ้วน ซึ่งแบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ด้าน ประกอบด้วยด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ความ รุนแรง การเลียนแบบ และการคบหาสมาคมที่แตกต่าง

ผลการศึกษา	<p>นักเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ การใช้ความรุนแรงของตนเอง ร้อยละ 20.50 มีประสบการณ์การใช้ความรุนแรงของคนในครอบครัว ร้อยละ 9.00 มีประสบการณ์การรังแกกันหรือ พบเห็นความรุนแรง จากเพื่อนหรือบุคคลอื่น ร้อยละ 52.00 มีการเลียนแบบการรังแกกันจากบุคคลในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 10.50 มีการเลียนแบบ การรังแกกันจากสื่อต่างๆ ร้อยละ 14.75 ส่วนในด้านการคบหาสมาคมเพื่อนในกลุ่มของนักเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 6.25 มีพฤติกรรม การรังแกผู้อื่นมาก ส่วนข้อมูลเชิงลึกในการรังแกกันในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีสาเหตุมาจากประสบการณ์การใช้ความรุนแรงของตนเอง การใช้ความรุนแรงของคนในครอบครัว ประสบการณ์การพบเห็นความรุนแรง จากเพื่อนหรือบุคคลอื่น การเลียนแบบการรังแกผู้อื่นจากบุคคลในชีวิตประจำวัน และจากสื่อ และการคบหาสมาคมกับเพื่อนในกลุ่มที่มีพฤติกรรมรังแกผู้อื่น โดยวิธีการรังแกของนักเรียนหญิงด้วยกันเองจะแตกต่างกับวิธีการ รังแกของนักเรียนชาย กล่าวคือ จะไม่ใช่กำลังทางกายในการรังแก แต่จะรังแกด้วยวิธีการทำลายความสัมพันธ์และการทำ ร้ายจิตใจเป็นหลัก</p>
Link	<p>https://journal.oas.psu.ac.th/index.php/asj/article/view/871/865</p>

005

ชื่อเรื่อง	การรังแกผ่านโลกโซเชียลในมิติสังคมวัฒนธรรม: กรณีศึกษาเยาวชนไทยเจนเอเรชั่น Z
ผู้วิจัย	ปองกมล สุรัตน์
ปี	2561
วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อทำความเข้าใจมุมมองของเยาวชนผู้ถูกรังแกผ่านโลกโซเชียลต่อการรังแกผ่านโลกโซเชียล 2. เพื่อทำความเข้าใจคุณค่าและบทเรียนจากประสบการณ์การรังแกผ่านโลกโซเชียลของเยาวชน 3. เพื่อศึกษากระบวนการรังแกผ่านโลกโซเชียล รวมทั้งเงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง 4. เพื่อค้นหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการรังแกผ่านโลกโซเชียล
กลุ่มตัวอย่าง	<p>ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ เยาวชนไทย อายุ 19-24 ปี ชายและหญิง ที่มีประสบการณ์ถูกรังแก ผ่านโลกโซเชียลมาก่อน จำนวน 8 คน โดยมุ่งเน้นเยาวชนที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน (Maximum variation) เป็นผู้มีข้อมูลลุ่มลึก (Informal-rich case) หรือมีประสบการณ์ที่เข้มข้นพิเศษ (Extreme cases)</p> <p>ผู้ให้ข้อมูลรอง ผู้ให้ข้อมูลรอง ได้แก่ เพื่อน คนในครอบครัวของเยาวชนที่มีประสบการณ์ถูกรังแกผ่านโลกโซเชียลจำนวน 4 ราย ขึ้น คัดเลือกจากการร่วมรับรู้สถานการณ์การรังแกหรือถูกรังแกของเยาวชน และมีความสมัครใจจะให้ข้อมูล</p>
เครื่องมือที่ใช้	<p>1.แบบสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมกรังแกผ่านโลกโซเชียล ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการใช้มือถือและอินเทอร์เน็ต ประสบการณ์การรังแกหรือถูกรังแกผ่านโลกโซเชียล ผลกระทบจากการรังแกหรือถูกรังแกผ่านโลกโซเชียล การพบเห็นการรังแกผ่านโลกโซเชียลและข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการรังแกผ่านโลกโซเชียล โดยปรับจากแบบสำรวจของวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ (2552) และ ชาญวิทย์ พรนภดล และคณะ (2560ก) ให้สอดคล้องกับช่องทางการสื่อสารผ่านโลกโซเชียลในปัจจุบันและวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปออนไลน์ที่เยาวชนสามารถเข้ามาทำแบบสำรวจได้สะดวกและทั่วถึง</p> <p>2.แนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยสร้างจากการประมวลแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรังแกผ่านโลกโซเชียล รวมทั้งงานวิจัยและเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับปัญหา โดยสร้างให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย หลังจากนั้นนำแนวคำถาม</p>

	<p>ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริงต่อไปแนวคำถามเหล่านี้เป็นแนวทางเบื้องต้นสำหรับการสัมภาษณ์ให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย แต่ในทางปฏิบัติข้อคำถามก็จะมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ บริบท ประเด็นสำคัญที่ถูกลืมใหม่ หรือการขยายต่อยอดคำถามจากแนวคำถามเดิมที่ทำให้ได้ข้อมูลที่สำคัญสำหรับการวิจัย นอกจากนี้ยังต้องมีการเกริ่นนาก่อนทำการสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลเข้าใจวัตถุประสงค์การวิจัยและเข้าใจตรงกันถึง “การรังแกผ่านโลกไซเบอร์”</p> <p>3. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญปัญหาการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ในภาพรวม จากประสบการณ์ทำงาน และ ประเด็นคำถามที่สรุปสาระสำคัญจากข้อค้นพบในงานวิจัยเพื่อขอข้อเสนอแนะในการป้องกันแก้ไขปัญหา</p>
<p>วิธีดำเนินการ</p>	<p>ผู้วิจัยจึงเลือกดำเนินการวิจัยด้วยระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการศึกษาแบบพหุกรณีศึกษา (Multiple case studies) ตามแนวทางของหยิน (Yin, 2014) ซึ่งระเบียบวิธีการวิจัยและการจัดการข้อมูลที่หลากหลายอย่างชัดเจน เหมาะสมกับการศึกษาปรากฏการณ์ที่มีความซับซ้อนหลากหลายให้เป็นไปอย่างเป็นระบบ และนำแนวทางการวิเคราะห์แบบชาติพันธุ์วรรณาโลกไซเบอร์ (Cyber ethnography) มาเสริมการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเน้นผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้ถูกรังแกที่มีประสบการณ์หลากหลายแตกต่างกัน ทั้งนี้ เพื่อบรรยายและมุ่งหาคำอธิบายปรากฏการณ์</p>
<p>ผลการศึกษา</p>	<p>กรณีศึกษามีมุมมองต่อการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ทั้งในมิติตัวบุคคล ได้แก่ มุมมองจากความรุนแรงตามประสบการณ์ ตัวตน (Identity) ช่วงวัย การเงิน มิติด้านสังคม ได้แก่ ศาสนา วัฒนธรรมการลงโทษ และโครงสร้างหน้าที่สังคม และมีมิติเชิงนามธรรม ได้แก่ การรุกรานพื้นที่(Space) และ การใช้อำนาจ (Power) โดยเยาวชนรับรู้คุณค่าของประสบการณ์ที่เกิดขึ้นว่าทำให้เปลี่ยนแปลงทั้งพฤติกรรม สภาพภายใน และวุฒิภาวะรวมทั้งได้รับบทเรียนสำคัญคือ การคิดก่อนทำ การสื่อสารทางตรง การไม่ตัดสินคุณค่าผู้อื่น และบทเรียนการแก้ไขปัญหามีสติ</p> <p>ส่วนกระบวนการรังแกผ่านโลกไซเบอร์มี 3 ช่วงระยะ ได้แก่ 1) ช่วงก่อนการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ เป็นช่วงที่มักเกิดความขัดแย้งหรือเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้รังแกไม่พอใจรวมทั้งการหยอกล้อระหว่างเพื่อน 2) ช่วงระหว่างการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ เป็นช่วงที่เยาวชนรับรู้ว่าการรังแกผ่านโลกไซเบอร์แบ่งเป็น 3 ช่วงย่อยคือ ช่วงเริ่มต้นการรังแก คือรับรู้ว่าคุณนิทา ด่าทอ ล้อเลียน, ถูกเผยแพร่ความลับ, ถูกใส่ร้าย, ถูกแอบอ้างสวมรอย, ถูกตามข่มขู่, ถูกกีดกันทางสังคม และถูกปล่อยภาพอนาจาร โดยมี</p>

	<p>เงื่อนไขทางสังคมที่สำคัญคือการมีสื่อออนไลน์อยู่ในมือ การกดขี่ใช้อนาจ และวัฒนธรรมเคารพรุ่นพี่ ช่วงการรังแกมีความรุนแรงมากขึ้น เป็นช่วงที่รับรู้เหตุการณ์บานปลาย เรื้อรัง เกิดกระแสในวงกว้าง หรือเกิดวงจรการรังแก เงื่อนไขคือการจัดการปัญหาแบบหลีกเลี่ยงทำให้สถานการณ์แย่ลง และผู้พบเห็นร่วมสนับสนุนการรังแก รวมทั้งสื่อออนไลน์เป็นตัวกลางสื่อสารและทิ้งร่องรอยหลักฐาน และช่วงคลี่คลายการรังแกผ่านโลกโซเชียล เป็นช่วงที่ผู้ถูกรังแกปรับตัวได้ แม้การรังแกยังไม่สิ้นสุด สามารถจัดการปัญหาได้สำเร็จ ผู้รังแกยุติการรังแก แต่บางกรณีกลับไปสู่ช่วงรุนแรงอีกครั้ง โดยเงื่อนไขที่สำคัญคือการจัดการที่ตัวปัญหาและการหันกลับมาสนใจตัวเอง 3) ช่วงหลังผ่านพ้นการรังแกผ่านโลกโซเชียลเป็นช่วงที่เยาวชนรับรู้ปัญหาสิ้นสุดแล้ว บางกรณีเจอเหตุการณ์รังแกครั้งใหม่ โดยมีเงื่อนไขที่สำคัญคือการปรับตัว เยียวยา มีพลังใจเข้มแข็ง โดยมีครอบครัว เพื่อนสนับสนุนจิตใจ และพบว่าสิ่งสำคัญที่ทำให้เยาวชนผ่านพ้นปัญหาได้คือ การตระหนักในศักยภาพตน (Self-efficacy) การเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-worth) การได้รับความรักและได้รับการยอมรับ (Love and belonging) การเสริมกำลังใจ (Encouragement) และความรู้สึกปลอดภัย (Safety)</p>
Link	http://bsris.swu.ac.th/thesis/55199120019RB8992555f.pdf

006

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์กับการเผชิญปัญหาของเหยื่อ: อิทธิพลส่งผ่านของการประเมินทางปัญญาโดยมีความเป็นนิรนามของผู้กระทำเป็นตัวแปรกำกับ
ผู้วิจัย	ณัฐกานต์ จันทศิริพุทธ
ปี	2560
วัตถุประสงค์	เพื่อศึกษาผลของความถี่ของการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ที่มีต่อแนวโน้มที่จะใช้รูปแบบการเผชิญปัญหาแบบต่าง ๆ โดยมีการประเมินทางปัญญาสามด้าน ได้แก่ การประเมินการคุกคาม ความท้าทายและทรัพยากรที่จะช่วยในการรับมือกับปัญหาเป็นตัวแปรส่งผ่านและมีความเป็นนิรนามของผู้กระทำเป็นตัวแปรกำกับ
กลุ่มตัวอย่าง	นิสิตนักศึกษาปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยรัฐ 2 แห่งและเอกชน 2 แห่ง อายุระหว่าง 18-25 ปี จำนวน 264 คน
เครื่องมือที่ใช้	แบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ส่วน โดยผู้วิจัยได้รายงานวิธีการพัฒนาเครื่องมือและแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ มหาวิทยาลัย (รัฐ/ในกำกับของรัฐ หรือเอกชน) ความถี่ในการใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละวันและประสบการณ์การมีส่วนร่วมกับการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ 2. สถานการณ์การรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ 2 เรื่อง ได้แก่ สถานการณ์ที่มีผู้อื่นโพสต์ข้อความตำหนิและสถานการณ์ที่มีผู้อื่นโพสต์ภาพน่าอับอายของบุคคลบนสื่อโซเชียลมีเดีย ทั้งสองเรื่องแบ่งเป็นเรื่องละ 4 เงื่อนไข ได้แก่ เงื่อนไขที่สถานการณ์มีความถี่สูงหรือต่ำและรู้หรือไม่รู้ตัวผู้กระทำ ผู้วิจัยคัดเลือกสถานการณ์ที่แต่งขึ้นจาก 4 เรื่อง ซึ่งอ้างอิงลักษณะของการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ตาม Cyberbullying Experiences Survey (CES) (Doane et al., 2013) โดยนำไปให้ กลุ่มตัวอย่าง 41 คนอ่านและประเมิน มีเกณฑ์การคัดเลือกคือทั้งสองเรื่องได้คะแนนองค์ประกอบ การรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ ด้านการรับรู้เจตนาของผู้รังแกและการรับรู้ว่าเป็นเหยื่อของการรังแก เฉลี่ย ข้อละ 3 คะแนนขึ้นไป จากสเกล 0-5 คะแนน และพิจารณาการประเมินความถี่ของสถานการณ์ที่สามารถแยกแยะความถี่สูงต่ำได้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 60 ขึ้นไประบุว่าหากสถานการณ์ที่ อ่านเกิดขึ้น 2-3 ครั้งต่อเดือน คือมีความถี่ต่ำ และหากเกิดขึ้น 6-7 ครั้งต่อเดือน คือมีความถี่สูง ทั้งนี้ การใช้สถานการณ์สองเรื่องเพื่อให้ผลที่ได้สามารถอ้างอิงกับการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ในภาพรวม ไม่ จากที่อยู่สถานการณ์เดียว โปรดดูขั้นตอนการคัดเลือกสถานการณ์โดยละเอียดในภาคผนวก ก

	<p>3. แบบวัดตรวจสอบการจัดกระทำ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ การรับรู้ความถี่ของเหตุการณ์ การรับรู้ความเป็นนิรนามของผู้กระทำ</p> <p>4. มาตรการประเมินทางปัญญา ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นใหม่เพื่อให้เข้ากับการประเมินถึงสถานการณ์การรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ โดยดัดแปลงจากมาตร The Stress Appraisal Measure (SAM) (Roesch & Rowley, 2005) 15 ข้อ และคิดคำถามขึ้นใหม่ 2 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินการคุกคาม 5 ข้อ ความท้าทาย 7 ข้อ และทรัพยากร 5 ข้อ</p> <p>5. มาตรการเผชิญปัญหาการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นใหม่เนื่องจากปัจจุบัน ยังไม่มีมาตรที่ใช้อย่างเป็นสากลและเพื่อสร้างข้อกระทงใหม่ให้เข้ากับบริบทของสังคมไทยมากขึ้น</p>
วิธีดำเนินการ	<p>การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ใช้วิธีสร้างสถานการณ์สมมติ (Hypothetical approach) โดยให้กลุ่มตัวอย่างอ่านและจินตนาการถึงสถานการณ์การรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ที่ผู้วิจัยเขียนขึ้น แล้ววัดการประเมินทางปัญญาและวิธีเผชิญปัญหาหากอยู่ในสถานการณ์นั้น</p>
ผลการศึกษา	<p>ผลจากการวิเคราะห์เส้นทาง พบว่าอิทธิพลทางอ้อมของความถี่ของการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ที่ส่งผ่านตัวแปรการประเมินทางปัญญาทั้งสามด้านไปยังการเผชิญปัญหาทั้งแบบเข้าหาและแบบหลีกเลี่ยงนั้น ไม่ถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่อิทธิพลของความเป็นนิรนามที่กำกับ ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่และการประเมินทางปัญญาทั้งสามด้านก็ไม่ถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติ</p> <p>การวิเคราะห์โมเดลทางเลือกโดยใช้การรับรู้ความถี่ของการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ เป็นตัวแปรทำนายแทนเงื่อนไขการจัดกระทำ พบอิทธิพลส่งผ่านที่มีนัยสำคัญทางสถิติของการ ประเมินการคุกคามที่ส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความถี่ของการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์และการเผชิญปัญหาแบบเข้าหาและแบบหลีกเลี่ยง โดยเมื่อบุคคลรับรู้ ว่าเหตุการณ์มีความถี่มากจะยิ่งรู้สึกถูกคุกคามและมีแนวโน้มเผชิญปัญหาแบบเข้าหา มากขึ้นและหลีกเลี่ยงน้อยลง นอกจากนี้พบว่าความท้าทายสามารถทำนายการเผชิญ ปัญหาแบบหลีกเลี่ยง ส่วนทรัพยากรทำนายการเผชิญปัญหา แบบเข้าหาได้ การศึกษาต่อไปจึงควรศึกษาปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการประเมินทางปัญญาเพิ่มเติม</p>
Link	<p>http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/60084</p>

007

ชื่อเรื่อง	รูปแบบและลักษณะการมีส่วนร่วมในการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์
ผู้วิจัย	พรชนก ดาวประดับ
ปี	2561
วัตถุประสงค์	เพื่อศึกษาลักษณะประชากร รูปแบบ เนื้อหาและลักษณะการมีส่วนร่วมในการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์
กลุ่มตัวอย่าง	เพจเฟซบุ๊กจำนวน 4 เพจที่ได้รับเลือกให้เป็น Vote of the year 2017 จากเว็บสนุก ทอทคอม (www.sanook.com) ซึ่งเป็นเพจที่มีผู้เข้าไปอ่าน คอมเมนต์และแชร์มากที่สุด ตามลำดับดังนี้ 1) เพจแหม่มโพธิ์ดำ 2) เพจอีเจ็บบ เลียบด่วน 3) เพจอีจัน และ 4) เพจสัตว์โลกอมติน
เครื่องมือที่ใช้	เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา รูปแบบ และพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ใช้แบบ ตารางลงรหัส (Coding Sheet) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
วิธีดำเนินการ	เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 – 31 มีนาคม 2561 รวมระยะเวลา 3 เดือน
ผลการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะประชากรที่ถูกกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ โดยส่วนใหญ่เป็น เพศชาย ซึ่งไม่ระบุช่วงอายุ 2. รูปแบบการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบ การล่อลวง (Outing and Trickery) 3. เนื้อหาการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ที่ไม่ใช่คำพูด พบว่าส่วนใหญ่ เป็นภาพนิ่ง และเนื้อหาที่ใช้คำพูด พบว่าส่วนใหญ่เป็นข้อความแสดงความรู้สึก 4. ลักษณะการมีส่วนร่วมในการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ พบว่ามีการ กดถูกใจ (Likes) ในช่วง 10,001 เป็นต้นไปมากที่สุด มีการแบ่งปัน (Shares) ในช่วง 1 – 500 มากที่สุด และมีการแสดงความคิดเห็น (Comments) ในช่วง 1 – 500 มากที่สุด
Link	http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2017/TU_2017_5907030166_8320_9301.pdf

008

ชื่อเรื่อง	การรับรู้ ทศนคติ และความตั้งใจในการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล
ผู้วิจัย	ชินดนัย ศิริสมฤทัย
ปี	2560
วัตถุประสงค์	เพื่อศึกษาการรับรู้ ทศนคติ และความตั้งใจในการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล
กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งเป็นกลุ่ม เจเนอเรชันวาย อายุระหว่าง 17-36 ปี จำนวน 200 คน ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)
เครื่องมือที่ใช้	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นแบบให้ผู้ตอบกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-Administration) และใช้คำถามปลายปิด(Closed-ended Question) โดยเนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ข้อ ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ จำนวน 3 ข้อ และความหมายของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล จำนวน 1 ข้อ ส่วนที่ 3 ลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ส่วนที่ 4 การรับรู้เกี่ยวกับการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล จำนวน 10 ข้อ ส่วนที่ 5 ทศนคติต่อการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล จำนวน 7 ข้อ ส่วนที่ 6 ความตั้งใจในการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล จำนวน 6 ข้อ
วิธีดำเนินการ	เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) แบบวัดครั้งเดียว (One-shot Descriptive Study)
ผลการศึกษา	1. กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ เกี่ยวกับการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล ในระดับมาก โดยในส่วนการรับรู้เกี่ยวกับการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดว่า การกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลเป็นเรื่องที่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ในส่วนทัศนคติต่อ การกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดว่า พฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลเป็นสิ่งที่ไม่สมควรกระทำ 2. ความตั้งใจในการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะไม่แสดงพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลอย่างแน่นอนมากที่สุด
สรุป Conclusion	จากผลการวิจัยในข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าการรับรู้ และทัศนคติ มักจะมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการเกิดพฤติกรรม

Link	http://dspace.bu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/3160/1/chindanai_siri.pdf
------	---

009

ชื่อเรื่อง	การศึกษาเรื่องการกลั่นแกล้งในมหาวิทยาลัย : กรณีศึกษานิสิตที่มีความต้องการพิเศษ
ผู้วิจัย	ภัทรรจรัส บำรุงพงษ์
ปี	2562
วัตถุประสงค์	เพื่อศึกษารูปแบบ สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดเหตุ การกลั่นแกล้งในระดับมหาวิทยาลัย โดยศึกษากรณีของผู้ที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ รวมทั้งยังบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้แก่ อาจารย์ บุคลากร และเพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางในการป้องกัน แก้ไข และจัดการปัญหาการกลั่นแกล้ง
กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจง จำนวน 11 ราย
เครื่องมือที่ใช้	ผู้วิจัยนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างและข้อมูลจากเอกสาร มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผล
วิธีดำเนินการ	การวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งดำเนินการด้วยวิธีการ สัมภาษณ์เชิงลึก
ผลการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. รูปแบบของการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษพบเจอบ่อยครั้ง ได้แก่ การกลั่นแกล้งทางสังคม และการกลั่นแกล้งทางวาจา 2. สาเหตุของการถูกกลั่นแกล้งเกิดขึ้นจาก 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ความไม่เข้าใจในลักษณะอาการหรือพฤติกรรมที่แตกต่างและพฤติกรรมการแสดงออกที่แตกต่างจากผู้อื่นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 3. ผลกระทบที่เกิดจากการกลั่นแกล้งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษพบว่า ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านจิตใจและผลกระทบทางด้านการศึกษาเป็นหลัก 4. บทบาทของผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอาจารย์ และเพื่อนร่วมชั้นเรียนนั้น อาจเป็นได้ทั้ง ผู้ช่วยเหลือ ทั้งด้านการเรียนและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ปกป้องหรือให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดการกลั่นแกล้ง และในขณะเดียวกันอาจเปลี่ยนบทบาทกลายเป็นผู้กลั่นแกล้ง หรือผู้ให้การสนับสนุนการกลั่นแกล้งได้เช่นกัน 5. แนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งนั้นควรเริ่มต้นตั้งแต่หน่วยงานหลัก เช่นมหาวิทยาลัย ในการประเมิน คัดกรองและจัดทำแนวทางการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ การอบรมให้ความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
Link	http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/64833

010

ชื่อเรื่อง	อิทธิพลของอารมณ์ขันทางลบ การละเลยคุณธรรมและการรับรู้ความนิรนาม ต่อพฤติกรรมกรรมการช่มเหล่งแกทางเฟชบุ๊ก
ผู้วิจัย	อภิญญา หิริญญะเวช
ปี	2561
วัตถุประสงค์	การศึกษาอิทธิพลของอารมณ์ขันทางลบที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการช่มเหล่งแกทางเฟชบุ๊ก โดยมีการละเลยคุณธรรมและการรับรู้ความนิรนามเป็นตัวแปรกำกับ ซึ่งอารมณ์ขันทางลบแบ่งเป็นอารมณ์ขันแบบก้าวร้าวและอารมณ์ขันแบบล้อเลียนตนเอง การละเลยคุณธรรมคือการที่บุคคลหาเหตุผลมารองรับพฤติกรรมที่ไม่ดี เพื่อให้ทำพฤติกรรมเหล่านั้นต่อไปได้โดยไม่รู้สึกกังวลใจ และการรับรู้ความนิรนามคือการที่บุคคลรับรู้ว่าการกระทำไม่สามารถระบุตัวตนของตนได้
กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างคือบุคคลทั่วไปที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เฟชบุ๊ก เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 6 เดือน อายุระหว่าง 18-34 ปี จำนวน 209 คน
วิธีดำเนินการ	เก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถามออนไลน์ (Online Survey) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการถดถอยพหุคูณแบบขั้น (Hierarchical Regression Analysis)
ผลการศึกษา	1) อารมณ์ขันทางลบ การละเลยคุณธรรม การรับรู้ความนิรนาม ร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการช่มเหล่งแกทางเฟชบุ๊กได้ 32.92% 2) อารมณ์ขันแบบก้าวร้าวเพียงตัวเดียวไม่สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการช่มเหล่งแกทางเฟชบุ๊กได้ แต่สามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญเมื่อได้รับอิทธิพลกำกับของการละเลยคุณธรรม ($\beta = .194$ $p = .002$) หรือการรับรู้ความนิรนามร่วมด้วย ($\beta = .164$, $p = .025$) 3) อารมณ์ขันแบบล้อเลียนตนเองสามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการช่มเหล่งแกทางเฟชบุ๊กได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .329$, $p = .000$) แต่ส่งผลตรงกันข้ามเมื่อมีอิทธิพลกำกับของการรับรู้ความนิรนามร่วมด้วย ($\beta = -.132$, $p = .036$) ส่วนอิทธิพลกำกับของการละเลยคุณธรรมไม่ส่งผลให้อารมณ์ขันแบบล้อเลียนตนเองทำนายพฤติกรรมกรรมการช่มเหล่งแกทางเฟชบุ๊กได้ดีขึ้น จากผลการวิจัยนี้ทำให้ทราบถึงสาเหตุของพฤติกรรมกรรมการช่มเหล่งแกทางเฟชบุ๊ก คือ อารมณ์ขันทางลบ การละเลยคุณธรรม และความนิรนาม เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการหาทางแก้ไขและป้องกันพฤติกรรมดังกล่าวได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น
Link	http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/63018

011

ชื่อเรื่อง	การรับรองและคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ถูกข่มเหงรังแกบนโซเชียล
ผู้วิจัย	ธณัศมนต์ จันอรัญ
ปี	2560
วัตถุประสงค์	ศึกษาการรับรองและคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ถูกข่มเหงรังแกบนโซเชียลในประเทศไทย ซึ่งเน้นศึกษาในประเด็นการรับรองและคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวและประเด็นของการข่มเหงรังแกบนโซเชียล รวมทั้งศึกษาแนวคิดรูปแบบและเนื้อหาของการรับรองและคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ถูกข่มเหงรังแกบนโซเชียลของต่างประเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์และเสนอแนวทางในการรับรองและคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ถูกข่มเหงรังแกบนโซเชียลในประเทศไทยต่อไป
วิธีดำเนินการ	การวิจัยเอกสาร โดยการค้นคว้าจากเอกสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ได้แก่ เอกสารของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศนิวซีแลนด์ ตำรา วารสาร หนังสือ วัทบทกฎหมาย คำพิพากษา คำบรรยายและเอกสารตลอดจนข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ผลการศึกษา	จากการศึกษาพบว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลไว้ และกำหนดให้มีกฎหมายลำดับรองที่ใช้เพื่อคุ้มครองสิทธินี้ แต่การข่มเหงรังแกบนโซเชียลมีหลายประเภทซึ่งกฎหมายลำดับรองที่มีอยู่นั้นเป็นบทบัญญัติที่บังคับใช้ได้เป็นการทั่วไป ซึ่งมีเพียงบางมาตราที่สามารถนำมาปรับใช้ได้แต่ยังไม่ครอบคลุมและชัดเจนเพียงพอที่จะนำมาปรับใช้ในทุกกรณีของการข่มเหงรังแกบนโซเชียลจึงทำให้กฎหมายที่มีอยู่ยังไม่มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ถูกข่มเหงรังแกบนโซเชียลจึงยังไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาถึงการรับรองและคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ถูกข่มเหงรังแกบนโซเชียลของต่างประเทศ พบว่า สหรัฐอเมริกามีการรับรองและคุ้มครองทั้งในระดับรัฐธรรมนูญและกฎหมายมลรัฐ โดยส่วนใหญ่เป็นการบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งครอบคลุมในทุกประเภทของการข่มเหงรังแกบนโซเชียล ได้แก่ การคุกคามบนโซเชียล การหมิ่นประมาท การปลอมหรือสวมรอยเป็นบุคคลอื่นบนออนไลน์และการเฝ้าติดตามทางอินเทอร์เน็ต ส่วนประเทศนิวซีแลนด์มีกฎหมายที่ใช้คุ้มครองผู้ถูกข่มเหงรังแกบนโซเชียลไว้โดยเฉพาะ ได้แก่ Harmful Digital Communications Act 2015

สรุป Conclusion	<p>วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงศึกษาเพื่อแสดงให้เห็นว่าสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวได้ถูกรับรองและคุ้มครองไว้ในรัฐธรรมนูญซึ่งสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ถูกข่มเหงรังแกบนไซเบอร์ก็ได้รับการรับรองและคุ้มครองเช่นเดียวกัน เมื่อมีการละเมิดในสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคล รัฐจึงต้องเข้ามาแทรกแซงโดยการมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธินั้น ซึ่งกฎหมายที่มีอยู่ในประเทศไทยยังมีความไม่เหมาะสมเพียงพอจึงต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่มีอยู่ให้สามารถนำมาปรับใช้ในทุกกรณี เพื่อให้สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ถูกข่มเหงรังแกบนไซเบอร์ได้รับการรับรองและคุ้มครองอย่างแท้จริง</p>
Link	<p>http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/59714</p>

012

ชื่อเรื่อง	ผลของกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ถูกข่มเหงรังแกทางโลกไซเบอร์
ผู้วิจัย	พิมพ์พลอย รุ่งแสง
ปี	2560
วัตถุประสงค์	เพื่อศึกษาผลของกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ถูกรังแกทางโลกไซเบอร์
กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีประสบการณ์การถูกรังแกทางโลกไซเบอร์ อายุระหว่าง 12-15 ปี จำนวน 30 คน
เครื่องมือที่ใช้	ใช้แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-Esteem) ของ ประวีณา ธาดาพรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ เชิงพรรณนาและสถิติทดสอบความแปรปรวน (Mixed-design ANOVA)
วิธีดำเนินการ	แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ในขณะที่กลุ่มควบคุมดำเนินชีวิตไปตามปกติ
ผลการศึกษา	พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองในช่วงก่อน-หลังการทดลองและช่วงติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่าคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองในช่วงหลังการทดลองและช่วงติดตามผลของทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
สรุป Conclusion	ดังนั้น โปรแกรมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาสามารถใช้เพื่อเพิ่มระดับการเห็นคุณค่าในตนเองในเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ตกเป็นเหยื่อการถูกรังแกทางโลกไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
Link	http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/58264

013

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการเรียนออนไลน์โดยการสะท้อนคิดร่วมกันด้วยกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาครู
ผู้วิจัย	ปิยพจน์ ตัณฑะผลิน
ปี	2559
วัตถุประสงค์	เพื่อพัฒนาและศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนออนไลน์โดยการสะท้อนคิดร่วมกันด้วยกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาครูที่มีรูปแบบการระบุตัวตนในการเรียนแตกต่างกัน และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรที่มีผลต่อความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาครู
กลุ่มตัวอย่าง	นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 83 คน
เครื่องมือที่ใช้	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้น แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ บทเรียนออนไลน์ แบบประเมินความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต คู่มือ และแบบประเมินองค์ประกอบและขั้นตอนของรูปแบบ
วิธีดำเนินการ	การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สถิติ t-test และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา
ผลการศึกษา	<p>1. รูปแบบการเรียนออนไลน์โดยการสะท้อนคิดร่วมกันด้วยกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาครู ประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) ระบบการจัดการเนื้อหาสำหรับจัดกิจกรรมออนไลน์ 2) กรณีศึกษาเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต 3) ผู้สอนและผู้ช่วยสอน 4) ทรัพยากรการเรียนรู้ และ 5) การประเมินความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ขั้นตอนการสะท้อนคิดร่วมกันด้วยกรณีศึกษา มีด้วยกัน 4 ขั้นตอนคือ 1) ทบทวนประสบการณ์และแสดงความรู้สึก 2) วิเคราะห์กรณีศึกษา 3) สรุปสิ่งที่ได้จากการศึกษา และ 4) เสนอแนวทางจัดการสถานการณ์ในอนาคต</p> <p>2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนออนไลน์โดยการสะท้อนคิดร่วมกันด้วยกรณีศึกษา พบว่า 1) ผู้เรียนมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่มีแนวโน้มเป็นการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต หลังการทำกิจกรรมสูงกว่าก่อนทำกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการเปรียบเทียบความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาครูที่ทำกิจกรรมสะท้อนคิดร่วมกันแบบเปิดเผยตัวตนและไม่เปิดเผยตัวตนพบว่าไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p>

	<p>3) ผลการวิเคราะห์ลักษณะการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงความตระหนักสามารถจำแนกภาพรวมได้ 2 ลักษณะ และความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมเมื่อต้องไปเผชิญการกักกันแกล้งทางอินเทอร์เน็ตสามารถจำแนกภาพรวมได้ 4 ลักษณะ 3. ผลการศึกษาตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อความแตกต่างของความตระหนักรู้การกักกันแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาสรุปว่า 1) ผู้เรียนที่มีระดับการพบเจอพฤติกรรมที่มีแนวโน้มเป็นการกักกันแกล้งทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันจะมีระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมที่มีแนวโน้มเป็นการกักกันแกล้งทางอินเทอร์เน็ตทั้งก่อนและหลังทำกิจกรรมความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผู้เรียนที่มีระดับทัศนคติหลังทำกิจกรรมแตกต่างกันจะมีความเชื่อมั่นในตนเองต่อการรับมือการกักกันแกล้งทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p>
Link	http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/54858

014

ชื่อเรื่อง	มาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันความรุนแรงภายในสถานศึกษา
ผู้วิจัย	พิชชานี ชื่นปรีชา
ปี	2558
วัตถุประสงค์	เพื่อศึกษาปัญหาและมาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันความรุนแรงภายในสถานศึกษาของประเทศไทย รวมถึงรูปแบบและแนวความคิดของการพัฒนามาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันความรุนแรงภายในสถานศึกษาของต่างประเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบและกำหนดนิยามความรุนแรงภายในสถานศึกษา คณะกรรมการมาตรการป้องกันและแทรกแซงความรุนแรงภายในสถานศึกษาตลอดจนสภาพบังคับของประเทศไทย
ผลการศึกษา	ประเทศไทยขาดกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับความรุนแรงภายในสถานศึกษาที่ครอบคลุมและชัดเจน ทั้ง 5 ประการ คือ นิยามความรุนแรงภายในสถานศึกษา คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องโดยตรง มาตรการป้องกันและแทรกแซงความรุนแรงภายในสถานศึกษาที่เป็นระบบ ตลอดจนสภาพบังคับแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ทำให้ปัญหายังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและไร้การแก้ไขที่เป็นรูปธรรม กระนั้น เมื่อพิจารณาถึงกฎหมายต่างประเทศ กลับพบว่าสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐเกาหลีและสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ได้บัญญัติกฎหมายป้องกันความรุนแรงภายในสถานศึกษาไว้โดยตรงและครอบคลุมรายละเอียดทั้ง 5 ประการข้างต้น ทั้งในรูปแบบของพระราชบัญญัติและแทรกไว้ในกฎหมายฉบับอื่น จึงทำให้ปัญหาความรุนแรงภายในสถานศึกษาของประเทศเหล่านี้ลดลง รวมทั้งตัดตอนปัญหาที่อาจกระทบสังคมโดยรวม ดังนั้น จึงขอเสนอแนะให้ประเทศไทยกำหนดนิยามความรุนแรงภายในสถานศึกษา คณะกรรมการ มาตรการป้องกันและแทรกแซงความรุนแรงภายในสถานศึกษาตลอดจนสภาพบังคับให้ครอบคลุม เพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ
Link	http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/50417

015

ชื่อเรื่อง	การกระทำความผิดโดยบันดาลโทสะของผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ถูกข่มเหง
ผู้วิจัย	จิรภัทร ผลากรกุล
ปี	2558
วัตถุประสงค์	เพื่อศึกษาถึงการกระทำความผิดโดยบันดาลโทสะของผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับขอบเขตของผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ถูกข่มเหง ตลอดจนขอบเขตการกระทำที่เป็นการข่มเหงซึ่งสามารถบันดาลโทสะได้
ผลการศึกษา	<p>1. การข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรมซึ่งทำให้ผู้กระทำความผิดบันดาลโทสะได้นั้น อาจเป็นการข่มเหงต่อตัวผู้กระทำความผิดหรือเป็นการข่มเหงต่อผู้อื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้กระทำความผิดได้ เนื่องจากการข่มเหงผู้ใกล้ชิดเสมือนเป็นการข่มเหงถึงตัวผู้กระทำความผิดในเวลาเดียวกัน</p> <p>2. บทบัญญัติแห่งกฎหมายมิได้กำหนดนิยามของความสัมพันธ์ใกล้ชิดว่าหมายถึงบุคคลใด ทำให้ศาลต้องวินิจฉัยความสัมพันธ์โดยปราศจากหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน บางกรณีศาลวินิจฉัยความสัมพันธ์ตามกฎหมาย บางกรณีศาลวินิจฉัยความสัมพันธ์ตามสาโลहित นอกจากนี้ จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความหลากหลายมากขึ้น เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักร่วมเพศ คู่หมั้น คนรัก (แฟน) หุ่นส่วนทางธุรกิจเพื่อนสนิท การข่มเหงอย่างร้ายแรงแก่บุคคลเหล่านี้ยังไม่มีหลักเกณฑ์พิจารณาที่ชัดเจนว่าจะถือเป็นการข่มเหงอย่างร้ายแรงต่อผู้กระทำความผิดที่สามารถบันดาลโทสะได้หรือไม่</p> <p>3. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการข่มเหงบุคคลเหล่านี้ว่าครอบคลุมการกระทำใดบ้าง ในต่างประเทศมีกลไกการพิจารณากรณีการข่มเหงผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้กระทำความผิดโดยบันดาลโทสะแตกต่างกัน บางประเทศศาลหรือคณะลูกขุนมีการใช้ดุลพินิจพิจารณาถึงความสัมพันธ์ใกล้ชิด บางประเทศมีกฎหมายกำหนดความสัมพันธ์ใกล้ชิดไว้อย่างชัดเจน แตกต่างกันไปตามระบบกฎหมาย สังคมและวัฒนธรรม</p> <p>4. หากประเทศไทยจะกำหนดปัจจัยที่ศาลจะนำมาใช้วิเคราะห์ถึงการข่มเหงผู้ใกล้ชิดให้มุ่งเน้นที่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตามข้อเท็จจริงและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการข่มเหงผู้ใกล้ชิดไว้ในบทบัญญัติของประมวลกฎหมายอาญามาตรา 72 จะทำให้การใช้ดุลพินิจของศาลมีความแน่นอนเป็นเอกภาพ และอำนวยความสะดวกธรรมให้แก่ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายในแต่ละคดี รวมทั้งสังคมมากยิ่งขึ้น</p>

Link	http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/50292
------	---

016

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการถูกรังแกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเขตหนองแขม สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร
ผู้วิจัย	พรพรรณ ทองทองศักดิ์
ปี	2560
วัตถุประสงค์	(1) สํารวจพฤติกรรมการถูกรังแกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนเขตหนองแขม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2) ศึกษารูปแบบของพฤติกรรมการถูกรังแกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเขตหนองแขม (3) เปรียบเทียบพฤติกรรมการถูกรังแกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเขตหนองแขม จำแนกตามเพศอายุและระดับชั้นเรียน
กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนเขตหนองแขม สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 317คน
เครื่องมือที่ใช้	แบบสอบถามซึ่งนำข้อคำถามบางส่วนมาจากแบบสอบถาม The Revised Olweus victim questionnaire แปลเป็นภาษาไทยโดยสมบัติ ตาปัญญา (2549)และข้อคำถามบางส่วนจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการรังแกทางโลกไซเบอร์ของบุษยรัต รุ่งสาคร
ผลการศึกษา	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการถูกรังแกอยู่ในระดับน้อย (M=1.85) โดยมีพฤติกรรมการถูกรังแกทางวาจาจากค่าเฉลี่ยสูงสุด (M=2.34) รองลงมาคือมีพฤติกรรมการถูกรังแกทางร่างกาย พฤติกรรมการถูกรังแกทางสังคม และ พฤติกรรมการถูกรังแกทางโลกไซเบอร์(M=1.96, 1.67, 1.42) ตามลำดับ รูปแบบพฤติกรรมการถูกรังแกที่พบมากที่สุดคือการพูดล้อชื่อพ่อแม่หรือผู้ปกครอง รองลงมาคือการใช้คำพูดหยาบคายหรือคำพูดที่รุนแรงที่ทำให้รู้สึกไม่ชอบ และการต่อเยาะ ตีหรือผลักแรงๆ ตามลำดับ
Link	http://www.edu-journal.ru.ac.th/AbstractPdf/2560-7-1_1513318837_5812671009.pdf

017

ชื่อเรื่อง	การศึกษาเชิงคุณภาพเรื่องพฤติกรรมการชมหนังแก๊งบนโลกโซเชียล ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร
ผู้วิจัย	ชัชฎาภรณ์ พรหมนอก สุพร อภินันทเวชและวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์
ปี	2560
วัตถุประสงค์	ศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการจัดการกับสถานการณ์การชมหนังแก๊งบนโลก โซเชียลที่เกิดขึ้นในนักเรียนระดับประถมศึกษา
กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนในสังกัด กทม.แห่งหนึ่ง ที่เคยมี ประสบการณ์การชมหนังแก๊งบนโลก โซเชียล
เครื่องมือที่ใช้	การสัมภาษณ์เชิงลึก
วิธีดำเนินการ	การสัมภาษณ์จากการคัดกรองด้วยแบบสอบถามพบว่ามึนักเรียนที่มีประสบการณ์เป็น ผู้ถูกชมหนังแก๊ง 5 ราย ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงพ.ศ. 2554-2558
ผลการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. เด็กที่เป็นผู้ถูกรังแก แต่กลับยังไม่ค่อยเข้าใจความหมายของการชมหนังแก๊งบน โลกโซเชียลเพราะเป็นคำที่มีความเป็นนามธรรมสูง 2. สาเหตุของการชมหนังแก๊งส่วนใหญ่เกิดจากความประมาทของเด็กในการใช้สื่อ ออนไลน์ประเด็นที่พบมากคือ เรื่องเพศและเรื่องการยั่วยุให้เกิดความขัดแย้งหรือเข้าใจ ผิดในโรงเรียนหรือในครอบครัว 3. ผลกระทบของการชมหนังแก๊งบนโลกโซเชียลในเด็กประถมศึกษา พบว่า คล้ายกับของเด็กวัยที่โตกว่า แต่ระยะเวลาที่รู้สึกได้รับผลกระทบสั้นกว่า 4. สัมพันธภาพที่ดีของครอบครัว ช่วยให้เด็กสามารถแก้ไขปัญหาได้ดีขึ้นเมื่อต้อง เผชิญกับเหตุการณ์
Link	http://thaiphn.org/journal/thai/2562/journal1_62/2%20%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%8A%E0%B8%8E%E0%B8%B2%E0%B8%A0%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B9%8C.pdf

018

ชื่อเรื่อง	กลยุทธ์ในการแก้ปัญหาการถูกรังแกของเด็ก นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
ผู้วิจัย	ธิดารัตน์ ปุณณะชัยศิริ สิรินัดดา ปัญญาภาส ฐิติวี แก้วพรสวรรค์
ปี	2558
วัตถุประสงค์	เพื่อศึกษากลยุทธ์ในการแก้ปัญหาการถูกรังแกของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนในโครงการสุขภาพจิตโรงเรียน สาขาวิชาจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล จำนวน 142 ราย
เครื่องมือที่ใช้	แบบสอบถามพฤติกรรม การรังแกกันของนักเรียน ซึ่งได้รับการเรียบเรียงแปลจาก The Revised Olweus Bully/Victim Questionnaire เพื่อคัดกรองนักเรียนที่ถูกรังแก และสัมภาษณ์นักเรียนที่ถูกรังแกแบบรายบุคคล เกี่ยวกับ ข้อมูลพื้นฐาน วิธีการที่ถูกรังแก ความถี่ และกลยุทธ์วิธีที่ใช้เมื่อถูกรังแก การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา แจกแจงจำนวนและร้อยละ การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ข้อมูลคุณภาพด้วย Chi-square test
วิธีดำเนินการ	การศึกษานี้เป็นการสำรวจแบบภาคตัดขวาง (cross sectional survey)
ผลการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีนักเรียนที่ถูกรังแกเดือนละ 2-3 ครั้งหรือบ่อยกว่าจำนวน 110 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 77.5 2. รูปแบบการถูกรังแกที่พบบ่อยที่สุดคือ การถูกรังแกด้วยวาจา 3. นักเรียนคนหนึ่งใช้กลยุทธ์หลากหลายวิธีในแก้ปัญหา วิธีที่ใช้บ่อยที่สุดคือ การมองหาวิธีการแก้ปัญหา (problem solving) 4. การศึกษานี้พบว่ากลยุทธ์ในการแก้ปัญหามีสัมพันธ์กับรูปแบบของการถูกรังแก นักเรียนที่ถูกรังแก โดยถูกทำร้ายร่างกาย (physical bullying) มักใช้วิธีโต้ตอบกลับ (externalizing) มากที่สุด นักเรียน ที่ถูกรังแกด้วยวาจา (verbal bullying) มักใช้วิธีแก้ปัญหา (problem solving) และการโต้ตอบกลับ (externalizing) มากที่สุด นักเรียนที่ถูกรังแกด้วยคำพูดหรือทำทางส่อไปในเรื่องเพศ (sexual bullying) มักใช้การขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น (seeking social support) มากที่สุด
สรุป Conclusion	ในการถูกรังแกรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง นักเรียนจะใช้กลยุทธ์ในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย กลยุทธ์ที่นักเรียนใช้บ่อยที่สุดคือ การมองหาวิธีแก้ปัญหา (problem solving) แต่ยังมีนักเรียนจำนวนหนึ่ง ที่วิตกกังวลร้องไห้และรู้สึกจัดการกับปัญหา

	ไม่ได้ ดังนั้นควรให้ความสำคัญกับปัญหาการรังแกกัน และ ให้การช่วยเหลือติดตามนักเรียนที่ยังขาดทักษะการจัดการกับปัญหา เพื่อป้องกันผลกระทบในระยะยาว
Link	http://psychiatry.or.th/JOURNAL/60-4/03%20Tidarat.pdf

019

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น ที่มีประสบการณ์ข่มเหงรังแกบนโลกไซเบอร์
ผู้วิจัย	เกวลี ชัยสุวรรณรักษ์, พลิศรา ธรรมโชติ
ปี	2563
วัตถุประสงค์	เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นที่มีประสบการณ์ข่มเหงรังแกบนโลกไซเบอร์
กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่ม 3 โรงเรียน ระดับชั้น ละ 2 ห้องเรียน จำนวน 210 ราย
เครื่องมือที่ใช้	แบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป แบบคัดกรองภาวะซึมเศร้า แบบสอบถาม เรื่องการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ แบบประเมินความภาคภูมิใจ ในตนเอง แบบวัด ความแข็งแกร่งและยืดหยุ่นของชีวิต และแบบสอบถามความรู้สึกหลากหลายมิติ เกี่ยวกับ ความช่วยเหลือทางสังคม
วิธีดำเนินการ	วิธีการศึกษา เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง
ผลการศึกษา	กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ข่มเหงรังแกบนโลกไซเบอร์ จำนวน 210 ราย มีภาวะซึมเศร้า 76 ราย (ร้อยละ 36.2) พบว่าปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เกรดเฉลี่ย สภาพแวดล้อม โรงเรียน ระดับความภาคภูมิใจในตนเอง ระดับความแข็งแกร่งและยืดหยุ่นของชีวิต และระดับความช่วยเหลือ ทางสังคมทั้งจากครอบครัว เพื่อน และบุคคลพิเศษ โดยเกรดเฉลี่ยต่ำสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้ามากกว่าเกรดเฉลี่ยสูง ($p = 0.045$) สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนคะแนนต่ำจะสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้ามากขึ้น (spearman $r = -0.319$) ระดับความภาคภูมิใจในตนเองต่ำสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้ามากกว่าระดับความภาคภูมิใจใน ตนเองสูง ($p < 0.001$) ระดับความแข็งแกร่งและยืดหยุ่นต่ำสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้ามากกว่าระดับ ความแข็งแกร่งและยืดหยุ่นสูง ($p = 0.002$) โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความแข็งแกร่งและยืดหยุ่นต่ำทุกคน มีภาวะซึมเศร้า ระดับความช่วยเหลือทางสังคมต่ำจะสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้ามากกว่าระดับความช่วยเหลือ ทางสังคมสูง ($p < 0.001$) และระดับความช่วยเหลือจากทั้งครอบครัว เพื่อนและบุคคลพิเศษต่ำจะสัมพันธ์ กับภาวะซึมเศร้ามากขึ้น ($p = < 0.001, < 0.001, 0.001$ ตามลำดับ) หลังจากควบคุมตัวแปรที่สัมพันธ์กับ ภาวะซึมเศร้าแล้ว พบว่าปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียน ระดับความภาคภูมิใจในตนเอง และระดับความช่วยเหลือจากครอบครัว โดย

	สภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียนต่ำ ($p = 0.02$) ระดับความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ($p < 0.001$) และระดับความช่วยเหลือจากครอบครัวต่ำมีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญ ($p = 0.048$)
สรุป Conclusion	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นที่มีประสบการณ์ถูกข่มเหงรังแกบนโลกไซเบอร์ ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ระดับความภาคภูมิใจในตนเอง และระดับความช่วยเหลือจากครอบครัว
Link	http://www.psychiatry.or.th/JOURNAL/65-2/65-2-08_Kewalee.pdf

020

ชื่อเรื่อง	การศึกษาความเที่ยงและความตรงของ แบบสอบถาม Cyber-Aggression Perpetration and Victimization Scale ฉบับภาษาไทย
ผู้วิจัย	กฤตศักดิ์ อนุโรจน์ ณัฏฐร พิทยรัตน์เสถียร
ปี	2562
วัตถุประสงค์	เพื่อทดสอบคุณสมบัติของเครื่องมือ Cyber-aggression perpetration and victimization scale เนื่องจากการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ คือการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นผ่านสื่อออนไลน์ สัมพันธ์กับปัญหาทางจิตเวชและพฤติกรรม เช่น ซึมเศร้า กังวล ขาดการนับถือตนเอง ความคิดอยากตาย อาการทางกาย จากจิตใจ อยู่ไม่นิ่ง การขาดเรียน ใช้สารเสพติด เป็นต้น ปัจจุบันไม่มีเครื่องวัดการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ในภาษาไทย
กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 295 คน
เครื่องมือที่ใช้	แบบสอบถามมี 2 หมวด รวม 24 ข้อคำถาม
วิธีดำเนินการ	แบบสอบถามมี 2 หมวด รวม 24 ข้อคำถาม ได้รับการแปลโดยผู้เชี่ยวชาญทางภาษา ทดสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญและทำการปรับแก้ ทดสอบความตรงเฉพาะหน้ากับอาสาสมัครและนำไปทดลองใช้ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 295 คน เพื่อทดสอบความเที่ยงและความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ
ผลการศึกษา	แบบสอบถามฉบับปรับแก้แล้วมีค่า item-objective congruence index ระหว่าง 0.8-1 ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างพบความเที่ยงจาก Cronbach's α รายหมวดเท่ากับ 0.850 และ 0.856 การวิเคราะห์องค์ประกอบ สกัดองค์ประกอบได้ 4 องค์ประกอบ ทำการตัดข้อคำถามที่ซ้ำซ้อน ไม่เกี่ยวข้อง ทางบริบทหรือมีปัญหาการยอมรับได้ในการตอบออก คงเหลือข้อคำถาม 16 ข้อ สกัดองค์ประกอบได้ 2 องค์ประกอบ
สรุป Conclusion	แบบสอบถาม Cyber-aggression perpetration and victimization scale ฉบับภาษาไทย เป็นเครื่องมือวัดการกระทำการกลั่นแกล้งและถูกกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ ชนิดที่ทำโดยผู้ตอบแบบสอบถาม เอง ผ่านการทดสอบคุณภาพเครื่องมือในบริบทการกลั่นแกล้งในนักเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย มีความตรงตามเนื้อหา มีความตรงเฉพาะหน้า มีความเที่ยงในระดับดี มีความตรงเชิงโครงสร้าง โดยมีองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบสอดคล้องกับต้นฉบับและหมวดข้อคำถาม
Link	http://www.psychiatry.or.th/JOURNAL/64-1/04_Krittisak.pdf

021

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมมารั้งแกกันผ่านโลกไซเบอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัด เชียงราย : กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย
ผู้วิจัย	วรพงษ์ วิไล เสริมศิริ นิลดำ
ปี	2561
วัตถุประสงค์	เพื่อศึกษาปัจจัยด้านครอบครัว พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ทศนคติต่อพฤติกรรมมารั้งแกกันผ่านโลกไซเบอร์ พฤติกรรมมารั้งแกกันผ่านโลกไซเบอร์และแนวโน้ม พฤติกรรมมารั้งแกกันผ่านโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดเชียงราย นอกจากนี้ยังได้ ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรทศนคติ พฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรม
กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,012 คน
เครื่องมือที่ใช้	แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
วิธีดำเนินการ	การวิจัยเชิงปริมาณ รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์ เชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เชิงอนุมาน
ผลการศึกษา	ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันของนักเรียนจะมีระดับพฤติกรรมมารั้งแกกันผ่านโลกไซเบอร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเล่นอินเทอร์เน็ตกับพฤติกรรมมารั้งแกกันผ่านโลกไซเบอร์ก็บระดับ พฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อการรังแกกันผ่านโลกไซเบอร์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
Link	https://so01.tci-thaijo.org/index.php/CRRUJC/article/download/165483/119776/

022

ชื่อเรื่อง	โครงการวิจัยการแก่งัดกันของเด็กนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ผู้วิจัย	ธานี ชัยวัฒน์ จุลเวทย์ นิจถาวร นิชาภัทร์ ไม้งาม
ปี	2561
วัตถุประสงค์	1. เพื่อสำรวจรูปแบบการรังแกของนักเรียนในโรงเรียนของประเทศไทย 2. เพื่อศึกษารูปแบบของการรังแกทางไซเบอร์ของนักเรียนในโรงเรียนของประเทศไทย 3. เพื่อนำเสนอแนวทางการศึกษาหรือการดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมในอนาคต
กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 และนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล 1,463 ตัวอย่าง
เครื่องมือที่ใช้	แบบสำรวจเกี่ยวกับการแก่งัดกันของนักเรียน จำนวน 65 ข้อ
ผลการศึกษา	1. จำนวนการแก่งัดกัน พบว่า มีนักเรียนจำนวนมากถึงร้อยละ 91 ที่เคยถูกกลั่นแกล้ง ในโรงเรียนจนถึงขั้นตนเองไม่พอใจหรือเสียใจหรือเสียความรู้สึก ขณะที่นักเรียน จำนวนมากถึงร้อยละ 82 ที่เคยถูกรังแกในโรงเรียน 2. ประเภทของการแก่งัดกัน การสำรวจการเคยถูกแก่งัดกันของนักเรียนในช่วง 1 เทอมที่ ผ่านมา พบว่า วิธีการแก่งัดที่โดนกระทำบ่อยมากกว่าสัปดาห์ละครั้ง พบว่า 5 อันดับ แรก ได้แก่ การล้อชื่อพ่อแม่ การใช้คำพูดหยาบคาย ล้อเลียนในลักษณะที่ทำให้เจ็บใจ หรือเสียใจ การเรียกโดยใช้คำพูดที่ไม่ดี ล้อเลียนปมด้อย 3. ลักษณะการแก่งัดกัน พบว่าการถูกกลั่นแกล้ง และการกลั่นแกล้งมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญ เมื่อวัดค่าโดย Pearson Correlation นั้นหมายความว่า การแก่งัด กันมีผลสะท้อนกลับระหว่างกัน (Reciprocity) กล่าวคือ เมื่อมีการกลั่นแกล้งกัน เกิดขึ้นก็มีการเอาคืน และ Pearson Correlation แสดงระดับนัยสำคัญของการกลั่น แกล้งในทุกรูปแบบ นั้นหมายความว่า การเอาคืนไม่จำกัดว่าต้องเป็นรูปแบบของการ กลั่นแกล้งประเภทเดียวกัน 4. ภูมิหลังของนักเรียนในการแก่งัดกัน พบว่า รูปร่างทางกายภาพที่วัดจากค่า BMI ไม่ มีผลต่อการถูกกลั่นแกล้งหรือการถูกรังแก และไม่มีผลต่อการกลั่นแกล้งหรือการรังแก ด้วย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกลุ่มโดยรูปร่างอาจมีความหยาบเกินไปจนไม่ สามารถมองเห็นจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคนได้

	<p>5. สถานที่ที่มีการแก้งกัน ประมาณ 2 ใน 3 หรือร้อยละ 67.2 ระบุว่าเกิดขึ้นในห้องเรียน โดยมีร้อยละ 26.5 เท่ากันที่ระบุว่าเกิดที่บริเวณสนามของโรงเรียน และในโรงอาหารและมีจำนวนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 26.3 ระบุว่าเกิดตามทางเดินหน้าห้องเรียนหรือตามบันได ซึ่งจะเห็นว่าสัดส่วนของการเกิดความรุนแรงในห้องเรียนมีค่าสูงมากกว่าสถานที่อื่น แสดงว่าส่วนใหญ่ การใช้ความรุนแรงมีโอกาสเกิดขึ้นมากในสถานที่ที่คุ้นเคยและมีโอกาส</p> <p>6. แนวทางการแก้ไขปัญหาการแก้งกัน พบว่า ในหนึ่งเทอมที่ผ่านมา มีเพียงร้อยละ 34.0 ของนักเรียนที่เคยถูกแก้งได้บอกเรื่องราวให้ใครบางคนได้รู้ โดยเกือบ 2 ใน 3 หรือร้อยละ 64.4 ระบุว่าบอกเพื่อน การตอบสนองที่มักเกิดขึ้นตามมาคือ การไปแก้งคืน/ตามไปเอาเรื่อง (ร้อยละ 27.8) รับฟังปัญหา/ ให้คำปรึกษา (ร้อยละ 14.8) และหัวเราะซ้ำเติม (ร้อยละ 13.9) รองลงมาร้อยละ 37.1 บอกพี่หรือน้อง การตอบสนองที่มักเกิดขึ้นคือ รับฟังปัญหา/ ให้คำปรึกษา (ร้อยละ 30.5) ไม่ทำอะไร (ร้อยละ 16.7) และแก้งคืน/ ตามไปเอาเรื่อง (ร้อยละ 9.4)</p> <p>7. ทศนคติต่อการแก้งกัน การสำรวจทัศนคติต่อการแก้งกันในสถานการณ์ต่าง ๆ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 68.5 ถ้ามีใครมาทำร้ายให้เราโกรธหรือรู้สึกไม่ดีหรือเสียใจ เห็นว่าเราไม่ควรทำร้ายคนนั้นคืน ร้อยละ 62.9 เห็นว่าถ้าไปทำให้คนอื่นโกรธหรือรู้สึกไม่ดีหรือเสียใจ แล้วเขากลับมารังแกคืน เราก็สมควรโดนรังแก ร้อยละ 75.3 ระบุว่าถ้าพบเห็นคนที่เราไม่ชอบกำลังโดนรังแกจากคนอื่น เห็นว่าคนนั้นเขาไม่ควรโดนรังแกไม่ว่านิสัยเขาจะเป็นเช่นไรก็ตาม ในขณะที่ร้อยละ 74.0 เห็นว่าถ้าเพื่อนเราชวนไปรังแกคนที่เราไม่ชอบ เราจะปฏิเสธเพื่อน ร้อยละ 82.0 ถ้าเพื่อนเราชวนไปรังแกคนที่เขาไม่ชอบ ระบุว่าเราจะปฏิเสธเพื่อน อีกร้อยละ 64.2 เห็นว่าถ้าเห็นเพื่อนสนิทเราไปรังแกคนอื่น เราจะเข้าไปหยุดเพื่อนสนิท และร้อยละ 63.5 ระบุว่าถ้าเห็นเพื่อนสนิทถูกรังแก จะเข้าไปปกป้องเพื่อนสนิท</p>
Link	https://drive.google.com/file/d/1gb_skMEj3INX_gTtW0c-rm7leY6JmYXP/view

ประวัติผู้วิจัย คนที่ 1

ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย)	นางกรัณธกรักษ์ วิทยอภิบาลกุล (หัวหน้าโครงการย่อยที่ 2)
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)	Mrs. Karantharak Vitaya-Apibalkul
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาจิตวิทยา
หน่วยงานที่สังกัด	สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์
ที่อยู่	สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 133 ถนนเทศบาล 3 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
โทรศัพท์	091-0487893
อีเมล	karantharak.v@yru.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี	การศึกษาระดับบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) (จิตวิทยาและการแนะแนว) มหาวิทยาลัยทักษิณ
ปริญญาโท	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความเชี่ยวชาญ

จิตวิทยา การเห็นคุณค่าในตนเอง

ผลงานวิจัย/ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

- งานวิจัย “คุณลักษณะงาน ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน บุคลิกภาพทำ
องค์ประกอบที่มีต่อความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทผลิตบรรจุภัณฑ์
แก้วแห่งหนึ่ง” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ปี พ.ศ. 2553)
- งานวิจัย “ผลของการใช้ E-learning ในการเรียนการสอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา” (พ.ศ. 2554)
- งานวิจัย “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏใน 3
จังหวัดชายแดนภาคใต้” (พ.ศ. 2555)
- งานวิจัย “การติดตามผลบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่สำเร็จปีการศึกษา 2555” (พ.ศ. 2556)
- งานวิจัย “ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน กรณีศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
5 จังหวัดชายแดนภาคใต้” (พ.ศ. 2559)
- งานวิจัย “การพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของเยาวชนใน
พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้” (พ.ศ. 2560)

7. บทความ “ผลการใช้โปรแกรมการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเอง ของเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้” (วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปีที่ 29 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2561)

8. งานวิจัย “การบูรณาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการแสดงบทบาทสมมติ ในรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู เพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองและการเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561” (2562)

ประวัติผู้วิจัย คนที่ 2

ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย)	นางสาวนุรฟิตตรี หะยีดารีโย (หัวหน้าโครงการย่อยที่ 1)
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)	Ms.Nurfitthree Hayeedareeyor
ตำแหน่ง	อาจารย์ (พนักงานมหาวิทยาลัย สายวิชาการ)
หน่วยงานที่สังกัด	สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์
ที่อยู่	สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 133 ถนนเทศบาล 3 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
โทรศัพท์	089-2982801
อีเมล	nurfitthree.h@yru.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี	ศิลปศาสตร์บัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) (จิตวิทยาการปรึกษาและการแนะแนว) เกียรตินิยมอันดับ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ปริญญาโท	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความเชี่ยวชาญ

จิตวิทยา สมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน

ผลงานวิจัย/ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1. โครงการวิจัย ภาวะผู้นำ จิตวิญญาณในที่ทำงาน สมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน กับผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย (สำนักงานใหญ่) (2559)
2. วิจัยเรื่อง ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน สถาบันอุดมศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2561)

ประวัติผู้วิจัย คนที่ 3

ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) นายกฤษฎา กุณฑล (ผู้ร่วมวิจัย)
 ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr. Krisda Kunthon
 ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาจิตวิทยา
 หน่วยงานที่สังกัด สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์
 ที่อยู่ สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
 133 ถนนเทศบาล 3 ตำบลสะเตง
 อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
 โทรศัพท์ 073 299626
 อีเมล eduyru@gmail.com

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 ปริญญาเอก ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความเชี่ยวชาญ

จิตวิทยา

ประวัติผู้วิจัย คนที่ 4

ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย)	นายกอเดช อัสสะกะละ (ผู้ร่วมวิจัย)
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)	Mr.Kordej Arsakala
ตำแหน่ง	อาจารย์
หน่วยงานที่สังกัด	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
ที่อยู่	133/184 มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
โทรศัพท์	073 299626
อีเมล	kordej.a@yru.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี	ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา จิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ปริญญาโท	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ปริญญาเอก	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ความเชี่ยวชาญ	จิตวิทยา

ประวัติผู้วิจัย คนที่ 5

ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) นายวราห์ เทพณรงค์ (ผู้ร่วมวิจัย)
 ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr. Wara Thepnarong
 ตำแหน่ง อาจารย์ (พนักงานมหาวิทยาลัย สายวิชาการ)
 หน่วยงานที่สังกัด สาขาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
 ที่อยู่ 133 ถนนเทศบาล 3 ตำบลสะเตง
 อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
 โทรศัพท์ 092-279-0579
 อีเมล Wara.t@ru.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต (แขนงวิชาดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก
 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
 ปริญญาโท ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต (สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย)
 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

ความเชี่ยวชาญ การสอนดนตรี

ผลงานวิจัย/ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1. งานวิจัย โน้ตเพลงไทยสำนักพาทย์รัตน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ปี พ.ศ. 2553)
2. บทความวิชาการ การพัฒนากิจกรรมทักษะด้านดนตรีจากเพลงเด็กตามแนวทางของโซลตา โคดา (Zoltan Kodaly) สำหรับครูประถมศึกษา (การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ด้านอิสลามศึกษาและการศึกษาเพื่อการพัฒนาครั้งที่ 2, 14-15 มีนาคม 2562: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา)